

**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA**

**RAPORT DE ACTIVITATE
PENTRU ANUL 2023**

CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA

RAPORT DE ACTIVITATE PENTRU ANUL 2023

CUPRINS

	INTRODUCERE	3
	PREZENTARE GENERALĂ	5
CAPITOLUL I	EXAMINAREA PLÂNGERILOR ȘI ALTOR ADRESĂRI	6
CAPITOLUL II	ACTIVITATEA DE CONTROL	10
CAPITOLUL III	ACTIVITATEA DE REPREZENTARE ÎN INSTANȚELE DE JUDECATĂ	15
CAPITOLUL IV	EXEMPLE DE SPEȚE EXAMINATE ÎN ANUL 2023	20

CAPITOLUL V

RECOMANDĂRI ȘI OPINII ALE CNPDCP 30

CAPITOLUL VI

ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE A
PRELUCRĂRII DE DATE CU CARACTER
PERSONAL 35

CAPITOLUL VII

AVIZAREA ȘI ELABORAREA PROIECTELOR
DE ACTE NORMATIVE 40

CAPITOLUL VIII

COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ 58

CAPITOLUL IX

ACTIVITĂȚI DE SENSIBILIZARE ȘI INSTRUIRE 66

CAPITOLUL X

ACTIVITATEA MANAGERIALĂ A CNPDCP 75

PROBLEME ȘI OBIECTIVE ÎN ACTIVITATEA
CNPDCP 82

CINE SUNTEM?

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP) este o autoritate publică autonomă, independentă și imparțială față de alte autorități publice, persoane fizice și juridice, care își exercită atribuțiile ce îi sînt date în competență prin Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

CNPDCP are drept obiectiv apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în special a dreptului la viață privată în legătură cu prelucrarea și transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal.

În activitatea sa, CNPDCP se călăuzește de Constituția Republicii Moldova, de Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, de Protocolul adițional la Convenție, de alte acorduri internaționale la care Republica Moldova este parte, de Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal, Legea nr. 182/2008 cu privire la aprobarea Regulamentului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal structurii, personalului-limită și a modului de finanțare a Centrului Național pentru Protecția Datelor, precum și de alte acte normative.

MISIUNEA

CNPDCP contribuie la protejarea vieții private a cetățenilor și asigurarea respectării legislației privind protecția datelor cu caracter personal revenindu-i următoarele misiuni:

INFORMARE ȘI GHIDARE PRIN:

- creșterea gradului de conștientizare a publicului în vederea înțelegerii riscurilor, regulilor, garanțiilor și drepturilor referitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal;
- creșterea gradului de conștientizare a operatorilor de date și a persoanelor împuternicite de către operatori cu privire la obligațiile acestora.

CONSULTARE PRIN:

- înaintarea propunerilor privind perfecționarea legislației în vigoare în domeniul protecției și prelucrării datelor cu caracter personal;
- informarea autorităților publice despre situația din domeniul protecției datelor cu caracter personal, de asemenea, oferirea răspunsurilor la demersurile și interpelările acestora;
- promovarea bunelor practici și publicarea recomandărilor tematice;
- oferirea consilierii la realizarea impactului asupra protecției datelor și în cadrul procedurii de consultare prealabilă;
- oferirea subiecților de date a informațiilor referitoare la drepturile lor.

SUPRAVEGHERE ȘI ASIGURARE A TRANSPARENȚEI PRIN:

- monitorizarea respectării legislației cu privire la protecția datelor cu caracter personal;
- emiterea instrucțiunilor necesare pentru a aduce prelucrările de date cu caracter personal în conformitate cu prevederile legii;
- efectuarea controlului asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele legii în baza plângerilor sau în cazul autosesizării;
- emiterea deciziilor prin care constată lipsa încălcării sau încălcarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal, cu dispunerea, după caz, a măsurilor corective;
- constatarea contravențiilor și încheierea proceselor-verbale cu privire la contravenție conform Codului contravențional.

COOPERARE CU:

- organele de supraveghere similare de peste hotare, organizațiile internaționale și depunerea eforturilor pentru consolidarea relațiilor cu acestea în vederea armonizării legislației naționale la instrumentele juridice internaționale și pentru implementarea celor mai bune practici.

PREZENTARE GENERALĂ

Anul 2023 în cifre

ADRESĂRI/PLÂNGERI

12695 documente de corespondență:

4434 intrate
5163 ieșite
2002 interne
1096 petiții

ACTIVITATEA DE CONTROL

356 controale inițiate
318 decizii emise
236 cazuri de constatare a lipsei încălcării
187 cazuri de constatare a încălcării

107 procese-verbale întocmite
117 fapte contravenționale constatate

ACTIVITATEA DE AVIZARE A PROIECTELOR DE ACTE NORMATIVE

154 proiecte avizate
37 proiecte de acorduri/tratate internaționale;
31 – proiecte de modificare a legilor, codurilor;

86 – proiecte de acte normative ale Guvernului și altor autorități

ACTIVITATEA DE REPREZENTARE ÎN INSTANȚELE DE JUDECATĂ

545 ședințe de judecată:

386 în ordinea contravențională
159 în contencios administrativ

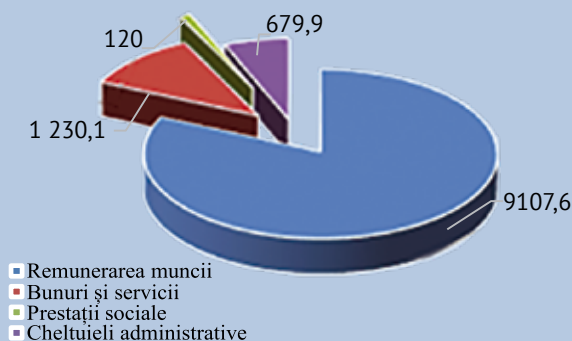
ACTIVITATEA DE PREVENIRE

115 entități cu persoane responsabile cu protecția datelor desemnați;

45 DPO instruiți

Buget precizat 2023, mii lei

RESURSE UMANE

32 angajați, din efectivul de 45

3 concursuri desfășurate

8 persoane angajate/
5 debutanți
6 persoane au demisionat
20 cursuri de instruire

ACTIVITATEA DE INSTRUIRE ȘI INFORMARE

3795 persoane instruite

61 activități de instruire

6 activități de informare și sensibilizare
119 comunicate elaborate și publicate

CAPITOLUL I

EXAMINAREA PLÂNGERILOR
ȘI ALTOR ADRESĂRI

Pe parcursul anului 2023, CNPDCP și-a continuat acțiunile orientate spre creșterea gradului de conștientizare a publicului pentru înțelegerea riscurilor, regulilor, garanțiilor și drepturilor referitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal, precum și a operatorilor de date/persoanelor împuternicite de către operatori cu privire la obligațiile, ce le revin în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal. Analiza statistică a documentelor de corespondență înregistrate pe parcursul anului 2023, reflectă sporirea interesului publicului asupra domeniului protecției datelor cu caracter personal și urmărirea cu atenție de către acesta a evoluțiilor înregistrate, ceea ce reprezintă și un semn de încredere în realizarea sarcinilor și atribuțiilor puse în seama CNPDCP prin Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

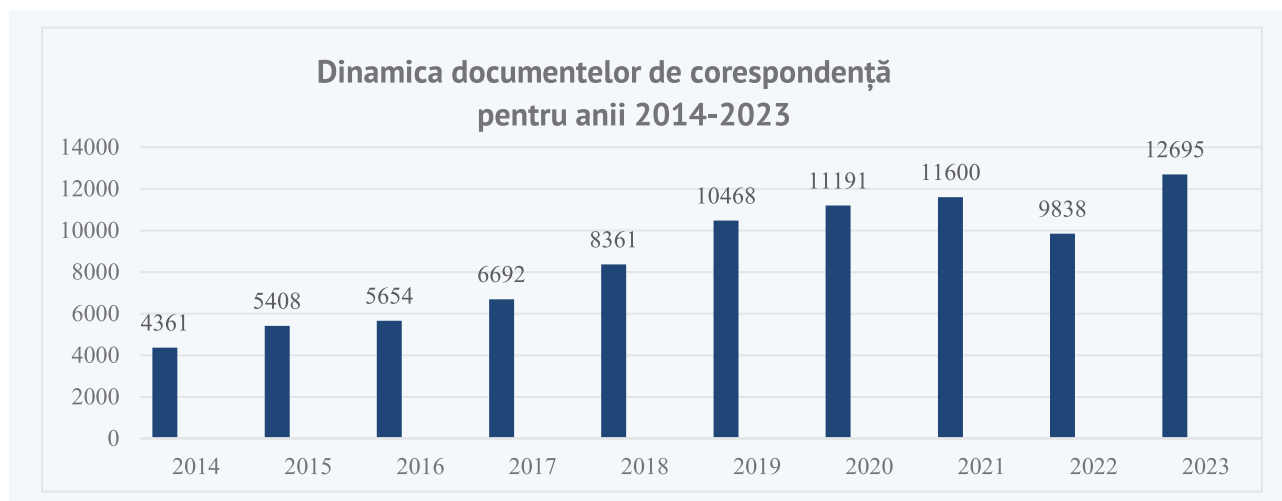
Astfel, perioada de raportare a fost marcată de un număr semnificativ de adresări referitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal recepționate atât din partea persoanelor fizice, în calitate de subiecți de date, cât și din partea diversilor actori din sectorul public și din sectorul privat pe subiecte diverse în ceea ce privește conformitatea prelucrării datelor cu caracter personal, pe aspecte de legalitate, de realizare a drepturilor subiecților de date, de durata de stocare a datelor, transmiteri transfrontaliere de date etc.

În cursul anului 2023, CNPDCP a examinat **12695** documente de corespondență, dintre care **4434** de intrare, **5163** de ieșire și **1096** petiții ale subiecților de date cu caracter personal.

Statistica comparativă a documentelor de corespondență pentru anii 2014-2023

Anul	Total corespondență	Documente intrare	Documente ieșire	Petiții	Documente interne
2014	4361	1738	1836	302	485
2015	5408	2425	2098	420	465
2016	5654	2811	2055	410	374
2017	6692	3605	2455	554	316
2018	8361	4180	3113	637	431
2019	10468	4982	4217	743	526
2020	11191	5115	4564	833	679
2021	11600	5083	4549	860	1108
2022	9838	3529	4045	825	1439
2023	12695	4434	5163	1096	2002

Dinamica documentelor de corespondență înregistrate de CNPDCP pe parcursul anilor 2014-2023 poate fi analizată în graficul anexat mai jos.

Anul 2023 reflectă creșterea fluxului de documente examinate în cadrul CNPDCP, fiind marcat nu doar de numărul tot mai mare de plângeri primite de CNPDCP, atestând astfel o conștientizare din partea persoanelor fizice privind problemele legate de protecția datelor lor personale, dar și de numărul documentelor elaborate și prezentate de CNPDCP urmare: a înaintării propunerilor privind perfecționarea legislației în vigoare pe segmentul protecției și prelucrării datelor cu caracter personal; a informării operatorilor de date privind implementarea corectă a prevederilor legale în domeniu; a controalelor desfășurate asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele legii; a informațiilor solicitate în legătură cu desfășurarea activității de control; a documentelor procedurale elaborate și prezentate instanțelor de judecată atât în procedura contenciosului administrativ, cât și procedura contravențională; a sesizărilor înaintate pe aspectele problematice identificate; a acțiunilor de instruire realizate în baza solicitărilor parvenite, cât și la inițiativa autorității; a acțiunilor de promovare a domeniului, organizate în colaborare cu partenerii externi și partenerii interni atât din sectorul public, cât și privat.

Analiza subiectelor abordate în documentele de corespondență relevă preocuparea persoanelor în legătură cu amploarea utilizării tehnologiilor informaționale, care generează noi provocări pentru protecția datelor cu caracter personal, în special în contextul operațiunilor de consultare/accesare, colectare, dezvăluire în spațiul public și a efectuării schimbului de date cu caracter personal, numărul cărora crește în mod semnificativ. Deoarece tehnologia permite atât entităților private, cât și autorităților publice, să utilizeze date cu caracter personal la un nivel fără precedent în cadrul activităților lor, persoanele fizice tind tot mai mult să aibă un control asupra propriilor date cu caracter personal și garanții de asigurare a securității și confidențialității acestora. În același timp, se aprofundează tendința de a se asigura păstrarea unui echilibru just între dreptul la protecția datelor cu caracter personal și drepturile garantate de Constituția Republicii Moldova, cum ar fi: dreptul de acces la informație, dreptul la libertatea de exprimare, la onoare, demnitate și reputație profesională etc.

Interesul public în protecția datelor cu caracter personal, ce rezultă din fluxul de corespondență, reflectă faptul că Legea privind protecția datelor cu caracter personal, drepturile și obligațiile care rezultă din ea – prezintă o preocupare tot mai mare pentru subiecții de date. Această conștientizare sporită a reglementărilor reiese și din numărul de reclamații și sesizări primite de CNPDCP de la persoane care consideră că prelucrarea datelor lor nu este conformă cu cerințele legii.

Totodată, dinamica și specificul documentelor de corespondență demonstrează, mai presus de toate, necesitatea dialogului pentru a rezolva probleme din ce în ce mai complexe și de ultimă oră, care necesită uneori intervenție legislativă sau de reglementare.

Activitatea de examinare a adresărilor subiecților de date cu caracter personal

În perioada de referință, în adresa CNPDCP au parvenit **1096** petiții din partea persoanelor fizice – subiecți de date cu caracter personal.

Din numărul total de petiții înregistrate în perioada de raportare, în **356** cazuri au fost demarate controale privind legalitatea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal.

Dinamica numărului de petiții examinate
în anii 2014-2023

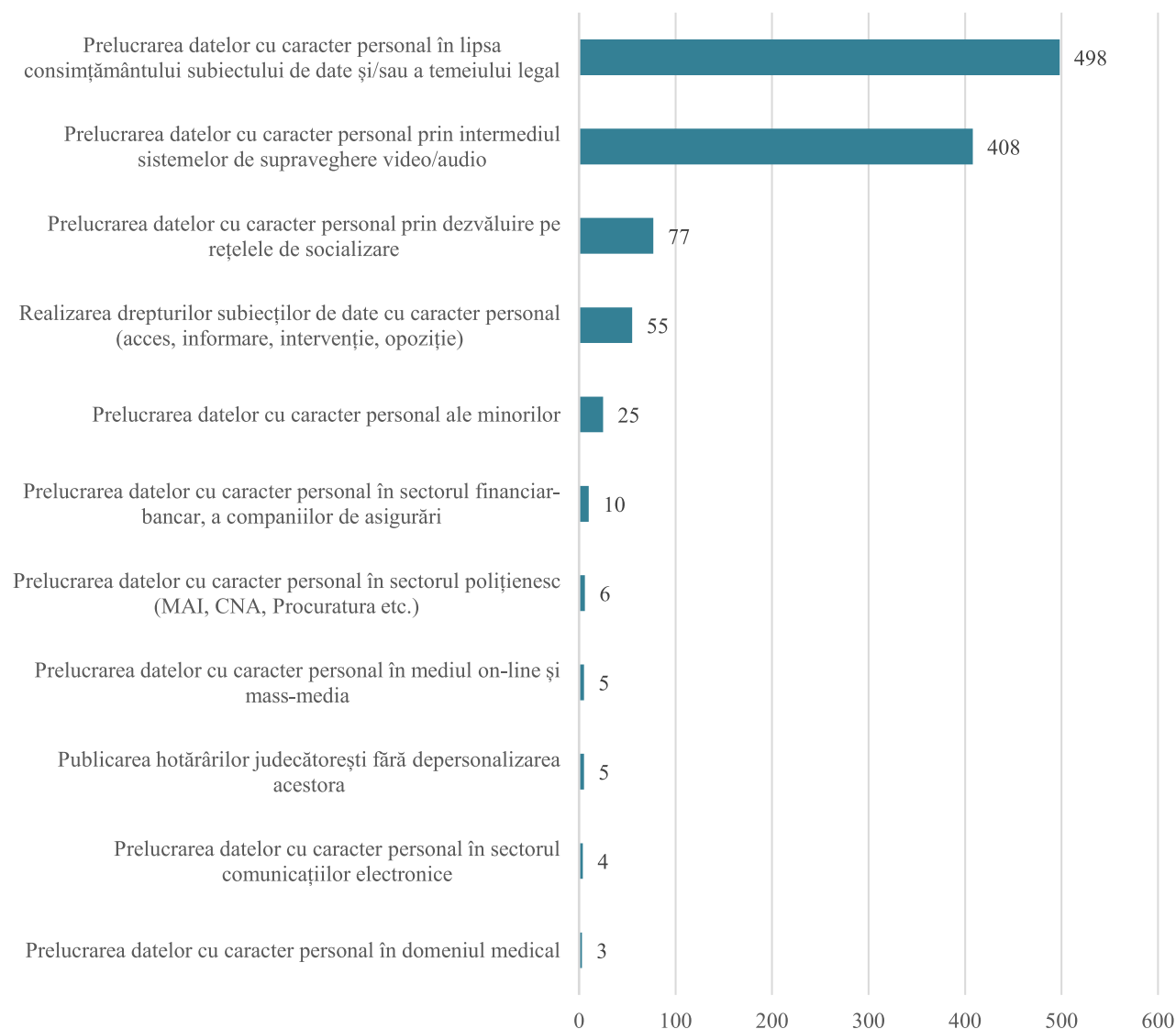

Astfel, în anul 2023, plângerile recepționate de Autoritatea națională de protecție a datelor cu caracter personal au vizat, în principal, următoarele tematici:

- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal în lipsa consimțământului subiectului de date și/sau a temeiului legal: **498** cazuri;
- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal prin intermediul sistemelor de supraveghere video/audio: **408** cazuri;
- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal prin dezvăluire pe rețelele de socializare: **77** cazuri;
- ✓ Realizarea drepturilor subiecților de date cu caracter personal (acces, informare, intervenție, opoziție): **55** cazuri;
- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal ale minorilor: **25** cazuri;
- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal în sectorul financiar-bancar, a companiilor de asigurări: **10** cazuri;
- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal în sectorul polițienesc (MAI, CNA, Procuratura etc.): **6** cazuri.
- ✓ Publicarea hotărârilor judecătorești fără depersonalizarea acestora: **5** cazuri;
- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal în mediul on-line și mass-media: **5** cazuri;
- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal în sectorul comunicațiilor electronice: **4** cazuri;
- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal în domeniul medical: **3** cazuri.

Situația generală privind plângerile aflate în examinare în anul 2023

CAPITOLUL II

ACTIVITATEA DE CONTROL

Pentru a se asigura consecvența monitorizării și a aplicării Legii privind protecția datelor cu caracter personal, CNPDCP are stabilite sarcini și competențe efective, inclusiv competențe de efectuare a controlului asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele legislației în vigoare, în special în cazul tratării plângerilor depuse de persoane fizice, competențe de aplicare a măsurilor coercitive, cât și de ordin contravențional, precum și competențe de consiliere și de a participa în proceduri judiciare. Astfel, în cazul constatării încălcării legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal, CNPDCP poate dispune, după caz, suspendarea, încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, rectificarea, blocarea sau distrugerea datelor neveridice ori obținute ilicit.

CNPDCP își exercită competențele de control a legalității prelucrărilor de date cu caracter personal în conformitate cu garanțiile procedurale adecvate prevăzute de legislația în vigoare, în special de Legea privind protecția datelor cu caracter personal, Codul administrativ și Codul contravențional, în mod imparțial, echitabil și într-un termen rezonabil. La examinarea fiecărui caz sunt întreprinse măsuri adecvate, necesare și proporționale în scop de a asigura conformitatea cu dispozițiile legislației, luând în considerare circumstanțele fiecărui caz în parte, cu respectarea dreptului oricărei persoane de a fi ascultată/audiată sau de a prezenta separat poziția sa asupra celor invocate în plângere, înainte de luarea oricărei măsuri individuale care ar putea să îi aducă atingeri, fapt care asigură evitarea costurilor inutile și inconveniențelor excesive pentru părțile vizate/atrase în cauza supusă examinării. Fiecare măsură/decizie obligatorie din punct de vedere juridic luată de CNPDCP este prezentată în scris, este clară și lipsită de ambiguitate, prezintă motivele pentru care se constată lipsa încălcării sau încălcarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal, cu dispunerea, după caz, a suspendării, încetării operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, rectificării, blocării sau distrugerii datelor neveridice ori obținute ilicit și face trimitere la dreptul la o cale de atac eficientă.

Procedura primirii și soluționării plângerilor de către CNPDCP este stabilită de art. 27 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, în conformitate cu care:

(1) Subiectul datelor cu caracter personal care consideră că prelucrarea datelor sale nu este conformă cu cerințele prezentei legi poate înainta Centrului o plângere în termen de 30 de zile din momentul depistării încălcării, cu realizarea în prealabil, după caz, a drepturilor prevăzute la art. 12, 13, 14, 16 și 17. În cazul în care subiectul datelor cu caracter personal omite realizarea drepturilor sale, precum și alte aspecte importante legate de prezentarea probelor relevante, Centrul îl informează despre acest fapt în termen de 30 de zile de la data primirii plângerii.

(2) În procesul soluționării plângerii, Centrul poate audia subiectul datelor cu caracter personal, operatorul și, dacă este cazul, persoana împuternicită de către operator și martorii, de asemenea poate dispune efectuarea unui control inopinat.

(2¹) Termenul de examinare și soluționare a plângerii înaintate cu respectarea alin. (1) este de 3 luni, cu posibilitatea prelungirii justificate a acestuia la fiecare 30 de zile, în funcție de complexitatea

cauzei, volumul de informații ce urmează a fi obținute și analizate, comportamentul participanților vizați, conduita autorităților relevante și importanța procedurii administrative pentru partea interesată, dar nu mai mult de 6 luni. După obținerea tuturor informațiilor și analiza acestora, Centrul finalizează examinarea și soluționarea plângerii în cel mult 30 de zile. Dacă obiectul plângerii excedează domeniul de aplicare a prezentei legi, plângerea nu se examinează, fapt despre care se informează subiectul datelor cu caracter personal. Asigurarea respectării termenului de examinare și soluționare a plângerilor este pusă în sarcina personalului Centrului, iar controlul asupra respectării termenului este pus în sarcina șefilor subdiviziunilor Centrului. Centrul informează subiectul datelor cu caracter personal cu privire la progresele în examinarea și soluționarea plângerii în cazul prelungirii termenului de examinare și soluționare a plângerii sau la cererea acestuia.

(3) În urma examinării plângerii, Centrul emite o decizie motivată prin care constată lipsa încălcării sau încălcarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal, cu dispunerea, după caz, a suspendării, încetării operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, rectificării, blocării sau distrugerii datelor neveridice ori obținute ilicit. În cazul lipsei sau insuficienței probelor ce ar demonstra încălcarea, Centrul constată, prin decizie motivată, lipsa încălcării. Decizia privind constatarea încălcării legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal și probele acumulate servesc drept temelie pentru întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, în condițiile Codului contravențional al Republicii Moldova.

(3¹) Decizia se emite de către directorul Centrului, de către directorul adjunct și personalul abilitat cu funcții de control ai Centrului, în conformitate cu competențele atribuite prin ordinul directorului. Decizia se comunică persoanelor vizate în termen de 10 zile lucrătoare de la data emiterii, prin orice mijloc care să confirme recepționarea acesteia.

(4) Prevederile alin. (2)–(3¹) se aplică în mod corespunzător și în situația în care Centrul se autosesizează cu privire la comiterea unei încălcări a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal, recunoscute de prezenta lege.

(5) Operatorul, persoana împuternicită de către acesta sau subiectul datelor cu caracter personal pot contesta acțiunile, inacțiunile și decizia Centrului direct în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.

În context, prezintă relevanță procedura de realizare în prealabil, după caz, a drepturilor prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal.

Se subliniază că art. 12-14, 16-17 ale Legii nr. 133/2011, consacră drepturi personale și inviolabile (dreptul la informare, dreptul de acces, dreptul de intervenție, de opoziție, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale), pe care subiectul datelor cu caracter personal le realizează de sine stătător, ceea ce oferă ultimului nu doar posibilitatea de a avea un control asupra datelor sale cu caracter personal, ci și de a remedia de comun cu operatorul eventuala incertitudine vizând pretinsa neconformitate, în cazul în care consideră că anumite operațiuni de prelucrare a datelor efectuate de anumiți operatori sunt ilegale.

După epuizarea căii de acces, ori în cazul în care operatorii de date cu caracter personal/persoana împuternicită de operator refuză, nemotivat, să prezinte informații relevante ori să răspundă la cererea/cererile subiectului de date, ultimul are dreptul de a ataca acțiunile sau inacțiunile acestuia/acestora către CNPDCP.

Pornind de la raționamentele prenotate, după recepționarea informației privind auditul operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal din resursele informaționale de stat (spre exemplu: de la Agenția Servicii Publice, Agenția de Guvernare Electronică, Ministerul Afacerilor Interne etc.) subiecții de date cu caracter personal urmează să se adreseze, nemijlocit

operatorilor/persoanelor împuternicite de către operatori care au efectuat accesarea datelor cu caracter personal în scopul realizării drepturilor garantate de Legea privind protecția datelor cu caracter personal, în special a dreptului de acces la datele cu caracter personal, inclusiv în vederea solicitării informațiilor privind scopul și temeiul legal al accesării datelor cu caracter personal din resursele informaționale de stat.

Plângerea adresată CNPDCP urmează să integreze toate precizările, inclusiv materiale/înscrisuri probatorii vizavi de demersurile întreprinse în vederea realizării, în calitate de subiect al datelor cu caracter personal, a drepturilor prevăzute de Legea nr. 133/2011, în raport cu presupușii operatori de date cu caracter personal/persoane împuternicite de către operatori. Or, în cazul plângerilor subiecților de date cu caracter personal înaintate CNPDCP, fără adresarea în prealabil către operator, CNPDCP informează persoanele în cauză despre necesitatea respectării procedurilor prestabilite, pentru întrunirea condițiilor de primire și soluționare a plângerilor.

În perioada de referință CNPDCP a continuat activitatea de monitorizare și verificare a conformității prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate de către operatorii din sectorul public și privat, precum și persoanele fizice, prin efectuarea de controale pe baza plângerilor subiecților de date cu caracter personal și a autosesizărilor autorității, urmare a sesizărilor recepționate spre examinare inclusiv din partea autorităților/instituțiilor publice.

Astfel, au fost inițiate și examinate **356** materiale de control, din care **331** în baza plângerilor subiecților de date cu caracter personal și **26** în baza autosesizărilor inițiate la solicitarea persoanelor juridice sau din oficiu.

Informația comparativă a activității de control, pentru perioada 2018 – 2023

Perioada pentru comparație	Numărul controalelor inițiate în baza: plângerilor/sesizărilor, solicitărilor autorizate a transmiterii transfrontaliere	Acte de reacționare emise ca rezultat al efectuării controalelor			
		Decizii privind suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal	Decizii privind încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal	Decizii privind distrugerea/ștergerea datelor prelucrate cu încălcarea legii	Fapte contravenționale constatate/Procese-verbale contravenționale întocmite
Anul 2018	326	16	4	27	191/92
Anul 2019	376	26	8	24	186/105
Anul 2020	303	20	6	17	170/125
Anul 2021	243	27	2	9	148/117
Anul 2022	227	21	2	13	125/110
Anul 2023	356	26	15	18	107/117

Controlul prevăzut de Legea privind protecția datelor cu caracter personal, se desfășoară de către controlorii de stat din cadrul Direcției generale supraveghere și conformitate și Direcției juridice. Dacă este necesar, în funcție de subiectul și sarcinile controlului efectuat, CNPDCP poate atrage specialiști și experți din domenii care necesită cunoștințe speciale pentru participarea la procesul de verificare prealabilă și de control al legalității prelucrării datelor cu caracter

personal. Activitatea de control reprezintă acțiuni de investigare a faptelor și circumstanțelor în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal și colectarea probelor necesare pentru examinarea obiectivă, în corespundere cu prevederile legale, a cazului reclamat.

În majoritatea cazurilor supuse examinării, obiectivul realizării controalelor este de a stabili:

- scopul și temeiul legal al prelucrării datelor cu caracter personal;
- necesitatea prelucrării datelor cu caracter personal;
- proporționalitatea, relevanța și actualitatea datelor prelucrate;
- respectarea drepturilor subiecților de date cu caracter personal;
- respectarea gradului de asigurare a securității și confidențialității datelor cu caracter personal prelucrate etc.

Este de remarcat că, în perioada de referință au fost efectuate controale asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele Legii privind protecția datelor cu caracter personal în legătură cu următoarele acțiuni deplânse de subiecții de date:

- dezvăluirea datelor cu caracter personal fără consimțământul subiecților de date;
- încălcarea drepturilor și a principiilor prevăzute de lege;
- prelucrarea datelor cu caracter personal prin intermediul sistemelor de supraveghere video de către persoane fizice și juridice;
- accesarea fără un temei legal a datelor cu caracter personal din sistemele informaționale de stat;
- publicarea în mediul on-line a datelor cu caracter personal etc.

În perioada de referință, urmare a efectuării controalelor au fost emise **318** decizii. Cu titlu de precizare se va menționa că, la emiterea unei decizii, CNPDCP poate dispune atât lipsa încălcării prevederilor legale, cât și încălcarea acestora, în dependență de obiectul controlului și de numărul de participanți la procedura de control. Astfel, la emiterea deciziilor, în **236** cazuri a fost constatată lipsa încălcării, în **187** cazuri a fost constatată încălcarea prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal la prelucrarea datelor cu caracter personal. În rezultatul examinării materialelor de control cu dispunerea constatării încălcării prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal, în funcție de gravitatea încălcării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora, au fost dispuse măsuri de constrângere manifestate prin:

- ✓ Suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal – **26** cazuri;
- ✓ Distrugerea/ștergerea datelor cu caracter personal prelucrate cu încălcarea prevederilor legale – **18** cazuri;
- ✓ Încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal – **15** cazuri.

Nu în ultimul rând este de menționat că, în cazul constatării încălcărilor ca urmare a efectuării verificării legalității prelucrării datelor cu caracter personal, survin sancțiuni de ordin contravențional. Or, legiutorul a stabilit expres că decizia privind constatarea încălcării legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal și probele acumulate servesc drept temei pentru întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în condițiile Codului contravențional.

Respectiv, prin prisma calității de agent constatatator în raport cu faptele statuate la art. 74¹ - 74³

Cod contravențional aferente încălcării prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal, pe parcursul anului **2023** au fost întocmite **107 procese-verbale** cu privire la contravenții, fiind constatate **117 fapte contravenționale**, cauzele contravenționale fiind expediate spre examinare în instanța de judecată competentă, în temeiul prevederilor Codului contravențional.

Spectrul faptelor contravenționale constatate prin prisma articolelor vizate de Codul contravențional denotă că cele mai frecvente încălcări comise la prelucrarea datelor cu caracter personal s-au manifestat, după cum urmează:

- art. 74¹ alin. (1): nerespectarea condițiilor de bază pentru prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (5) – **94 fapte**;
- art. 74¹ alin. (3): încălcarea drepturilor subiectului datelor cu caracter personal de a fi informat, de acces la datele cu caracter personal, de intervenție asupra datelor cu caracter personal, de opoziție și de a nu fi supus unei decizii individuale – **9 fapte**;
- art. 74² alin. (1): refuzul de a furniza informațiile sau documentele solicitate de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în procesul exercitării atribuțiilor de control, prezentarea unor informații neautentice sau incomplete, precum și neprezentarea în termenul stabilit de lege a informațiilor și a documentelor solicitate – **14 fapte**.

ACTIVITATEA DE CONTROL ÎN CIFRE

318
DECIZII EMISE

107/117
**PROCESE-VERBALE ÎNTOCMITE/
FAPTE CONSTATATE**
*(privind încălcarea art. 74¹ - 74²
al Codului contravențional)*

18
ANGAJAȚI CU ATRIBUȚII DE CONTROL
(în raport cu 27 persoane, conform statutului de personal)

CAPITOLUL III

ACTIVITATEA DE REPREZENTARE ÎN
INSTANȚELE DE JUDECATĂ*În ordine de contencios administrativ*

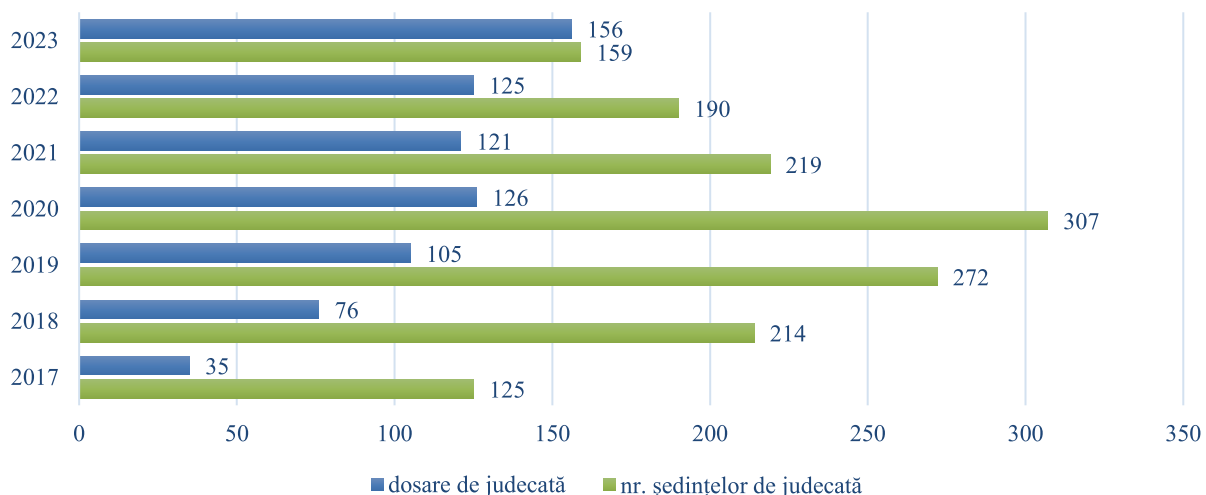
Corespunzător legislației în vigoare decizia, acțiunile și inacțiunile CNPDCP pot fi contestate de către operator, persoana împuternicită de către acesta sau de subiectul datelor cu caracter personal direct în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile, în termen de 30 de zile de la data comunicării sau notificării actului administrativ.

Pe parcursul anului 2023, interesele CNPDCP în ordine de contencios administrativ și civil au fost reprezentate în cadrul instanțelor de judecată în **156** de dosare de judecată, dintre care: **152** în calitate de pârât; **4** în calitate de autoritate publică ce depune concluzii, o parte din acestea fiind inițiate inclusiv în anii precedenți.

În anul 2023 reprezentanții CNPDCP au asigurat participarea în cadrul a **159** de ședințe de judecată în ordine de contencios administrativ, întocmind **130** acte procedurale necesare pentru examinarea cât mai eficientă a cauzelor judiciare.

Totodată remarcăm că, în **4** procese de judecată, CNPDCP a fost atras ca autoritate publică ce a depus concluzii, în conformitate cu prevederile art. 74 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, ceea ce atestă tendința persoanelor de a-și realiza dreptul de acces la justiție, garantat de art. 18 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, prin sesizarea instanțelor de judecată pentru repararea prejudiciilor materiale și morale, în cazul în care acestea pretind că au suferit un prejudiciu în urma unei prelucrări de date cu caracter personal efectuată ilegal sau că i-au fost încălcate drepturile și interesele garantate de lege.

Dinamica comparativă a numărului de dosare și ședințe de judecată în ordine de contencios administrativ, în perioada 2017-2023

La fel menționăm că, pe parcursul anului 2023, a fost finalizată examinarea a 18 dosare judecătorești în care hotărârile/deciziile instanțelor judecătorești au rămas definitive și irevocabile, dintre care:

- 17 hotărâri/decizii judecătorești au fost emise în favoarea CNPDCP;
- 1 caz s-a soldat cu insucces pentru CNPDCP.

Astfel, constatăm că în **94%** din numărul dosarelor judiciare finalizate, acțiunile întreprinse de CNPDCP au fost considerate legale și întemeiate de către instanțele de judecată.

În context, reieșind din specificul aspectelor abordate în cererile de chemare în judecată, în majoritatea spețelor, obiect al examinării acțiunilor în contencios administrativ îl constituie anularea deciziilor emise în urma investigațiilor efectuate de CNPDCP cu privire la constatarea încălcării/lipsei încălcării legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Speța nr. 1

CNPDCP a recepționat plângerea unui subiect de date, prin care și-a exprimat dezacordul cu acțiunile instituției medico-sanitare a cărui angajat este, în legătură cu dezvăluirea în adresa Centrului Unic de Monitorizare și Control a Traficului (CUMCT) a datelor cu caracter personal, în lipsa consimțământului său. Potrivit explicațiilor depuse de petent, dezvăluirea datelor cu caracter personal a fost efectuată în legătură cu instrumentarea unor dosare contravenționale, fiind considerată de acesta drept abuzivă și efectuată cu încălcarea prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Urmare a examinării celor reclamate și a probatoriului acumulat pe parcursul efectuării controlului, prin act administrativ, CNPDCP a dispus constatarea lipsei încălcării prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal de către instituția medico-sanitară la prelucrarea datelor cu caracter personal ale petentului, prin dezvăluirea acestora către Centrul Unic de Monitorizare și Control a Traficului.

Nefiind de acord cu cele dispuse petentul a înaintat o acțiune de contencios administrativ privind anularea actului administrativ. Instanța a respins acțiunea depusă, ca fiind neîntemeiată.

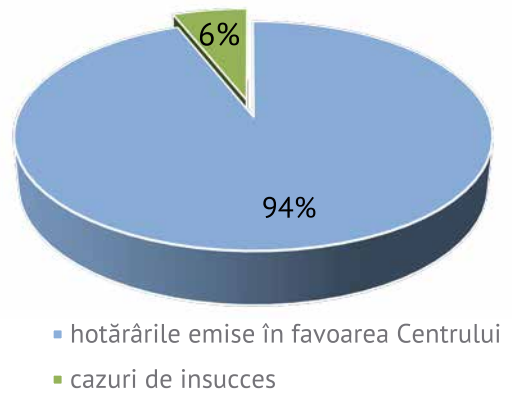
La cererea de apel înaintată, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul declarat de către petent, menținând hotărârea instanței de fond.

La examinarea admisibilității recursului înaintat de petent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, l-a declarat inadmisibil, pe motiv că cererea de recurs a petentului nu a fost suficient de serioasă din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne decizia instanței de apel contestată într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

În poziția sa, prezentată instanțelor de judecată, CNPDCP a comunicat că temeiul legal pe care operatorul s-a bazat la dezvăluirea datelor cu caracter personal ale apelantului rezultă din obligația legală a proprietarului/utilizatorului unui vehicul de a comunica organelor de poliție abilitate despre identitatea persoanei căreia i s-a încredințat vehiculul pentru a fi condus.

În acest sens s-a făcut referire la Hotărârea Curții Constituționale nr. 28 din 18.11.2014, pentru controlul constituționalității art. 234 din Codul contravențional al RM, care oferă inclusiv o explicație valabilă sub aspectul temeiului prelucrării datelor cu caracter personal de către instituțiile împuternicite.

Dinamica hotărârilor judecătorești 2023

În acest sens, Curtea a explicat că, securitatea traficului rutier prezintă un interes public major, prin urmare **asigurarea securității este o obligație pozitivă a statului**. Unitatea de transport, ca participant la trafic, reprezintă o sursă de pericol sporit, conducătorul auto având obligația de a respecta anumite reglementări impuse de autorități în evitarea riscurilor rezultate din utilizarea autovehiculelor. De asemenea, deținătorul vehiculului este responsabil pentru prejudiciul cauzat prin utilizarea vehiculului aflat în posesia sa.

Curtea a reținut că, aplicând *mutatis mutandis* rațiunile Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza *Falk vs. Olanda*, 19 octombrie 2004), regula de responsabilitate (aplicată proprietarilor automobilelor înregistrate) a fost introdusă **pentru a garanta eficiența securității traficului prin asigurarea faptului că orice încălcare a regulilor circulației rutiere de mijloace tehnice sau de altă natură, comise de către conducători a căror identitate nu poate fi stabilită în momentul infracțiunii, nu va rămâne nesancționată**.

Prin urmare, un interes public de o importanță majoră, cum este securitatea traficului rutier, permite impunerea unor responsabilități față de cetățeni, în particular, de a informa poliția privind persoana căreia i-a fost încredințată conducerea autovehiculului, având ca scop protejarea participanților la trafic împotriva accidentelor și producerii consecințelor negative, precum și **crearea condițiilor legale pentru tragerea la răspundere a persoanelor care au încălcat regulile circulației rutiere**.

Curtea constată că nu există mijloace **mai puțin restrictive** pentru realizarea scopului asigurării securității rutiere și, prin urmare, stabilirea unei asemenea responsabilități **este proporțională** scopului urmărit, iar impunerea unor asemenea obligații **nu poartă un caracter excesiv**.

Astfel, în speța examinată, obligația legală a proprietarului de autovehicul sau, după caz, a mandatarului, în partea ce ține de **prelucrarea datelor cu caracter personal** prin transmiterea/dezvăluirea acestora către organele poliției, este dictată de raționamentele enumerate supra.

Speța nr. 2

În urma depunerii unei plângeri de către un cetățean, acesta a contestat acțiunile gestionarului fondului locativ, invocând pretinse încălcări ale prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal, și anume, plasarea, fără plic, spre acces liber, a facturilor de plată emise pentru serviciile comunale livrate la apartamentul acestuia, în afara cutiei poștale, fapt prin care i s-au divulgat datele cu caracter personal. Urmare a examinării cazului, a fost emisă Decizia cu privire la constatarea încălcării prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal de către gestionarul fondului locativ.

Gestionarul fondului locativ a contestat Decizia emisă de CNPDCP în instanța de judecată, pe motiv că nu este clar modul în care, prin plasarea în cutia poștală a facturilor de plată, ar divulga datele cu caracter personal ale persoanei și a solicitat anularea deciziei, ca fiind neîntemeiată și ilegală.

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, a admis acțiunea depusă de petent și a anulat Decizia CNPDCP.

Ulterior, Curtea de Apel Chișinău, a respins apelul depus de CNPDCP și a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia sa, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul depus de către CNPDCP, a casat integral decizia Curții de Apel Chișinău și a restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată. Totodată, petentul a fost atras în proces în calitate de terț.

În consecință, Curtea de Apel Chișinău a casat integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, emisă inițial, și a emis o nouă decizie prin care a respins ca neîntemeiată acțiunea gestionarului fondului locativ. Curtea de Apel Chișinău a conchis că concluziile primei instanțe, nu corespund circumstanțelor de fapt, respectiv, instanța de fond neîntemeiat a admis acțiunea.

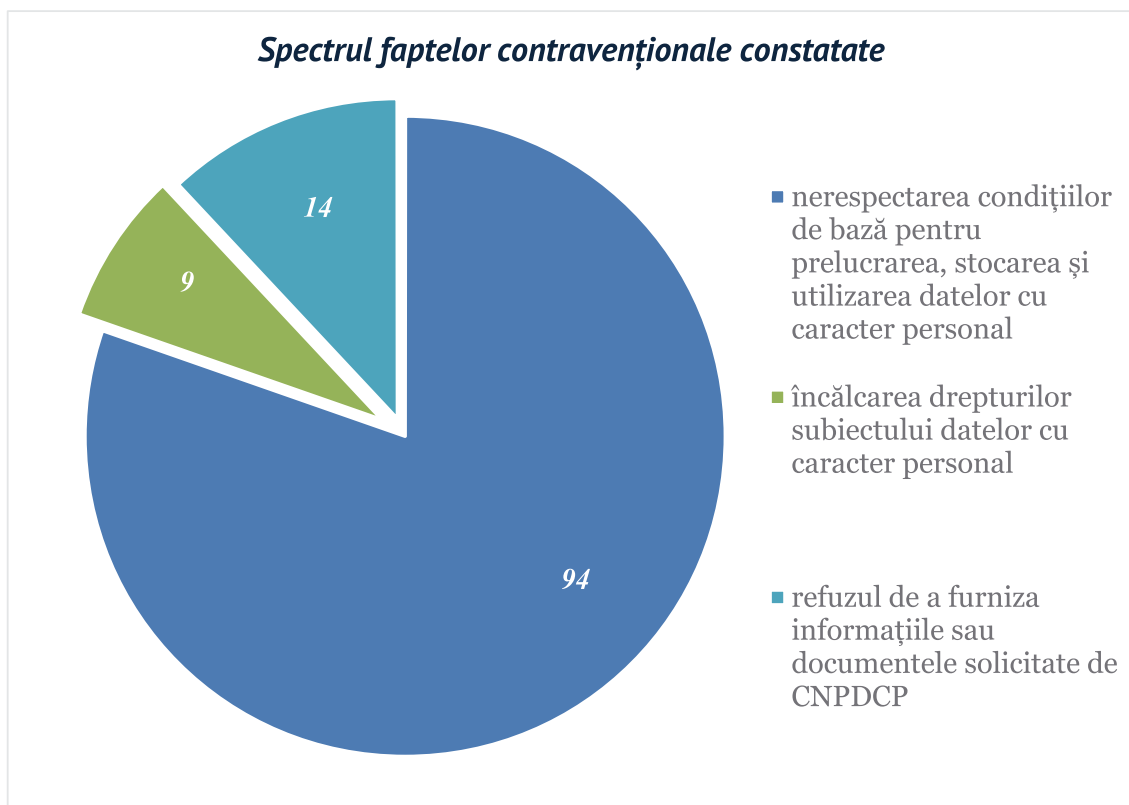

Totuși, gestionarul fondului locativ vizat, a depus recurs împotriva ultimei decizii a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

Examinând temeiurile recursului depus, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, a considerat că recursul este inadmisibil, nu întrunește condițiile de admisibilitate a unui recurs și nu îmbină motive convingătoare și întemeiate.

În ordinea procedurii contravenționale

Corespunzător prevederilor art. 27 alin. (3) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, în baza deciziilor emise, prin care au fost constatate încălcări la prelucrarea datelor cu caracter personal, agenții constatatori ai CNPDCP, în perioada de referință, au întocmit **107** procese-verbale cu privire la contravenții, constatând **117** fapte contravenționale. În conformitate cu prevederile art. 423⁴ din Codul contravențional, procesele-verbale cu privire la contravenții întocmite au fost remise spre examinare în instanța de judecată competentă.

În perioada de referință, agenții constatatori ai CNPDCP au participat la **386** ședințe de judecată pe cauzele contravenționale aflate în examinare în instanța de fond, cât și la Curtea de Apel Chișinău. Totodată, de menționat că din totalul proceselor-verbale cu privire la contravenții expediate spre examinare în instanța de judecată pe parcursul perioadei de referință și a anilor precedenți, în **90** de proceduri examinate, CNPDCP a avut câștig de cauză, instanța de judecată recunoscând vinovăția persoanelor în privința cărora au fost întocmite procese-verbale cu privire la contravenție, cu stabilirea sancțiunilor în formă de amendă. Totodată, în perioada raportată au fost încetate/anulate **14** procese-verbale cu privire la contravenție. Suplimentar, urmează a fi menționat că alte **125** proceduri contravenționale se află pe rol, inclusiv pe marginea unora din cauzele contravenționale inițiate în anii precedenți.

Considerente vizând reprezentarea în instanțele de judecată, având caracter dificultos pentru activitatea CNPDCP

Și pe parcursul anului 2023, a persistat problema stringentă care îngreunează activitatea autorității, manifestată prin **examinarea în instanțele de judecată atât în procedura contenciosului administrativ, cât și în procedura contravențională a aceluiași constatări ale autorității emise în urma verificării legalității prelucrării datelor cu caracter personal.**

Acest fapt se referă, în esență, la caracterul **dublu, contradictoriu și echivoc vizând** examinarea în instanțele de judecată, în aceeași perioadă, a aceluiași acte și constatări emise de CNPDCP, în proceduri diferite. Or, în rezultatul examinării materialelor de control privind legalitatea prelucrării datelor cu caracter personal, în ordinea statuată de art. 27 alin. (3) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, [...] decizia emisă de CNPDCP privind constatarea încălcării legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal și probele acumulate servesc drept temei pentru întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, în condițiile Codului contravențional.

Astfel, decizia prin care se constată încălcarea normelor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal este pasibilă a fi contestată în ordine de contencios administrativ.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 423⁴ alin. (4) din Codul contravențional, în rezultatul constatării încălcărilor comise la prelucrarea datelor cu caracter personal, CNPDCP întocmește procese-verbale cu privire la contravenție și le expediază spre examinare instanței de judecată competentă să soluționeze cauzele, prin recunoașterea vinovăției și aplicarea sancțiunii pecuniare, cu posibilitatea de a aplica sub formă de sancțiune complementară privirea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni până la un 1 an.

Prin urmare, pentru comiterea aceleiași fapte/încălțări, operatorul de date cu caracter personal este supus răspunderii/sancționării de 2 ori, circumstanțe ce contravin principiilor de individualizare și atragere la răspundere a persoanei.

În special este de menționat faptul că, potrivit practicii în acest sens, se constată situații, în care pentru aceeași faptă, în ordine contravențională, operatorul este recunoscut vinovat de către instanța de judecată, iar în ordine de contencios administrativ, același operator este declarat de instanța de judecată ca fiind nevinovat, cu anularea deciziei CNPDCP sau viceversa. Or, este cu atât mai bizară situația descrisă, ținând cont de faptul că în cazul ambelor spețe (adică și în procedura contravențională, și în procedura de contencios administrativ) la bază există una și aceeași decizie de constatare a încălcării comise la prelucrarea datelor cu caracter personal.

În acest context, **existența unor astfel de proceduri contradictorii au dus, în unele cazuri, la determinarea ineficienței acțiunilor întreprinse de CNPDCP pentru a contracara prelucrările neconforme de date și a preveni săvârșirea altor încălcări ce vizează dreptul la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private a subiecților de date cu caracter personal.**

Or, circumstanțele descrise sunt și mai dezolante și dezarmante pentru Autoritatea națională de control a prelucrării datelor cu caracter personal, ținând cont de numărul angajaților subdiviziunilor de resort ale CNPDCP care este absolut infim în raport cu volumul și specificul de muncă al acestora.

EXEMPLE DE SPEȚE EXAMINATE
ÎN ANUL 2023

Periodic, CNPDCP informează societatea despre problemele și iregularitățile determinate în cadrul activității desfășurate de operatorii de date cu caracter personal în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal.

În acest sens, autoritatea prezintă, inclusiv prin intermediul raportului anual de activitate, cazuri semnificative și problematice identificate în cadrul controalelor efectuate asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal. Astfel, printre spețele examinate de CNPDCP în anul 2023, au fost următoarele:

*Speța nr. 1: Prelucrarea datelor cu caracter personal
în lipsa consimțământului subiectului de date și a altui temei legal*

CNPDCP a examinat demersul parvenit din partea Serviciului Fiscal de Stat (SFS) prin care a informat că, în rezultatul exercitării atribuțiilor de administrare fiscală, s-a constatat că un agent economic colectează și utilizează date cu caracter personal contrar prevederilor art. 5 alin. (1) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, ceea ce a servit drept motiv pentru inițierea verificării/investigării conformității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal.

În fapt, potrivit materialelor anexate la demersul SFS, s-a constatat faptul că agentul economic a prelucrat datele cu caracter personal a 35 de persoane fizice, în lipsa consimțământului acestora sau a succesorilor persoanelor decedate, sau în lipsa altui temei legal prevăzut de art. 5 alin. (5) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

În urma investigațiilor efectuate de CNPDCP, în corespundere cu prevederile art. 27 al Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, prin decizia CNPDCP a fost constatată încălcarea prevederilor art. 4 alin. (1) lit. a), art. 5 alin. (1), (4) și art. 12 ale Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal de către agentul economic în cauză la prelucrarea datelor cu caracter personal ale subiecților de date vizați în demersul SFS.

Totodată, CNPDCP a dispus inclusiv încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal ale subiecților de date vizați în demersul SFS și distrugerea copiilor buletinelor de identitate utilizate/obținute ilicit de către agentul economic.

Consecvent, în corespundere cu prevederile art. 20 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, CNPDCP a sesizat în ordine penală organul de urmărire penală a SFS, privind existența unor indicii rezonabile de falsificare a actelor de achiziții a mărfurilor, faptă prevăzută la articolul 335¹ din Codul penal.

Speța nr. 2: Dezvăluirea datelor cu caracter personal prin intermediul rețelelor de socializare

CNPDCP a examinat plângerea unei persoane fizice care a solicitat verificarea legalității operațiunilor de prelucrare a datelor sale cu caracter personal, manifestate prin plasarea pe rețeaua de socializare „Facebook”, a unei postări însoțită de pozele actelor de identitate a petentului.

În cadrul investigației s-a determinat că, operatorul de date este administratorul contului de Facebook unde au fost publicate două imagini a actelor de identitate (buletinul de identitate și pașaportul), însă postarea a fost publicată nu de dânsul, ci de o altă persoană cu care se află în relații de rudenie, căreia i-a oferit accesul la contul său. În cadrul efectuării controlului, operatorul de date (administratorul contului de Facebook) și-a recunoscut vina și a conștientizat că a fost săvârșită o abatere de la normele privind protecția datelor cu caracter personal.

În context, CNPDCP, prin Decizie, a constatat că operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal manifestate prin postarea/publicarea actelor de identitate, pe rețeaua de socializare „Facebook”, au fost efectuate fără a avea un temei legal în acest sens și fără a asigura confidențialitatea datelor prelucrate, acțiuni ce au dus la constatarea încălcării prevederilor art. 4 alin. (1) lit. a), art. 9 și art. 29 alin (1) ale Legii nr. 133 din 08.07.2011.

Speța nr. 3: Dezvăluirea datelor cu caracter personal privind starea de sănătate

CNPDCP a examinat plângerea unui subiect de date, prin care se solicita intervenția autorității de control, conform competențelor atribuite prin Legea privind protecția datelor cu caracter personal, pentru a stabili și a sancționa persoana (-le) din cadrul entități publice ce se fac responsabile de răspândirea cu bună-știință a informațiilor confidențiale, ocrotite de lege, care au fost transmise prin intermediul e-mail-ului de serviciu către toți angajații, documente ce conțin informații personale, inclusiv informații privind starea de sănătate a subiectului de date, fiindu-i încălcat dreptul la protecția datelor cu caracter personal privind starea de sănătate.

În rezultatul examinării plângerii înaintate, CNPDCP a constatat că, angajatul din cadrul entității publice a acționat în mod individual stabilind scopul și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal privind starea de sănătate a subiectului vizat, fără a ține cont de instrucțiunile/dispozițiile conducerii entității, în legătură cu transmiterea/dezvăluirea către toți angajații a informațiilor conținute în certificatul medical eliberat pe numele subiectului de date, în lipsa unei obligații legale/temei legal, fără a asigura confidențialitatea datelor cu caracter personal, acțiune ce contravine condițiilor de drept prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. a), art. 6 alin. (1) și art. 29 alin. (1) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal.

Speța nr. 4: Prelucrarea neconformă a datelor cu caracter stocate în Registrul Bunurilor Imobile

În rezultatul examinării multiplelor plângeri din partea diferitor subiecți de date, precum și ținând cont de mediatizarea pe larg în spațiul public a faptului accesării de către un ONG a datelor cu caracter personal ale unui număr excesiv de subiecți de date cu caracter personal stocate în Banca centrală de date a cadastrului bunurilor imobile, CNPDCP a inițiat un control în vederea stabilirii circumstanțelor ce au dus la situația creată.

Urmare a acțiunilor efectuate în cadrul controlului vizat, s-a determinat că ONG-ul, în calitate de operator de date, a contractat o persoană împuternicită în vederea verificării discrepanțelor identificate dintre bunurile declarate și cele reflectate în RBI, aferente candidaților la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii și candidaților la funcția de membru în Consiliul Superior al Procurorilor.

În acest sens, din luna mai 2022 până la momentul sistării accesului la resursa informațională menționată – iulie 2022, persoana împuternicită de către operator a accesat un volum impunător de date cu caracter personal ale unui număr enorm de subiecți de date, și anume, efectuând 680263 de accesări în Registrul Bunurilor Imobile la aproximativ 378261 de bunuri imobile, fiecare dintre ele având unu, doi și mai mulți proprietari, noi și vechi. Numărul persoanelor fizice, ale căror date cu caracter personal au fost accesate, a constituit 362533.

Potrivit celor declarate de persoana împuternicită, accesările datelor cu caracter personal a subiecților de date s-ar fi produs din cauza folosirii unui robot automat de căutare. Căutarea a fost efectuată exclusiv după adresă sau număr cadastral, care au stat la baza alegerii eșantionului automatizat a grupului de căutare.

O altă circumstanță ce a dus la accesările excesive s-a constatat a fi lipsa acțiunilor operatorului în raport cu persoana împuternicită în sensul evaluării corectitudinii prelucrării datelor cu caracter personal. În perioada nominalizată supra, ONG-ul, în calitate sa de operator, nu a întreprins nici o acțiune de verificare a implementării măsurilor tehnice și organizatorice de către persoana împuternicită privind prelucrarea în mod corect și conform prevederilor legii a datelor cu caracter personal în RBI, cu toate că, pornind de la prevederile expuse în Declarația privind obligația de confidențialitate și securitate a datelor cu caracter personal, această obligație se regăsea.

Pornind de la circumstanțele descrise, CNPDCP a constatat încălcarea prevederilor art. 4 alin. (1) lit. a), b) și c), art. 5 alin.(1) și art. 9 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal de către persoana împuternicită de către operator, precum și a prevederilor art. 4 alin. (1) lit. a), b) și c), art. 5 alin. (1) și art. 30 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal de către ONG-ul vizat.

Suplimentar CNPDCP a concluzionat că instituția publică, în calitate de posesor al resursei informaționale de stat și care a oferit accesul la Banca Centrală de Date a cadastrului bunurilor imobile (Registrul Bunurilor Imobile), avea obligația legală să ia măsurile organizatorice și tehnice necesare pentru protecția datelor cu caracter personal stocate în această resursă informațională de stat, fapt ignorat de către aceasta la etapa corespunzătoare.

Luând în considerație circumstanțele descrise, CNPDCP a constatat că, acțiunile/inacțiunile instituției notate supra, au dus la încălcarea prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Ținând cont de volumul exagerat de informații ce conțin date cu caracter personal accesate în circumstanțele elucidate în cadrul controlului efectuat, în temeiul art. 20 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, CNPDCP a sesizat Procuratura Generală, în vederea verificării circumstanțelor expuse în decizie, prin prisma competențelor organului de urmărire penală.

Speța nr. 5: Prelucrarea neconformă a datelor cu caracter prin intermediul unei pagini web

CNPDCP s-a autosesizat cu privire la legalitatea plasării pe pagina web www.numar.md, a anumitor categorii de date cu caracter personal ce vizau un număr mare de persoane fizice.

În urma analizei informațiilor plasate pe pagina web de referință a fost reținut că, prin intermediul acesteia, orice persoană putea să lase un comentariu, vizibil tuturor, asupra deținătorului oricărui număr de telefon mobil din Republica Moldova. Comentariile de pe pagina web aveau conținut diferit, atât informații biografice cum ar fi: numele, prenumele, studiile, locul de muncă, vârsta, localitatea, adresa de domiciliu, genul de activitate desfășurat, etc., cât și informații cu caracter calomnios și defăimător. Dezvăluirea în spațiul online, spre vizualizare nerestricționată a acestor informații putea prejudicia grav drepturile și libertățile constituționale ale cetățenilor.

În rezultatul efectuării controlului, CNPDCP a determinat ca fiind neconform mijlocul oferit pentru prelucrarea datelor cu caracter personal, prin publicarea pe pagina web www.numar.md a informațiilor ce reflectă categoriile de date cu caracter personal enunțate supra, întrucât nu a fost stabilită existența unui scop determinat, explicit și legitim, nici existența unui temei legal de prelucrare a datelor cu caracter personal ce vizează deținătorii numerelor de telefonie mobilă din Republica Moldova, acțiuni săvârșite contrar prevederilor art. 4 alin. (1) lit. a), b), c) și art. 5 alin. (1) ale Legii 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

De menționat că, în urma intervenției CNPDCP în cadrul acțiunilor de control efectuate, pagina web www.numar.md a devenit indisponibilă/inactivă.

În acest context, ținând cont de prevederile art. 27 alin. (3) și alin. (5) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, CNPDCP a dispus prin Decizie constatarea in rem a încălcării prevederilor Legii nr. 133/2011, la prelucrarea datelor cu caracter personal prin intermediul paginii www.numar.md, constatarea indisponibilității în rețeaua de internet a paginii www.numar.md, precum și sesizarea IP „Serviciului Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” în vederea examinării posibilității intervenirii prin prisma competențelor, statuate la pct. 33 subpct. 7) al Regulamentului cu privire la gestionarea domeniului de nivel superior .md, aprobat prin Hotărârea ANRCETI nr. 42/2020.

Finalmente, se notează că obiectivul de a contracara prelucrarea neconformă a datelor cu caracter personal, care a stat la baza autosesizării CNPDCP, a fost atins odată cu indisponibilitatea/devenirea inactivă a paginii web www.numar.md, care constituia un mijloc de dezvăluire abuzivă a informațiilor personalizate ale unui număr impunător de subiecții de date.

Speța nr. 6: Utilizarea neconformă a datelor cu caracter personal la depunerea unei cereri pentru obținerea unui credit

CNPDCP a examinat plângerea unui subiect de date privind pretinsul fapt de prelucrare neconformă a datelor cu caracter personal (nume prenume, data/luna/anul nașterii, IDNP), materializată prin stocarea și utilizarea frauduloasă a acestora.

În cadrul investigației, CNPDCP a constatat că petentul a transmis anterior datele sale cu caracter personal către proprietarul unui magazin, în vederea oferirii suportului la achitarea unei amenzi, prin intermediul terminalului RunPay, amplasat în localul spațiului comercial. Acesta din urmă a scris datele cu caracter personal pe o foaie și a îndeplinit rugămintea subiectului de date.

Ulterior, proprietarul magazinului a utilizat datele cu caracter personal ale petentului precum: IDNP-ul, data/luna/anul nașterii, la depunerea unei cereri din numele fiicei sale, pentru a obține un credit, prin intermediul aceluiași terminal. Deși, proprietarul magazinului a invocat faptul că din eroare a introdus datele de identitate a petentului, crezând că acestea sunt datele cu caracter personal ale fiicei sale, CNPDCP nu a determinat existența unei justificări plauzibile privind consemnarea în cererea de solicitare a creditului a datelor ce vizau petentul.

CNPDCP a precizat că potrivit art. 11 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, condițiile și termenele de stocare a datelor cu caracter personal sunt prevăzute de legislație, ținându-se cont de prevederile art. 4 alin. (1) lit. e). La încheierea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, dacă subiectul acestor date nu și-a dat consimțământul pentru o altă destinație sau pentru o prelucrare ulterioară, acestea vor fi distruse.

Întrucât, subiectul de date nu și-a dat acordul la o prelucrare ulterioară în alte scopuri a datelor cu caracter personal, înscrisul cu datele sale de identificare urma a fi distrus imediat după ce a fost achitată amenda prin intermediul terminalului.

Atfel, CNPDCP verificând întrunirea elementelor obligatorii care implică conformitatea și legalitatea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter, a reținut lipsa unui scop și temei legal care să justifice acțiunile proprietarului magazinului de stocare și utilizare ulterioară a datelor cu caracter personal ale subiectului de date, manifestată prin transmiterea acestora către o companie de creditare, acțiuni ce contravin prevederilor art. 4 alin. (1) lit. a) și e), art. 5 alin. (1), precum și art. 11 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal.

Speța nr. 7: Neasigurarea revizuirii periodice și ajustării actelor interne ce conțin prevederi privind prelucrarea datelor cu caracter personal

CNPDCP a recepționat sesizarea unei instituții publice prin care a fost expediată Încheierea cu privire la rezultatele anchetei de serviciu și investigarea acțiunilor în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu de către un angajat al său.

Conform celor constatate de către instituția publică, s-a reținut că, angajatul, fiind la ghișeu de primire în cadrul Centrului multifuncțional, ar fi accesat, după numărul de identificare personal (în continuare - IDNP), prin intermediul SIA „LegalCad”, informația stocată în Registrul de Stat al Populației ce vizează un subiect de date, în lipsa unui temei legal.

În cadrul examinării cazului s-a determinat că, solicitantul (persoana fizică sau juridică), care se apropie la ghișeu de primire, poate să solicite verbal, în scop consultativ, informații, care pot fi comunicate la prezentarea/vociferarea IDNP-ului deținătorului bunului imobil sau a numărului cadastral al bunului imobil, fără a avea intenția de a depune cereri de prestare a serviciilor. Respectiv, registratorul efectuează căutarea prin accesarea sistemului „LegalCad”, care prezumă accesarea concomitentă și a Registrului de Stat al Populației, întrucât acesta este în conexiune/legătură cu Registrul bunurilor imobile.

Potrivit actelor prezentate de către instituția publică – în calitate de operator de date, în special, potrivit Fișei de post a angajatului, ultimul are următoarele atribuții de bază: furnizarea de informație din cadastrul bunurilor imobile și executarea calitativă și oportună a atribuțiilor stabilite în fișa de post; primirea, examinarea și executarea cererilor de furnizare a informației din cadastrul bunurilor imobile, precum și identificarea bunului imobil ce aparține unei persoane, accesând banca centrală de date, după caz, SIA „LegalCad”.

Asfel, CNPDCP a determinat că instituția publică a oferit accesul la banca centrală de date, **în vederea** „adresării la RSP pentru vizualizarea, introducerea sau corectarea datelor despre proprietar, care se realizează prin intermediul SIA „LegalCad”, modulul „Actualizarea datelor despre proprietar conform Registrului de Stat al Populației”, ordine în care, la exercitarea atribuțiilor, angajatul se conduce de prevederile Legii cadastrului bunurilor imobile, ținând cont de recomandările metodologice, Instrucțiunile și Regulamentele interne, ale organului central de specialitate în domeniul cadastrului și ale instituției publice vizate, acte care sunt obligatorii pentru toți angajații.

În urma examinării regulamentelor, instrucțiunilor prezentate de către instituția publică, CNPDCP nu a identificat careva măsuri organizatorice instituite de către deținătorul sistemului informațional automatizat, prin care ar fi fost **stabilite reguli privind realizarea atribuțiilor de serviciu** în cazul furnizării informațiilor din banca centrală de date către solicitantul care s-a apropiat la ghișeu, fie că e persoană fizică, juridică sau împuternicit prin procură, nefiind descrise acțiunile ce urmează a fi întreprinse vizavi de cererile privind accesul la informația din sistemele informaționale gestionate de instituția publică, care sunt formulate în forma verbală în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (4) al Legii privind accesul la informație.

Din aceste considerente, CNPDCP a constatat că, operatorul, nu a întreprins suficiente măsuri organizatorice necesare pentru a proteja datele cu caracter personal/informațiile stocate în sistemele informaționale gestionate, în special nu a prevăzut expres modalitatea de prelucrare a datelor cu caracter personal stocate în sistemele informaționale gestionate, or, inclusiv prin fișa postului angajatului i-au fost delegate atribuții de executare a cererilor de furnizare a informației din cadastrul bunurilor imobile, precum și identificare a bunului imobil ce aparține unei persoane, accesând banca centrală de date, în baza datelor cu caracter personal ce au fost comunicate verbal de către solicitant, la caz, prin intermediul SIA „LegalCad”, în situația în care solicitantul nu dorește/renunță să depună o cerere la ghișeu.

În circumstanțele expuse CNPDCP nu a constatat careva încălcări admise de către angajat, la prelucrarea datelor cu caracter personal, prin utilizarea SIA „LegalCad”, în circumstanțele în care acesta, în calitate de registrator, nu avea obligația de a face careva consemnări aferente scopului accesării, efectuate anterior recepționării unei cereri privind furnizarea informațiilor/prestarea unor servicii.

În rezultat, CNPDCP a informat instituția publică privind necesitatea întreprinderii acțiunilor de rigoare în vederea revizuirii actelor interne și ajustării reglementărilor ce vizează operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal, în special în cazul adresării în scop consultativ, la ghișeu de primire, fără a avea intenția de a depune careva cereri de prestare a serviciilor, acțiuni ce au fost realizate de către ultima.

Speța nr. 8: Neactualizarea la timp a drepturilor de acces la sisteme informaționale ale utilizatorilor autorizați

CNPDCP a examinat sesizarea unei autorități publice, remisă conform competenței, prin care a fost solicitată verificarea legalității prelucrării datelor cu caracter personal ale unui subiect de date și a copilului acestuia, urmare a accesării/consultării/extragerii datelor cu caracter personal stocate în Sistemul Informațional Integrat al Inspectoratului General al Poliției de Frontieră a Republicii Moldova¹ (în continuare - SIIPF), care mai apoi au fost transmise către o persoană terță, acțiunile în cauză fiind realizate de angajații unei autorități publice cu drept de acces la SIIPF.

În cadrul investigației s-a determinat că, prin intermediul sistemului de căutare „WebClientPF”, de la un cont de utilizator ce a fost atribuit unui fost angajat al autorității publice vizate, care a demisionat în anul 2019, utilizându-se calculatorul de serviciu al unui actual angajat, a fost dată în căutare informația privind traversarea frontierei de stat de către subiectul de date, ulterior, informația fiind salvată în format PDF, printată și transmisă persoanelor terțe.

Astfel, s-a reținut că, contul de utilizator al fostului angajat era activ după 3 ani de la demisionarea acestuia, fiind deconectat doar după două luni de la accesarea vizată în sesizare, fapt recunoscut de către autoritatea publică.

Subsecvent, s-a determinat că, calculatorul de serviciu care a fost utilizat pentru operațiunea de prelucrare a datelor cu caracter personal a subiectului de date se afla în biroul de serviciu din incinta unei subdiviziuni a autorității publice. La data efectuării accesării, angajatul care avea în gestiune calculatorul vizat, nu se afla la birou. Totodată, s-a stabilit că la IP-dispozitivului (utilizator VPN de la distanță) erau conectate și alte calculatoare de serviciu, iar biroul de serviciu unde se afla calculatorul vizat servește ca sediu comun pentru mai mulți funcționari, accesul fizic la calculator nefiind restricționat.

În aceste circumstanțe, nu a fost posibil de a identifica cert persoana care a prelucrat datele cu caracter personal, ordine în care CNPDCP a constatat în rem că prelucrarea datelor cu caracter personal ale subiecților de date vizați a fost efectuată contrar prevederilor art. 4 alin. (1) lit. a), b), c) și art. 5 alin. (1) și alin. (3) ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal, în lipsa unui temei legal și fără consimțământul subiectului de date.

Totodată, incidentul de securitate a fost generat din cauza gestionării și organizării necorespunzătoare a sarcinilor stabilite pentru personalul instituției, care, prin acțiuni rău intenționate, fie erori sau neglijență în utilizarea resurselor informaționale, a generat incidentul dat, or, potrivit Politicii pentru protecția datelor cu caracter personal aprobate, autoritatea publică era obligată să revizuiască drepturile de acces la resursa informațională de stat ale utilizatorilor autorizați la intervale regulate, precum: - revizuirea drepturilor de acces a utilizatorului SIIV – o dată la 6 luni și după fiecare modificare a raporturilor de muncă care a survenit în activitatea utilizatorului și revizuirea acordării drepturilor de acces a rolurilor privilegiate – o dată la 3 luni.

Urmare, CNPDCP a determinat că autoritatea publică se face responsabilă de încălcarea prevederilor art. 30 alin. (1) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, deoarece nu a asigurat măsurile organizatorice și tehnice necesare pentru protecția datelor cu caracter care au fost puse la dispoziția sa, ceea ce a dus în consecință la accesarea ilegală a SIIPF și prelucrarea datelor cu caracter personal ale subiecților de date.

¹ **Conceptul tehnic al Sistemului informațional integrat al Poliției de Frontieră**, a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 834 din 07.07.2008 „cu privire la Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră”.

Suplimentar, s-a intervenit față de entitatea care gestionează sistemul informațional să întreprindă, în termeni proximi, acțiunile de rigoare în vederea implementării serviciului guvernamental de autentificare și autorizare MPass, **ca unică metodă** de autentificare a utilizatorilor în SIIPF, corespunzător Hotărârii de Guvern nr. 1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass), iar autoritățile publice vizate în cadrul controlului i s-a solicitat revizuirea și ajustarea politicilor și procedurilor de asigurare a securității și confidențialității prelucrării datelor cu caracter personal prin prisma implementării măsurilor de rigoare, astfel încât să se asigure ca incidente similare să nu se întâmple.

Speța nr. 9: Utilizarea ilegală a datelor cu caracter personal ce aparțineau altor persoane

CNPDCP a recepționat mai multe petiții din partea unor persoane care s-au plâns în legătură cu recepționarea numeroaselor apeluri telefonice de la diferite companii de creditare din Republica Moldova, care informau persoanele despre examinarea cererilor de acordare a creditelor, care conțineau datele cu caracter personal ale acestora, fiind depuse online.

Urmare a acțiunilor desfășurate în cadrul controlului, prin prisma Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, CNPDCP a identificat persoanele care au prelucrat ilegal datele cu caracter personal, fiind constatată încălcarea de către aceștea a art. 4 alin. (1) lit. a), b), c), art. 5 alin. (1), art. 9 și art. 29 alin. (1) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal în legătură cu dezvăluirea către companiile de creditare a datelor cu caracter personal care aparțineau altor persoane, în speță a numelui, prenumelui, numărului de identificare de stat (IDNP) și datelor de contact.

Suplimentar, în contextul speței descrise supra, CNPDCP a venit cu recomandări în atenția publicului vizând necesitatea asigurării vigilenței la transmiterea/oferirea datelor cu caracter personal.

Speța nr. 10: Prelucrarea IDNP-ului în calitate de cod fiscal la desfășurarea activității independente

În adresa CNPDCP a parvenit sesizarea din partea unui grup de persoane, care au pretins că, prin Legea nr. 356/2022 pentru modificarea unor acte normative, au fost aduse modificări la Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător, ce ar fi creat condiții pentru încălcarea protecției datelor cu caracter personal ale titularilor de patente de întreprinzători.

Astfel, întreprinzătorii care activează în piețe și care s-au conformat noului regim fiscal, au constatat că în bonurile fiscale eliberate cumpărătorilor se regăsesc date cu caracter personal, în special, numărul de identificare de stat, indicat la câmpul codul fiscal - C. F.

Din prevederile stipulate, s-a determinat că legislația fiscală reglementează evidența obligațiilor fiscale ale persoanelor fizice în baza codurilor fiscale atribuite în ordinea prevăzută, reieșind din exercițiul unei activități economice independente.

Examinând temeiurile de drept în vigoare, în special – art. 5 pct. 28), art. 162 alin. (1) lit. b), art. 163 din Codul fiscal, pct. 10 lit. i) din Instrucțiunea privind evidența contribuabililor, pct. 24 din Regulamentul cu privire la Registrul unic al echipamentelor de casă și de control, care încadrează

faptul prelucrării IDNP-ului persoanelor fizice, în contextul desfășurării activității independente, supuse din 01 iulie 2023 documentării comercializării bunurilor și utilizării doar a echipamentului de casă și de control conectat la Sistemul informațional automatizat „Monitorizarea electronică a vânzărilor”, în coroborare cu prevederile art. 5 alin. (5) lit. b), art. 9 lit. b) ale Legii nr. 133/2011, s-a reținut că operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal în speța sesizată sunt efectuate pentru îndeplinirea unei obligații care îi revine operatorului conform legii.

Totodată, vulnerabil rămâne a fi aspectul că orice persoană fizică care practică activitate independentă este impusă, reieșind din cadrul juridic existent, în special cel ce vizează algoritmul de funcționare a echipamentelor de casă și de control, de a-și face public/cunoscut IDNP -ul în bonurile fiscale eliberate zilnic.

Reglementări similare au fost supuse controlului constituționalității de către Curtea Constituțională, care a apreciat obligația pozitivă a autorităților competente, ca și în cazul supus examinării de către CNPDCP, să asigure protejarea IDNP-ului subiecților de date ce practică activitate independentă.

În rezultat, CNPDCP a atestat existența cadrului legal defectuos care reglementează regimul juridic al evidenței fiscale a persoanelor fizice ce practică activități independente, și anume, faptul consemnării IDNP-ului în bonul fiscal eliberat de titularul de patentă fiecărui client, aduce ingerință vieții private a persoanei, fiind o măsură disproporționată în raport cu scopul urmărit.

Subsidiar, s-a recomandat Ministerului Finanțelor/Serviciului Fiscal de Stat să instituie măsuri tehnice și organizatorice care să asigure protecția datelor cu caracter personal ale persoanelor ce practică activitate independentă, prin identificarea și implementarea mecanismelor adecvate și eficiente în vederea ținerii evidenței fiscale, fără a aduce prejudicii dreptului la protecția datelor cu caracter personal, spre exemplu: prin depersonalizarea IDNP-ului persoanei fizice ce practică activitate independentă consemnat în bonul fiscal sau prin atribuirea unui nou cod fiscal unic distinct de IDNP.

În Decizia sa, CNPDCP a subliniat necesitatea asigurării unui echilibru între obligațiile fiscale și drepturile individuale la protecția datelor cu caracter personal. Problema identificată ar trebui soluționată prin măsuri care să asigure respectarea ambelor principii, fără a aduce prejudicii dreptului la confidențialitate al persoanelor ce practică activități independente.

Speța nr. 11: Nerespectarea măsurilor organizatorice și tehnice necesare pentru protecția datelor cu caracter personal.

CNPDCP a recepționat multiple demersuri ale organelor de poliție, prin care a fost sesizat în legătură cu pretinsul fapt de prelucrare neconformă a datelor cu caracter personal de către o formațiune politică, manifestat prin colectarea datelor cu caracter personal de la cetățeni.

Potrivit faptelor stabilite în cadrul controlului desfășurat de către CNPDCP, s-a constatat că, din numele partidului politic, erau colectate date cu caracter personal ale cetățenilor din anumite localități, precum ar fi: numele, prenumele, anul nașterii, semnătura, numărul de telefon și adresa de domiciliu, în scopul „desfășurării campaniei de colectare a semnăturilor în sprijinul inițiativei de declarare a neconstituționalității unui partid politic”.

Analizând împrejurările în care au fost acumulate/colectate datele cu caracter personal reflectate în listele vizate; inclusiv constituirea acestor liste; posibilitatea multiplicării/efectuării copiilor de pe aceste liste; lipsa unor garanții referitoare la măsurile adecvate de securitate și de organizare

privind prelucrarea efectuată, s-a reținut că, în cumulul lor, aceste circumstanțe pot duce la utilizarea datelor cu caracter personal colectate în alte scopuri decât cele declarate/determinate inițial de partid și despre care au fost informate persoanele la momentul când au oferit datele cu caracter personal, precum și pentru a căror prelucrare și-au oferit consimțământul.

Astfel, din informațiile acumulate, CNPDCP a constatat că operatorul de date nu ar fi avut stabilită o descriere clară a procesului de prelucrare a datelor cu caracter personal, inclusiv după colectarea acestora; reglementate și implementate măsuri tehnice și organizatorice concrete de asigurare a securității datelor cu caracter personal colectate; desemnată o persoană care va asigura respectarea garanțiilor referitoare la măsurile adecvate de securitate tehnică și de organizare privind prelucrarea ce urmează să fie efectuată; de asemenea, nu ar fi reglementat prelucrarea datelor cu caracter personal de către persoanele împuternicite printr-un contract sau alt act juridic scris care să asigure în special faptul că, acestea acționează numai pe baza instrucțiunilor operatorului de date, ordine în care, a fost constatată încălcarea, de către operatorul de date – partidul politic, a prevederilor art. 4 alin. (1) lit. a) și art. 30 alin. (1), (2), (3) și (3¹) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Ca urmare, CNPDCP a recomandat partidului politic să instituie măsuri adecvate pentru asigurarea conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal. Aceste măsuri vizează, inclusiv, stabilirea unei descrieri clare a procesului de prelucrare, implementare a măsurilor de securitate corespunzătoare și desemnarea unei persoane responsabile pentru gestionarea acestor aspecte.

V
CAPITOLUL V

RECOMANDĂRI ȘI OPINII ALE CNPDCP

RECOMMENDED

În scopul prevenirii încălcării regulilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, precum și în scopul asigurării informării societății cu problemele și situațiile cu care se confruntă, CNPDCP emite recomandări și opinii în domeniul protecției datelor cu caracter personal, *care pot fi consultate pe pagina web a autorității la compartimentul **Recomandări generale privind protecția datelor***

*sau la compartimentul **Operator de date/Recomandările CNPDCP.***

În perioada de referință, CNPDCP a venit cu mai multe precizări și recomandări atât pentru subiecții de date, cât și cu recomandări și opinii pentru autoritățile publice:

În atenția utilizatorilor aplicației Yandex Go

În contextul informațiilor mediatizate, vizând accesul la datele cu caracter personal prelucrate prin intermediul aplicației „Yandex Go” (cum ar fi: datele dispozitivelor mobile ale utilizatorilor, numele, numărul de telefon, adresa de e-mail, date bancare și adresele călătoriilor cu taxiul), CNPDCP a îndemnat subiecții de date să fie prudenți și să se informeze, în prealabil instalării aplicației Yandex Go pe dispozitivele mobile, asupra condițiilor stipulate în Politica de confidențialitate Yandex, deoarece, odată instalată această aplicație, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează pe baza consimțământului subiectului de date cu caracter personal.

De altfel, în cazul utilizării unor sisteme/platforme străine, gestionate/create de operatori nerezidenți, serverele cărora se află în afara țării, survine implicit situația de transmitere transfrontalieră a datelor cu caracter personal, colectate/prelucrate prin intermediul acestor sisteme/platforme, fapt care determină aplicabilitatea obligatorie a prevederilor art. 32 al Legii 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

În aceste condiții, transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal către statele care nu asigură un nivel adecvat de protecție (cum ar fi spre ex. Federația Rusă), poate avea loc în condițiile statuate la art. 32 alin. (5) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Totodată, este de menționat că, în cazul unor platforme de management a comenzilor de taxi deținute de titulari nerezidenți, dar care își desfășoară activitatea și/sau produc efecte juridice pe teritoriul Republicii Moldova, autoritățile de stat competente vor întâmpina impedimente și/sau nu vor putea exercita un control efectiv asupra acțiunilor eventual prejudiciabile a acestora.

Mai mult, în circumstanțele expuse supra, inclusiv subiectul de date cu caracter personal va pierde controlul asupra datelor sale cu caracter personal și va fi în dificultate de a-și exercita drepturile consacrate de Legea privind protecția datelor cu caracter personal.

În contextul informațiilor menționate supra, precum și ținând cont de faptul că datele cu caracter personal, transferate tranfrontalier în state care nu asigură un nivel adecvat de protecție, ar putea fi utilizate în detrimentul subiecților de date sau în alte scopuri decât cele declarate de operator, prin avizul înaintat Guvernului asupra proiectului de inițiativă legislativă nr. 252 din 13.07.2023, CNPDCP a propus inclusiv:

... în contextul asigurării protecției eficiente a datelor cu caracter personal prelucrate, ar fi oportună examinarea posibilității instituirii norme vizând utilizarea sistemelor (platformelor) electronice de management gestionate/păstrate/stocate pe teritoriul Republicii Moldova. Or, ținând cont de prevederile art. 4 și art. 5 alin. (5) lit. b) ale Legii nr. 133/2011, obligațiile/regulile de prelucrare a datelor cu caracter personal (cum ar fi spre exemplu: utilizarea sistemelor/platformelor electronice de management naționale, precum și păstrarea serverelor pe teritoriul Republicii Moldova, fără a fi admisă transmiterea transfrontalieră de date cu caracter personal) trebuie să fie prevăzute de lege.

Textul recomandărilor poate fi vizualizat accesând linkul: <https://datepersonale.md/in-atiatia-utilizatorilor-aplicatiei-yandex-go/>

CNPDCP recomandă vigilență maximă la transmiterea/oferirea datelor cu caracter personal

Reieșind din multitudinea de cazuri mediatizate, precum și din specificul abordat în tot mai multe plângeri și sesizări aflate în examinare, CNPDCP a îndemnat subiecții de date să demonstreze precauție maximă la dezvăluirea, transmiterea, diseminarea datelor cu caracter personal ce îi vizează.

CNPDCP amintește că, actele de identitate (cum ar fi buletinele de identitate, pașapoartele), certificatele de stare civilă, carnetele de pensionar, cardurile bancare etc. consemnează o multitudine de date cu caracter personal, care necesită o protecție eficace din partea deținătorului/titularului acestora.

Astfel, oferirea/transmiterea de copii de pe aceste documente, precum și scrierea datelor cu caracter personal în diferite liste/acte de către subiectul de date, în alte scopuri decât cele expres prevăzute de lege, poate genera utilizarea ilegală a acestora, în scopuri contrare celor prevăzute inițial, în detrimentul subiectului de date. La fel, subiectul de date cu caracter personal ar putea pierde controlul asupra datelor sale cu caracter personal.

În cazul în care subiecților de date li se solicită prezentarea actelor de identitate și/sau oferirea copiilor de pe aceste acte, precum și prezentarea datelor personale precum: numele, prenumele, IDNP-ul, adresa de domiciliu, datele cardului bancar, venitul, cuantumul pensiei, etc. sub pretexte diferite de persoane terțe, aceștia urmează să se încredințeze de legalitatea colectării datelor personale și a utilizării ulterioare a acestor date.

Or, potrivit prevederilor Legii 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării trebuie să fie: prelucrate în mod corect și conform prevederilor legii; colectate în scopuri determinate, explicite și legitime, iar ulterior să nu fie

prelucrate într-un mod incompatibil cu aceste scopuri; adecvate, pertinente și neexcesive în ceea ce privește scopul pentru care sînt colectate și/sau prelucrate ulterior.

Totodată, CNPDCP reliefează că, în condițiile oferirii/transmiterii benevole a datelor cu caracter personal, consemnate pe diferite acte sau prin înscrierea acestora în careva liste/documente, la baza colectării acestor date personale se invocă/determină existența consimțământului subiectului datelor cu caracter personal (art. 5 alin. (1) al Legii 133/2011), chiar dacă ulterioara utilizare a acestor date se adeverește a fi efectuată în alte scopuri/ în detrimentul subiectului de date vizat.

Textul recomandărilor poate fi vizualizat accesând linkul: <https://datepersonale.md/in-atiatia-subiectilor-de-date-cnpdcp-recomanda-vigilenta-maxima-la-transmiterea-oferirea-datelor-cu-caracter-personal/>

Recomandări privind publicarea datelor cu caracter personal pe rețelele de socializare

Odată cu apariția rețelelor de socializare, precum Twitter, Tumblr, Facebook, Telegram, Instagram, Linked In, Tik Tok, Snapchat etc., viața socială s-a schimbat radical, acestea devenind un instrument puternic pentru a socializa, a face noi prieteni și cunoștințe, a distribui imagini foto, video sau pentru a promova o informație. Persoanele împărtășesc cu ușurință știri, imagini, opinii personale și aproape orice se întâmplă în viața lor. Divulgarea datelor cu caracter personal creează un mediu favorabil pentru companiile de publicitate, persoanele care lansează apeluri pretins caritabile (strângeri false de fonduri în scop umanitar),

persoanele ce intenționează să se răzbune, infractorii cibernetici, iar acest lucru ar putea presupune colectarea datelor sensibile despre activitățile, interesele, caracteristicile personale, opiniile politice, obiceiurile și comportamentele online ale persoanelor.

Astfel, utilizatorii rețelelor de socializare, trebuie să demonstreze precauție maximă la ce date cu caracter personal publică, ce informații scriu în public, ce fotografii/înregistrări video sau audio plasează sau cui acordă încredere pe o rețea de socializare.

Totodată, CNPDCP atenționează că, colectarea și prelucrarea de date cu caracter personal pe rețelele de socializare, ca și orice prelucrare de date, trebuie să fie efectuată în strictă conformitate cu prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal, iar datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării trebuie să fie: prelucrate în mod corect și conform prevederilor legii; colectate în scopuri determinate, explicite și legitime, iar ulterior să nu fie prelucrate într-un mod incompatibil cu aceste scopuri; adecvate, pertinente și neexcesive în ceea ce privește scopul pentru care sînt colectate și/sau prelucrate ulterior.

Astfel, CNPDCP îndeamnă subiecții de date să-și protejeze confidențialitatea vieții private înainte de a publica sau a distribui anumite informații pe rețelele de socializare sau pe orice altă platformă online.

Este foarte important ca utilizatorii rețelelor de socializare să citească cu atenție și să înțeleagă:

- Termenii de confidențialitate (de exemplu, conținutul care poate fi partajat cu o terță parte, posibilitatea de a șterge conținutul de pe site etc.);

- Caracteristicile site-ului (de exemplu, cine vă poate vedea mesajele, dacă vor fi doar destinatari specificați sau toți utilizatorii de pe platformă etc.);
- Ce informații biografice ar trebui furnizate (de exemplu, datele biografice, cum ar fi: numele complet, anul nașterii, vârsta sau adresa, ar trebui să fie utilizate doar la înregistrarea contului și nicidecum oferite altor utilizatori de pe rețelele de socializare),
- Informații despre cont (de exemplu, informațiile sensibile, cum ar fi: școala frecventată, afilierea politică, informații despre contul bancar, locul de trai/domiciliul etc., nu ar trebui furnizate niciodată);
- Cine sunt potențialii „Prietenii” (de exemplu, prin analiza profilului persoanelor respective, pentru a înțelege cine sunt, ce fac și ce fel de conținut distribuie);
- Necesitatea de a dezactiva funcțiile de partajare a locației gadgetului utilizat;
- Atenție maximă la postarea online a fotografiilor/înregistrărilor video sau audio (ar putea fi foarte dificil să fie șterse, cum ar fi în cazul metadatelor sau dacă cineva le-a copiat, le-a partajat sau le-a distribuit pe alte site-uri sau rețele de socializare) etc.

Textul recomandărilor poate fi vizualizat, accesând următorul link: <https://datepersonale.md/in-attentia-subiectilor-de-date-recomandari-privind-publicarea-datelor-cu-caracter-pesonal-pe-retelele-de-socializare/>

CNPDCP recomandă întreprinderea măsurilor necesare pentru protecția datelor cu caracter personal la accesarea registrelor/sistemelor informaționale de stat

Urmare a desfășurării procedurilor de control asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, inițiate în baza plângerilor recepționate din parte subiecților de date, CNPDCP a depistat următoarele neconformități: *tendința de utilizare a credențialelor de acces (nume de utilizator și parola) a unui singur cont de utilizator autorizat de către mai mulți angajați ai entității beneficiare; deținerea/utilizarea numelui de utilizator și parolei de către persoane terțe; neactualizarea listei utilizatorilor autorizați după încetarea raporturilor de*

muncă, după schimbarea locului de muncă sau a funcției în entitate; neincluderea în listele de utilizatori a datelor personale ale utilizatorului autorizat (IDNP, numărul sau adresa de contact); neinformarea deținătorului sistemului informațional despre schimbarea administratorului responsabil de accesul la portalele informaționale menționate supra indicat în lista utilizatorilor; neactualizarea sistematică a parolelor de utilizator; lipsa evidenței manuale și/sau electronice a accesării/consultării datelor cu caracter personal stocate în sistemele informaționale de stat, etc.

CNPDCP nu pune la îndoială și nu neagă dreptul autorității publice de a colecta/accesa/consulta sau verifica date cu caracter personal din diverse sisteme informaționale de stat, care sunt necesare pentru realizarea/executarea sarcinilor care rezultă din exercitarea prerogativelor de autoritate publică cu care este investită, însă, toate aceste potențiale operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal urmează a fi efectuate cu respectarea tuturor condițiilor de

prelucrare a datelor cu caracter personal statuate de Legea privind protecția datelor cu caracter personal, iar situațiile identificate generează riscuri iminente față de asigurarea confidențialității și securității datelor cu caracter personal prelucrate/stocate în registrele/sistemele informaționale de stat, care vizează practic toți cetățenii Republicii Moldova.

În acest context, reieșind din prevederile art. 20 alin. (1) lit. a), c), o), q) al Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, în vederea asigurării unui nivel adecvat de integritate, confidențialitate și securitate a datelor cu caracter personal și având ca scop de a preveni admiterea încălcărilor similare celor indicate, CNPDCP a venit cu recomandări față de autoritățile publice în vederea:

- a) Revizuirii și actualizării cu regularitate a listei utilizatorilor autorizați anexate la contractele de prestări servicii încheiate în contextul acordării accesului la registrele/sistemele informaționale de stat, în special cele gestionate de ASP;
- b) Instituirii unui mecanism de ținere de către utilizatorii autorizați a evidenței manuale și/sau electronice a accesării/consultării datelor cu caracter personal, precum și instruirii angajaților din subordine despre neadmiterea accesării/utilizării neautorizate a datelor cu caracter personal din sistemele de evidență.

Textul recomandărilor poate fi vizualizat, accesând următorul link: <https://datepersonale.md/in-attentia-autoritatilor-publice/>

CAPITOLUL VI

ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE A PRELUCRĂRILOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL

VI

ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE A PRELUCRĂRILOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL

Activitatea de oferire a suportului metodologic și consultativ din partea CNPDCP reprezintă un obiectiv esențial în implementarea corectă a legislației naționale privind protecția datelor cu caracter personal. Această activitate se concentrează pe mai multe aspecte cheie, cum ar fi:

- clarificări cu privire la prevederile legale și furnizarea de recomandări metodologice pentru a asigura înțelegerea corectă și aplicarea adecvată a legislației în domeniu;
- gestionarea procesului aferent evaluării impactului asupra protecției datelor cu caracter personal, care este crucial pentru identificarea și abordarea potențialelor riscuri asupra protecției datelor;
- îndrumarea în vederea implementării măsurilor de securitate a datelor cu caracter personal prin ghiduri/recomandări specifice menite să asigure protejarea informațiilor sensibile și prevenirea accesului neautorizat.
- identificarea și explicarea acțiunilor și măsurilor necesare pentru anumite tipuri de prelucrări sectoriale în vederea asigurării conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu legislația din domeniu. Acest aspect este crucial pentru a evita perceperea eronată/inexactă a regulilor de prelucrare a datelor cu caracter personal și pentru a spori gradul de conformitate.

Prin oferirea acestui suport, CNPDCP contribuie la consolidarea unei practici solide în domeniul protecției datelor, asigurând ca operatorii de date să respecte cerințele legale și să implementeze măsuri adecvate pentru a proteja confidențialitatea și integritatea datelor cu caracter personal.

Totuși, urmează a menționa că un rol crucial în asigurarea conformității prelucrării datelor cu caracter personal în cadrul activității desfășurate de către operatorii de date cu caracter personal, le revine persoanelor responsabile cu protecția datelor.

Potrivit informațiilor comunicate de către operatorii de date cu caracter personal, **115** entități au desemnat persoane responsabile cu protecția datelor, fapt care demonstrează existența deficiențelor la numirea/instituirea acestor persoane/subdiviziuni.

Reamintim că, responsabilul cu protecția datelor are rolul de a coordona și superviza activitățile legate de protecția datelor în cadrul organizației, asigurând o abordare integrată și coerentă în acest sens.

Prin desemnarea unui responsabil cu protecția datelor în cadrul organizației și conferirea acestuia a competențelor corespunzătoare, se asigură că gestionarea procesului de prelucrare

a datelor cu caracter personal se realizează în conformitate cu normele legale, promovându-se în același timp transparența și încrederea în rândul persoanelor vizate.

În procesul de desemnare a responsabilului cu protecția datelor, operatorul de date sau persoana împuternicită de către operator trebuie să țină cont de criteriile precum calitățile profesionale, cunoștințele de specialitate privind reglementările și practicile din domeniul protecției datelor, *în special în materie de drept și securitate informatică aferent datelor cu caracter personal*, precum și capacitatea de a îndeplini sarcinile prevăzute. Persoana desemnată trebuie să aibă suficientă independență și autoritate pentru a îndeplini responsabilitățile sale în mod eficient. Operatorul sau persoana împuternicită de operator asigură că niciuna dintre aceste sarcini și atribuții nu generează un conflict de interese. Acesta poate fi un angajat al organizației sau o persoană externă, cum ar fi un consultant sau un expert în protecția datelor. Un singur responsabil cu protecția datelor poate fi desemnat pentru mai multe persoane juridice de drept public sau pentru mai multe persoane juridice de drept privat încredințate cu o misiune de interes general sau concesionari ai unui serviciu public. De asemenea, un grup de companii poate numi un singur responsabil cu protecția datelor cu condiția ca acesta să fie ușor accesibil.

De asemenea, este important ca responsabilul cu protecția datelor să aibă o bună înțelegere a operațiunilor de prelucrare efectuate de organizație, a sistemelor informatice utilizate de organizație și a nevoilor acesteia în ceea ce privește protecția datelor.

Se va sublinia că potrivit art. 25² alin. (1) al Legii nr. 133/2011, unele din principalele sarcini ale persoanei responsabile cu protecția datelor cu caracter personal în raport cu operatorul de date sunt:

- a) *informarea și consilierea operatorului sau a persoanei împuternicite de operator, precum și a angajaților care se ocupă de prelucrarea datelor cu privire la obligațiile care le revin în temeiul prezentei legi și al altor acte normative;*
- b) *monitorizarea respectării prezentei legi și a altor acte normative referitoare la protecția datelor și a politicilor operatorului sau ale persoanei împuternicite de operator în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal, precum și atribuirea responsabilităților, inclusiv privind acțiunile de sensibilizare și de formare a personalului implicat în operațiunile de prelucrare și privind auditurile aferente;*
- c) *oferirea consilierii la cerere în ceea ce privește evaluarea impactului asupra protecției datelor și monitorizarea funcționării acesteia.*

Astfel, în contextul celor menționate supra, considerăm că persoana desemnată în funcția de responsabil cu protecția datelor cu caracter personal trebuie să fie în posibilitate certă de a fi implicată în mod corespunzător și în timp util în toate aspectele legate de protecția datelor cu caracter personal și, totodată, să nu fie implicată, în stabilirea scopurilor și mijloacelor de prelucrare a acestora, inclusiv să nu fie responsabilă de anumite operațiuni de prelucrare/sisteme de evidență a datelor cu caracter personal gestionate, or, din analiza informațiilor prezentate în adresa CNPDCP, se atestă eventuale riscuri de conflict de interese la numirea responsabilului cu protecția datelor. În acest sens, cu titlu consultativ, se va face referire la Orientările privind responsabilii cu protecția datelor („RPD”) al Grupului de Lucru Articolul 29 (GL 243 rev. 01), potrivit cărora, printre funcțiile contradictorii din cadrul organizației se pot include funcțiile personalului de conducere de nivel superior (**precum funcția de director general, de director general administrativ, de director financiar, de medic șef, de șef al departamentului de marketing, de șef al serviciului de resurse umane sau de șef al departamentelor TI**), însă și alte roluri de rang inferior în organigramă dacă astfel de poziții sau roluri conduc la stabilirea scopurilor și a mijloacelor de prelucrare a datelor.

Prelucrarea datelor cu caracter personal stocate în principalele resurse informaționale automatizate de stat

VI

Situația vizând accesarea principalelor registre/sisteme informaționale de stat efectuate prin intermediul Sistemului informațional de căutare (SIC) „Acces-Web” și a tehnologiei Common Object Interface (COI) este în vizorul Autorității naționale de protecție a datelor cu caracter personal pe parcursul mai multor ani.

În acest context, CNPDCP analizează în dinamică statistica accesărilor efectuate în ultimii ani, de către utilizatorii: Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție, Procuraturii Generale, Autorității Naționale de Integritate, Ministerului Apărării, Serviciului Vamal, Serviciului Fiscal de Stat, entități care s-au identificat cu cel mai mare număr de accesări a datelor cu caracter personal efectuate. Informația din tabelul ce urmează este bazată pe datele oferite de către Agenția Servicii Publice și Agenția de Guvernare Electronică, entități care oferă acces la informații conținute în principalele registre/sisteme informaționale de stat pentru diferite instituții publice și organizații private.

Instituția vizată	Numărul de accesări efectuate în sistemele informaționale de stat: RSP, RBI, RST, RSCV, RSUD				
	prin intermediul SIA „Acces-Web” și COI			prin intermediul platformei de interoperabilitate (Mconnect)	
	2021	2022	2023	2022	2023
Ministerul Afacerilor Interne	13259515	22446877	26781106	15429	3125054
Serviciul de Informații și Securitate	69196	70184	73624	43080	65042
Centrul Național Anticorupție	74493	75486	53727	10468	9691
Procuratura Generală	22405	30797	15066	6	0
Serviciul Vamal	14063	17715	14102	6	151067
Ministerul Apărării	503	727	498	115301	302896
Autoritatea Națională de Integritate	18823	19127	15661	11759	19825
Serviciul Fiscal de Stat	3007799	4071998	9685627	9566872	15996061

Cum se observă din tabel, accesările efectuate în anul 2023 de către instituțiile vizate prin intermediul tehnologiilor de accesare oferite de Agenția Servicii Publice și Agenția de Guvernare Electronică demonstrează faptul că: Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție și Procuratura Generală au efectuat accesări în cea mai mare parte prin intermediul SIA „Acces-Web” și COI iar Serviciul Vamal, Ministerul Apărării, Autoritatea Națională de Integritate și Serviciul Fiscal de Stat au accesat resursele informaționale de stat vizate preferențial prin intermediul platformei de interoperabilitate (Mconnect).

Totodată, analiza generală a situației la capitolul dat a demonstrat că în anul 2023, comparativ cu perioadele precedente de raportare, a fost evidentă tendința de creștere a numărului de accesări efectuate prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).

Nu în ultimul rând, se va remarca creșterea substanțială, față de anul precedent, a numărului accesărilor efectuate de către Serviciul Fiscal de Stat, Ministerul Afacerilor Interne, inclusiv subdiviziunile acestuia, și Ministerul Apărării.

Reamintim că, potrivit prevederilor art. 13 alin. (3) și (5) al Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, contractele sau acordurile bilaterale de schimb de date existente, încheiate între participanți publici, vor fi reziliate de drept, odată cu realizarea schimbului de date corespunzător prin platforma de interoperabilitate, **cu excepția situației** în care sunt aplicabile prevederile legale speciale din domeniul activității de supraveghere a entităților din sectorul financiar, al apărării naționale, al securității statului, al menținerii ordinii publice, al contracarării infracționalității, al prevenirii și combaterii corupției, a actelor conexe corupției și a faptelor de comportament corupțional, precum și al protecției drepturilor și libertăților persoanelor.

Respectiv, prevederile menționate supra stau la baza utilizării și în continuare a Tehnologiei Common Object Interface (COI), tehnologie care nu asigură identificarea nominală a utilizatorilor ce au efectuat operațiuni de accesare a datelor care, însă, au obligația de a justifica scopul și temeiul legal al acestor operațiuni.

Totodată, în partea ce ține de accesarea registrelor/sistemelor informaționale de stat gestionate de Agenția Servicii Publice, în special prin intermediul portalului informațional e-Cadastru și SIC „Acces Web”, și în cursul anului 2023, în cadrul controalelor demarate, CNPDCP a constatat admiterea de către diferite entități beneficiare de servicii informaționale de acces la resursele informaționale de stat a încălcărilor la prelucrarea datelor cu caracter personal, precum:

- tendința de utilizare a credențialelor de acces (nume de utilizator și parola) a unui singur cont de utilizator autorizat de către mai mulți angajați ai entității beneficiare;
- deținerea/utilizarea numelui de utilizator și parolei de către persoane terțe;
- neactualizarea listei utilizatorilor după încetarea raporturilor de muncă, după schimbarea locului de muncă sau a funcției în entitate;
- neincluderea în listele de utilizatori a datelor personale ale utilizatorului autorizat (IDNP, numărul sau adresa de contact);
- neinformarea deținătorului sistemului informațional despre schimbarea administratorului responsabil de accesul la resursele informaționale, indicat în lista utilizatorilor;
- neactualizarea sistematică a parolelor de utilizator etc.;
- lipsa evidenței manuale și/sau electronice a operațiunilor de accesare/consultare a datelor cu caracter personal stocate în sistemele informaționale de stat.

În scopul prevenirii accesului neautorizat la datele cu caracter personal și/sau utilizării neautorizate a acestora, CNPDCP a venit cu recomandări, fiind expediate în adresa tuturor autorităților publice centrale, care au diseminat demersul CNPDCP în adresa instituțiilor din subordine, oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat și autorităților administrației publice locale de nivelul întâi și de nivelul al doilea, cu informarea Autorității de protecție a datelor cu caracter personal despre măsurile întreprinse în legătură cu aspectele reliefate supra.

În rezultat, CNPDCP a recepționat 36 de răspunsuri din partea entităților destinate, prin care a fost informat despre măsurile organizatorice și tehnice întreprinse în vederea conformării activităților de prelucrare a datelor cu caracter personal la recomandările înaintate.

A fost îmbucurător faptul că, o parte din autoritățile publice centrale au menționat despre faptul cunoașterii prevederilor reliefate în demersul CNPDCP și asigurării respectării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal statuate de Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

În contextul acțiunilor de prevenire a prelucrării neconforme a datelor cu caracter personal, CNPDCP a întreprins o serie de acțiuni, printre care: sesizarea autorităților publice de resort cu privire la aspectele problematice identificate pe segmentul protecției datelor cu caracter personal; oferirea recomandărilor adresate atât operatorilor de date, cât și subiecților de date, inclusiv prin publicarea acestora pe pagina web a CNPDCP, cu privire la:

- *transmiterea datelor cu caracter personal către aplicația „Yandex Go”;*
- *oferirea/transmiterea datelor cu caracter personal, inclusiv a copiilor de pe actele de identitate către diverse persoane;*
- *publicarea datelor cu caracter personal pe rețelele de socializare;*
- *întreprinderea măsurilor necesare pentru protecția datelor cu caracter personal la accesarea registrelor/sistemelor informaționale de stat.*

La fel, în scopul asigurării informării și sensibilizării societății asupra domeniului protecției datelor cu caracter personal, pe parcursul anului 2023 au fost desfășurate o multitudine de instruirii, destinate reprezentanților operatorilor de date cu privire la regulile de prelucrare a datelor cu caracter personal, în contextul Legii privind protecția datelor cu caracter personal, fiind instruite circa **3795** persoane.

AVIZAREA PROIECTELOR
DE ACTE NORMATIVE

În corespundere cu atribuțiile sale, CNPDCP face propuneri privind perfecționarea legislației în vigoare în domeniul protecției și prelucrării datelor cu caracter personal, inclusiv prin prezentarea avizelor pe marginea proiectelor de legi și a altor acte normative.

În cazul în care prelucrarea se efectuează de operator în conformitate cu o obligație legală sau în cazul în care prelucrarea este necesară pentru îndeplinirea unei sarcini care servește unui interes public sau care face parte din exercitarea competențelor autorității publice, prelucrarea se reglementează prin acte normative.

În procesul de avizare, CNPDCP vine cu propuneri ca actul normativ să înglobeze reglementări clare privind scopul prelucrării, condițiile generale care reglementează legalitatea prelucrării datelor cu caracter personal, criteriile pentru stabilirea operatorului, categoriile de date cu caracter personal care fac obiectul prelucrării, subiecții de date, entitățile cărora le pot fi divulgate datele cu caracter personal, limitările în funcție de scop, perioada de stocare, realizarea drepturilor subiecților de date și a altor măsuri, pentru a garanta o prelucrare legală și echitabilă a datelor cu caracter personal.

Activitatea de avizare a proiectelor de legi s-a axat pe înaintarea propunerilor asupra unui număr semnificativ de proiecte de acte normative și elaborarea de puncte de vedere referitoare la aplicarea adecvată a normelor incidente domeniului protecției datelor cu caracter personal.

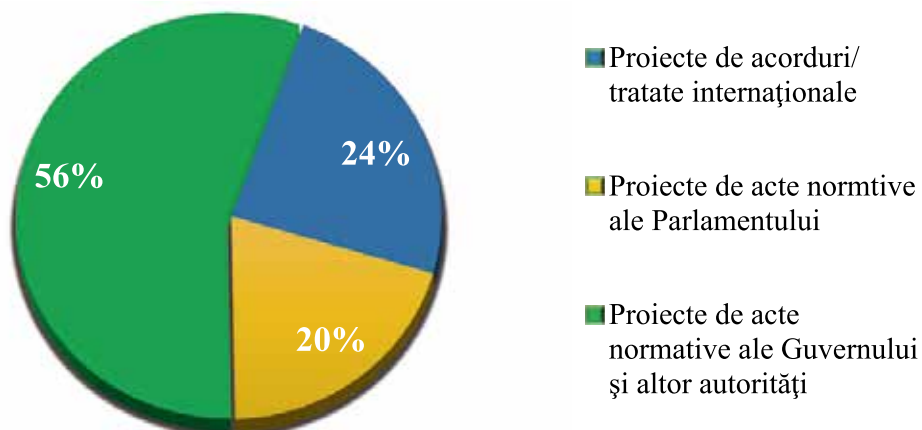
Opiniile s-au subsumat obiectivului de informare a publicului larg și de consiliere legislativă oferită autorităților sau instituțiilor publice competente, precum și altor entități, în scopul asigurării unei aplicări unitare și corecte a principiilor de protecție a datelor personale.

În acest sens, pe parcursul anului 2023, în adresa CNPDCP au parvenit spre avizare **154** de proiecte de acte normative naționale/tratate internaționale sub aspectul protecției drepturilor și libertăților persoanelor fizice în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal, dintre care:

- 37 proiecte de acorduri/tratate internaționale;
- 31 proiecte de acte normative de modificare a legilor, codurilor;
- 86 proiecte de acte normative ale Guvernului și altor autorități.

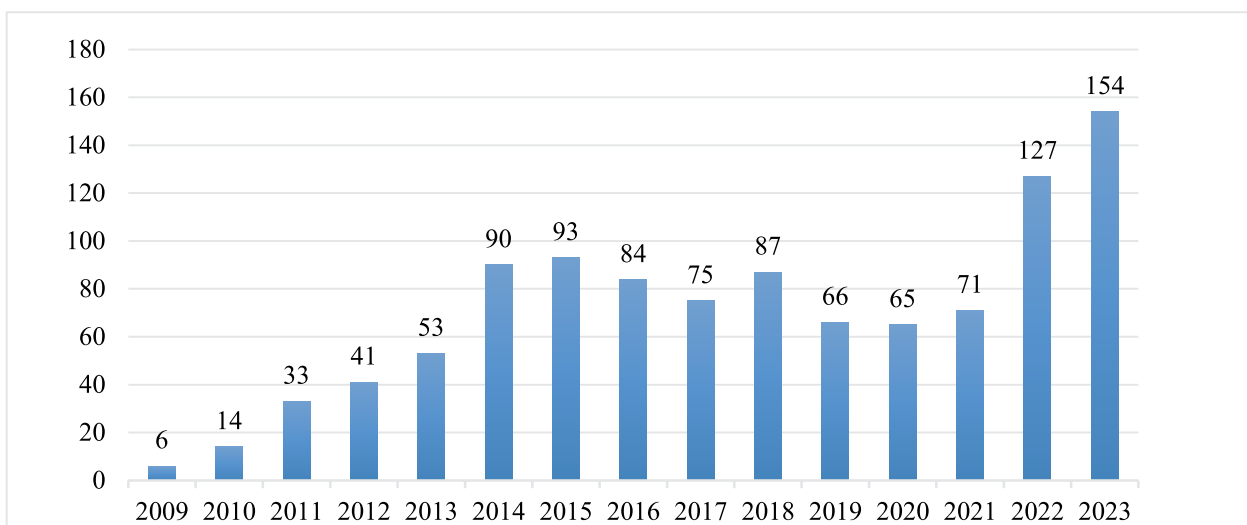

Procentajul avizelor oferite de către CNPDCP pe parcursul anului 2023

În cazul majorității proiectelor propuse spre avizare, CNPDCP a apreciat că este necesară completarea, modificarea sau revizuirea textelor respective, prezentând o serie de recomandări și propuneri în vederea ajustării/conformării unor dispoziții din proiectele respective, la principiile și condițiile de prelucrare a datelor cu caracter personal, în vederea garantării respectării drepturilor subiecților de date cu caracter personal.

Dinamica proiectelor parvenite spre avizare în perioada 2009-2023

Cu titlu separat, prezentăm mai jos cele mai relevante proiecte de acte normative avizate, după cum urmează:

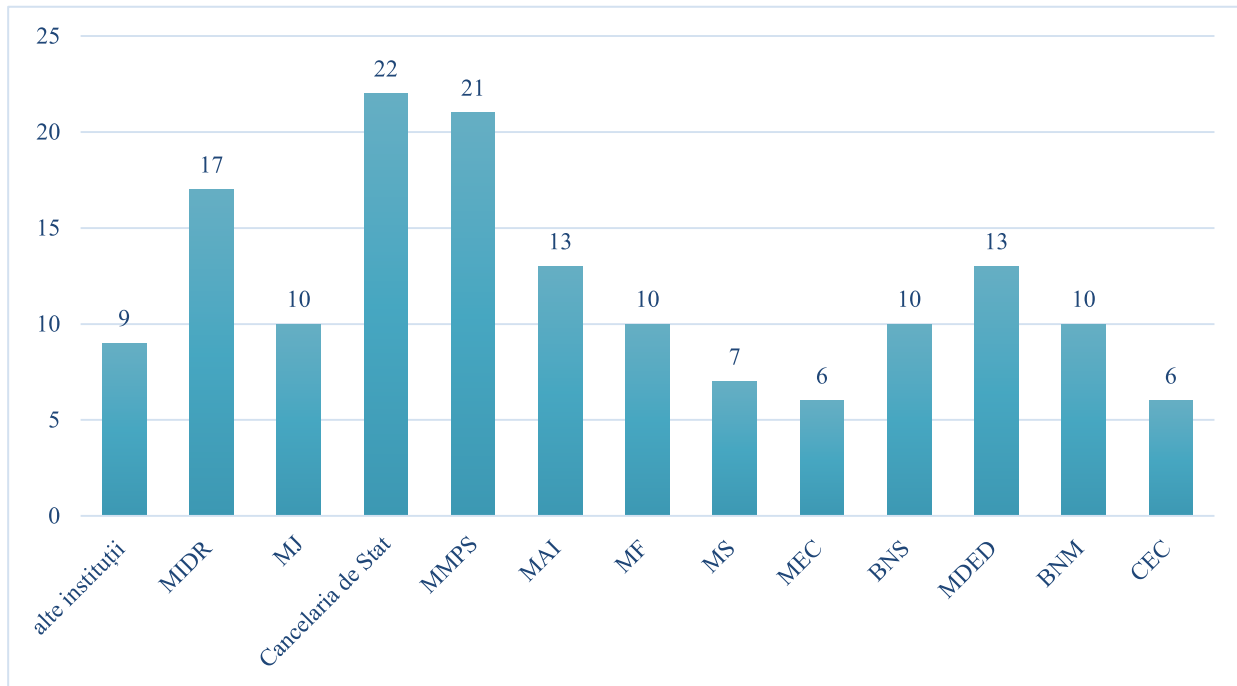
- *proiectele de legi: privind Serviciul de Informații și Securitate, privind statutul ofițerului de informații și securitate, precum și privind activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă.*
- *proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (asigurarea accesului la informațiile de interes public);*

- proiectul de lege pentru modificarea articolului 5 alin. (8) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;
- proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova (utilizarea platformelor la prestarea serviciilor de transport rutier în regim de taxi);
- proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului de Finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind Programul „UE pentru reziliență și guvernare”;
- proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale”;
- proiectul de hotărâre privind aprobarea procedurii de identificare a persoanei la distanță utilizând mijloace digitale;
- proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege privind accesul la informațiile de interes public;
- setul de materiale cu privire la inițierea negocierilor asupra Acordului între Republica Moldova și Federația Internațională a Societăților de Cruce Roșie și Semilună Roșie privind statutul juridic, privilegiile și imunitățile Federației Internaționale a Societăților de Cruce Roșie și Semilună Roșie în Republica Moldova;
- proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri);
- proiectul definitivat al Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea Programului de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național pentru anii 2023-2026”;
- proiectul Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Islanda privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală;
- proiectul definitivat al hotărârii de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud);
- proiectul de hotărâre „pentru aprobarea Regulamentului privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile locale”;
- proiectul de hotărâre cu privire la modificarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1310/2003 despre aprobarea Regulamentului cu privire la obținerea, evidența, păstrarea, sistematizarea și utilizarea datelor dactiloscopice și Listei funcțiilor deținute de persoanele supuse înregistrării dactiloscopice obligatorii;
- proiectul „Acordului dintre Republica Moldova și Ucraina în domeniul securității sociale”
- proiectul „Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Italiene privind recunoașterea reciprocă a permiselor de conducere în scopul conversiunii”;
- proiectul „Acordului în domeniul securității sociale dintre Republica Moldova și Canada”;
- proiectele de hotărâre „pentru aprobarea Regulamentului cu privire la Registrul de Stat al Alegătorului” și „pentru aprobarea Regulamentului cu privire la întocmirea, administrarea, difuzarea și actualizarea listelor electorale”;
- proiectul hotărârii cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Migrație”;

- proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional unificat „e-Admitere” în învățământul superior”;
- proiectul de hotărâre privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 834/2008 cu privire la Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră;
- proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului Resursei informaționale formată de Subsistemul Informațional „Autotest”;
- proiectul de hotărâre cu privire la Conceptul și Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului Informațional „Registrul Național de Cancer”;
- proiectul hotărârii cu privire la aprobarea „Conceptului Sistemului informațional de evidență a resurselor umane în sistemul sănătății (SI ERUSS)”;
- proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor (călătorilor) (PNR);
- proiectul de hotărâre cu privire la modificarea unor acte normative (revizuirea funcționalului Portalului guvernamental al antreprenorului și Portalul guvernamental al cetățeanului);
- proiectul hotărârii privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător);
- proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 951/2022 cu privire la organizarea și efectuarea recensământului populației și locuințelor din Republica Moldova în anul 2024;
- proiectele de hotărâre „pentru aprobarea Regulamentului cu privire la Registrul de Stat al Alegătorului” și „pentru aprobarea Regulamentului cu privire la întocmirea, administrarea, difuzarea și actualizarea listelor electorale”;
- proiectul Memorandumului de Înțelegere cu A.O. „Societatea de Cruce Roșie din Moldova” privind asistența financiară ce urmează a fi acordată familiilor vulnerabile, afectate de crizele: creșterea prețurilor, războiului din Ucraina;
- proiectul de Acord bilateral cu privire la cooperarea în domeniul repatrierii copiilor neînsoțiți la locul habitual de trai a acestora dintre Republica Moldova și România;
- proiectul Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la aprobarea Regulamentului privind condițiile și modul de înregistrare în Registrul agențiilor de asigurare și agențiilor bancassurance;
- proiectul de hotărâre „pentru aprobarea Regulamentului privind finanțarea activității partidelor politice”;
- proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul de stat al datelor genetice” și a Regulamentului privind modul de ținere a Sistemului informațional „Registrul de stat al datelor genetice”;
- proiectul Memorandumului de Înțelegere și Anexa privind obligațiile părților în procesul prelucrării datelor cu caracter personal în ceea ce privește furnizarea de asistență în numerar pentru moldovenii vulnerabili și integrarea răspunsului la provocări în sistemul național de protecție socială din Republica Moldova.

**Numărul de solicitări de avizare parvenite în adresa CNPDCP
pe parcursul anului 2023**

În continuare, cu titlu de informare, prezentăm unele din cele mai importante avize elaborate de CNPDCP la proiectele de acte normative pe parcursul anului de raportare:

1. La proiectul de lege privind accesul la informațiile de interes public, CNPDCP a menționat că adoptarea unei noi legi reprezintă un important pas în procesul de asigurare a transparenței activității de guvernare și în responsabilizarea furnizorilor de informații, în partea ce vizează oferirea accesului public la informațiile deținute.

Totodată, s-a punctat că, conținutul proiectului cuprinde reglementări generale și insuficiente, care nu facilitează accesul la informații, nu vine să aducă claritate și să ușureze povara furnizorilor de informații în examinarea solicitărilor de acces la informații, potrivit unor criterii explicite și accesibile.

Chiar dacă conținutul Notei informative la proiect este amplu și vine cu explicații pentru a aduce claritate, în special, la aplicarea normelor art. 6 și 7 din proiect, care reglementează limitarea accesului la informațiile de interes public și aplicarea criteriului proporționalității limitării, s-a considerat imperios ca aceste tălmăciri/interpretări să fie reflectate, într-o măsură corespunzătoare și în conținutul propriu-zis al proiectului de lege. Or, acestea vor fi utile și necesare furnizorilor de informații, care au obligația aplicării criteriului proporționalității limitării, în special ținând cont de faptul că prevederile Notei informative la proiect nu pot fi obligatorii pentru subiecții vizați și, ulterior adoptării legii, acestea nu au valoare juridică și nici nu mai sunt accesibile.

S-a menționat că noua lege privind accesul la informațiile de interes public trebuie să fie clară, previzibilă și suficient de accesibilă pentru a permite persoanelor vizate să acționeze în conformitate cu legea, precum și pentru a oferi posibilitatea furnizorilor de informații să aplice corect criteriul proporționalității limitării accesului la informațiile de interes public, astfel încât să nu fie aduse ingerințe nejustificate drepturilor și libertăților consacrate într-o societate democratică.

Totodată, noțiunea de informație de interes public, reflectată la art. 2 din proiect este una prea generală și nu este comprehensivă, făcând referire la toate informațiile deținute de furnizorii de informații, indiferent de suportul de stocare (pe hârtie, în formă electronică sau orice alt format). În acest sens s-a remarcat că nu toate informațiile deținute de un furnizor de informații ar putea fi de interes public, spre exemplu: datele despre traversarea frontierei sau despre achitarea impozitelor de către o anumită persoană, care nu deține o funcție publică, nu este persoană publică și nu a fost implicată în fapte/acțiuni cu caracter public.

În același timp, proiectul de lege pune în sarcina și pe responsabilitatea furnizorului de informații să evalueze și să analizeze informațiile solicitate în cererea de acces prin prisma faptului dacă acestea sunt de interes public sau se referă la viața privată, fără a avea repere de care să se ghideze. În aceste circumstanțe furnizorul de informații fiind pus în dificultate să facă o evaluare în condițiile în care, potrivit art. 14 din proiect, solicitantul nu este obligat să motiveze/justifice cererea și să demonstreze interesul specific în obținerea informațiilor.

Protejarea scopurilor legitime enumerate la art. 6 din proiect, constituie o excepție de la oferirea accesului la informațiile oficiale, iar furnizorii de informații, spre regret, nu au criterii clare de care să se ghideze în determinarea acestora, ordine în care există riscul aplicării/interpretării discreționare a accesului la categoriile de informații protejate, ceea ce în consecință va duce fie la o restricționare nelegitimă a dreptului de acces la informațiile oficiale, fie la încălcarea protejării scopurilor legitime octrotite de lege.

La acest capitol s-a menționat că, versiunea Legii nr. 982/2000 este mult mai substanțială, astfel cum art. 7 alin. (2) lit. c) statuează că, accesul la informațiile oficiale nu poate fi îngădit, cu excepția informațiilor cu caracter personal, a căror divulgare este considerată drept o imixtiune în viața privată a persoanei, protejată de legislația privind protecția datelor cu caracter personal.

O asemenea abordare este întâlnită în Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public din România, care definește clar în conținutul actului normativ care sunt informațiile cu privire la datele personale.

Supletiv, art. 14 din legea românească, reglementează că *informațiile cu privire la datele personale ale cetățeanului pot deveni informații de interes public numai în măsura în care afectează capacitatea de exercitare a unei funcții publice.*

S-a menționat, că la punerea în balanță a două interese conexe, de ex. dreptul de acces la informație și unul din scopurile legitime enumerate la art. 6 alin. (1) din proiect, pentru furnizorul de informații este primordial actul normativ primar/sectorial de reglementare a scopului legitim (*spre exemplu Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat*), la care ultimul poate face referire cu ușurință, atunci când își întemeiază refuzul în satisfacerea informațiilor solicitate.

Spre regret, art. 6 din proiect nu conținea careva norme ce ar tălmăci conceptul de viață privată, când informațiile despre viața privată pot deveni informații de interes public și cadrul normativ aplicabil ce reglementează condițiile de prelucrare (*acces, furnizare, dezvoltare, publicare etc.*) a informațiilor despre viața privată, inclusiv a datelor cu caracter personal.

Suplimentar, s-a considerat relevant a completa art. 6 din proiect cu un nou alineat cu următorul cuprins: „Nu poate fi limitat accesul la datele cu caracter personal care în corespundere cu actele normative au un caracter public/deschis.”

Totodată s-a remarcat că, punerea pe seama furnizorului de informații a exercițiului de efectuare a criteriului proporționalității limitării, reflectat la art. 7 din proiectul de act normativ, va genera o serie de obstacole în implementarea cumulativă și motivată a celor 3 condiții

expuse într-o formă generalizată, or, nu este clar cum se va estima prejudiciul cauzat vieții private a persoanei prin dezvăluirea informației solicitate.

Totodată, aprecierile care urmează să le facă furnizorul de informații, prin prisma prevederilor art. 7 lit. b) și c) din proiect, în privința prejudiciului care va fi/ar putea fi cauzat în legătură cu furnizarea informațiilor solicitate în raport cu scopul legitim identificat de ultimul, nu pot fi mereu obiective și raportate direct la persoană – titularul dreptului. Or, cuantificarea prejudiciului, atunci când vorbim mai cu seama de o persoană fizică, ține nemijlocit de personalitatea subiectului, care își dovedește și evaluează de sine stătător mărimea acestuia.

S-a reiterat, că exigențele enunțate de art. 7 lit. b) și c) din proiect, vor crea în practică impedimente majore furnizorilor de informații în examinarea cererilor de acces la informație oficială, cărora prin asemenea condiții li se atribuie un rol discreționar de arbitru în balansarea unor drepturi fundamentale, rol care, actualmente este exercitat de către instanța de judecată.

În continuare, cu referire la textul de la art. 8 s-a propus completarea alin. (1) cu o nouă literă, după lit. b) în următoarea redacție: „c) *numele, prenumele, funcția deținută de angajații autorității, adresele de poștă electronică și numărul de telefon*”. La lit. h), având în vedere că în deplasări de serviciu pleacă nu doar conducătorii autorității și șefii de subdiviziuni, s-a considerat relevant ca norma să fie completată, după textul „șefilor de subdiviziuni” cu textul „*precum și ale altor angajați*”. Lit. l) de la același alineat avea un conținut prea general, nefiind clar la care date/tip de controale se face referire: date statistice/dezagregate/compilate sau se oferă accesul la toată informația privind rezultatele controalelor efectuate, ceea ce ar putea avea consecințe negative pentru persoanele vizate în cadrul controlului, ordine în care s-a recomandat revizuirea normei, iar obligația publicării/nepublicării informațiilor cu privire la efectuarea controalelor trebuie să fie reglementată de legile speciale care reglementează procedura de efectuare a controalelor în diverse domenii, spre exemplu, cum ar fi în cazul Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

În ceea ce privește prevederea de la alin. (2) din articolul menționat, în redacția oferită, creează incertitudini, or, nu este clar la care categorii de dizabilități se face referire, având în vedere inclusiv, că această obligație impusă presupune costuri suplimentare, care sunt destul de mari.

În conformitate cu prevederile art. 13 din proiect, furnizorul de informații este obligat să instituie/implementeze un nou Registru special a cererilor de comunicare a informațiilor de interes public, având în vedere că practic fiecare autoritate publică, actualmente, înregistrează cererile de acces la informații, ca parte integrantă a corespondenței autorităților publice prin intermediul Sistemului de management al documentelor electronice „E-Management documente”. Crearea și dezvoltarea unui Registru special în acest sens este inoportună, or, fiecare entitate își gestionează corespondența documentelor în limitele cadrului general de reglementare.

Cu referire la art. 21 și art. 22 din proiect, s-a menționat că, pe lângă temeiurile prevăzute de respingere a cererii/refuzul de a comunica informațiile de interes public, ar putea exista situații când solicitarea de acces la informații de interes public să fie prea vagă pentru identificarea documentelor vizate, fie solicitarea este vădit irațională, furnizorul de informații neavând pârghii legale de a reacționa în acest sens, ordine în care este necesar a oferi posibilitatea furnizorului de informații de a solicita informații suplimentare pentru a preciza solicitarea.

În partea ce vizează Capitolul V din proiect, s-a considerat calificarea drept pasibile de răspundere a faptelor de necomunicare a numărului și a datei de înregistrare a cererii, readresarea totală sau parțială a cererii, ca fiind una nejustificată și neproportională prin prisma gradului neînsemnat

al prejudiciului și consecințelor minore generate de aceste acțiuni/inacțiuni ale furnizorului de informații de interes public.

În linii generale, instituirea răspunderii juridice pentru furnizorii de informații generează alte laturi nefavorabile, or, persoanele responsabile, din frica de a nu fi amendate, vor furniza orice informație solicitată, fără a face o delimitare dacă accesul la acestea este limitat sau nu, sunt sau nu datele solicitate de interes public.

Termenii restrânși de examinare a cererilor de acces la informații de interes public, plus complexitatea întemeierii unui refuz în furnizarea de informații prin prisma celor 3 criterii de proporționalitate, va predispune/determina furnizorul de informații de a satisface, în mare parte, cererile de acces la informații fără a efectua o analiză corespunzătoare.

Pe de altă parte, potrivit proiectului vizat s-a constatat că sunt reglementate mijloace de apărare a solicitantului de informații care, în situația în care consideră că i-au fost prejudiciate drepturile sale, poate solicita compensarea prejudiciilor morale și materiale în instanța de judecată, cu obligarea furnizorului de informații de a elibera cele solicitate.

S-a accentuat că dreptul de acces la informații nu este un drept absolut și trebuie să fie aplicat cu respectarea domeniului de aplicare al altor drepturi concurente, fiind necesar un exercițiu complicat de echilibrare între drepturile concurente, exercițiu care poate fi efectuat de instanța de judecată, acesteia revenindu-i sarcina să verifice dacă informațiile solicitate vizează informații de interes public. După cum a subliniat și CJUE în hotărârile sale, echilibrul între dreptul fundamental la viață privată și alte drepturi nu este „în nici un caz o știință precisă”, făcând responsabile instanțele naționale pentru găsirea echilibrului just între drepturi concurente.

Suplimentar, pentru a satisface exigența previzibilității prevederilor actului normativ, s-a considerat oportun excluderea/revizuirea cuvintelor „*alte autorități publice*” de la art. 28 lit. c) din proiect, întrucât determină un caracter imprecis și neclar al normei respective.

În lumina celor reliefate, s-a propus revizuirea proiectului prin prisma comentariilor înaintate, care vor contribui substanțial la respectarea principiilor transparenței și responsabilizării furnizorilor de informații, precum și la neadmiterea ingerinței în drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice, în special dreptul la inviolabilitatea vieții private în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.

2. La proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul de stat al datelor genetice” și a Regulamentului privind modul de ținere a Sistemului informațional „Registrul de stat al datelor genetice” CNPDCP a reținut că proiectele de acte normative, sunt elaborate în corespundere cu art. 7 alin.(1) din Legea nr. 235/2017 cu privire la înregistrarea genetică judiciară, precum și în vederea executării pct. 9 subpct. 9.8 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023.

La pct. 30 subpct 1) din proiectul Conceptului Sistemului informațional “Registrul de stat al datelor genetice” (în continuare SI RSDG), s-a propus substituirea sintagmei “*identificatorul numeric personal*” cu sintagma „*numărul de identificare de stat al persoanei fizice*”, în concordanță cu Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte.

S-a determinat că, pct. 41 din Conceptul SI RSDG, descrie interacțiunea SI RSDG cu sistemele informaționale partajate de Guvern, a căror utilizare este obligatorie pentru autoritățile administrației publice centrale de specialitate. Totodată, nefiind specificate concret și exact sistemele și resursele informaționale de stat, care vor interacționa și asigura schimbul de date cu SI RSDG, similar pct. 71 din proiectul Regulamentului privind modul de ținere a SI RSDG.

Or, la etapa implementării, urmează a fi asigurată din punct de vedere juridic, interacțiunea SI RSDG cu sistemele informaționale externe de bază și adiționale, care aparțin autorităților publice, cu respectarea limitelor legale.

S-a propus revizuirea și corelarea pct. 41 din proiectul Conceptului SI RSDG și a pct. 71 din proiectul Regulamentului privind modul de ținere a SI RSDG, cu specificarea expresă a sistemelor/resurselor informaționale externe care vor asigura schimbul de date cu SI RSDG, categoriile/fluxurile de date cu caracter personal, necesar a fi preluate în vederea realizării scopurilor trasate.

La pct. 50 s-a recomandat ca, la transmiterea informației confidențiale, metoda de protecție a informației transmise prin toate tipurile de canale de comunicație, contra interceptării, alterării sau a falsificării informației, va fi criptarea informației, fără excepții, iar la distanțe mici – utilizarea fibrelor optice protejate în calitate de canale de comunicație.

În context, s-a informat că, folosirea mijloacelor de securizare criptografică a datelor cu rezistență garantată pentru nivelul necesar de confidențialitate și sistemul de chei electronice, asigură autentificarea mesajelor și schimb sigur de informație.

Tot, la acest punct, s-a considerat oportun a defini/descrie mecanismele de securitate informațională utilizate, nu doar prin indicarea, dar și prin completarea acestora cu următoarele noțiuni:

„confidențialitate: garantează că datele schimbate între persoana care o solicită și furnizorul nu pot fi interceptate sau accesate de o terță parte neautorizată și nu pot fi accesate într-un moment necorespunzător;

„integritate: garantează că fluxul de date realizat între solicitant și furnizor nu a fost modificat sau manipulat de o terță parte neautorizată sau datele nu au fost accesate înainte de un termen anumit sau un timp anumit;

„nonrepudiere: măsură prin care se asigură faptul că, după emiterea/recepționarea unei informații, expeditorul/destinatarul nu poate nega, în mod fals, că a expedit/primit informații;

„mentenanță: SI RSDG trebuie asigurat în permanență cu suportul și mentenanța necesară conform nivelului agreed de servicii.”

Cu referire la pct. 86 din proiectul Regulamentului privind modul de ținere a SI RSDG, care prevede obligația înregistrării SI RSDG în Registrul operatorilor de date cu caracter personal, s-a notat că, în lumina noilor modificări operate la Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, aceasta sarcină a fost exclusă prin Legea nr. 175/2021 pentru modificarea unor acte normative.

3. La proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri) CNPDCP a notat că prin proiectul de lege se intenționează completarea art. 2 și art. 15 ale Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, cu excepții și restricții de la anumite prevederi legale.

Potrivit Notei informative la proiect, *scopul acestor modificări este de a acorda dreptul persoanelor supuse controlului de stat asupra activității de întreprinzător de a efectua înregistrarea audio și/sau video a inspectorilor ce se află în exercițiul funcției și efectuează controlul de stat, fără obligația de a preveni despre acest fapt în prealabil sau de a obține consimțământul inspectorului. La fel, în notă se face referire că, în prezent o astfel de excepție există doar în raport cu organele de drept față de cetățeni, dar nu și vice-versa, astfel pentru a putea filma un inspector sau polițist care este în exercițiul funcției oricum trebuie de obținut în prealabil permisiunea. Modificarea va*

acorda un instrument viabil de luptă contra corupției și abuzurilor comise de organele de control.

Astfel, în contextul celor consemnate în nota informativă la proiect s-a remarcat că dreptul organelor de drept de a efectua înregistrări audio și/sau video este prevăzut în actele normative ce reglementează nemijlocit activitatea acestor organe/autorități și nu în Legea nr. 133/2011.

Prin urmare, modificările aduse articolelor prenotate din Legea privind protecția datelor cu caracter personal sunt irelevante, inoportune și nejustificate în raport cu conținutul/sensul actual al acestor articole, care, la moment, au un scop bine punctat și adresat strict organelor de drept.

S-a specificat că, actualmente, Legea privind protecția datelor cu caracter personal oferă un instrument viabil și legal persoanelor controlate de a realiza operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal, prin metoda înregistrării audio și/sau video a inspectorilor ce se află în exercițiul funcției și efectuează controlul de stat, acțiuni ce pot fi încadrate în prevederile art. 5 alin. (5) lit. e) din legea menționată supra, ordine în care intervenția asupra lit. d) din art. 2 alin. (2) al Legii 133/2011, nu este necesară și nici justificată.

Totodată, s-a atras atenția asupra faptului că, norma prevăzută la art. 2 alin. (2) lit. d) vizează exclusiv activitatea organelor de drept, care prelucrează date cu caracter personal în cadrul procedurii penale sau contravenționale în condițiile legii, iar reieșind din specificul activității desfășurate sunt abilitați de a aplica restricții/exceptții la prelucrarea datelor cu caracter personal și realizarea drepturilor subiecților de date, în scopul neprejudicării acțiunilor/obiectivelor urmărite în exercitarea competențelor legale. Astfel, activitatea organelor de drept nu poate fi mereu proporțională sau egalată sferei controlului de stat asupra activității de întreprinzător.

În partea ce vizează completarea articolului 15 din Legea 133/2011 cu un nou alineat, cu următorul cuprins *„(5) Excepțiile și restricțiile prevăzute la alineatele (1) și (2) pot fi aplicate, la rîndul lor și de persoanele fizice sau juridice care interacționează cu autoritățile publice în situațiile prevăzute la alineatul (1) cu scopul de a asigura respectarea drepturilor și libertăților personale și/sau a membrilor familiei și a preveni posibile abuzuri sau acțiuni ilegale din partea reprezentanților autorităților publice în cauză”,* s-a menționat că aceste completări exced sfera de reglementare și nu se încadrează în articolul vizat, care are un alt sens și scop.

S-a specificat că, voința legiuitorului a fost de a institui prin art. 15 excepții și restricții, doar în cadrul acțiunilor prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. d) și la art. 5 alin. (5) lit. g) din Legea nr. 133/2011 și doar în scopul apărării naționale, al securității statului și menținerii ordinii publice, al protecției drepturilor și libertăților subiectului datelor cu caracter personal sau ale altor persoane, dacă prin aplicarea art. 4 alin. (1), art. 12 alin. (1) și (2), art.13, 14 din lege este prejudiciată eficiența acțiunii sau obiectivul urmărit în exercitarea competențelor legale ale autorității publice.

La fel, la acest compartiment s-a atenționat, că art. 15 din Legea 133/2011 nu oferă excepții de la prevederile art. 5 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, or, preținsele înregistrări audio/video urmează a fi efectuate în baza unui temei legal prevăzut în legislația de domeniul de activitate, fapt care asigură încadrarea prelucrării de date la temeiurile legale statuate de art. 5 alin. (5) al legii precitate.

Drept urmare, toți operatorii de date cu caracter personal, fără excepții și limitări urmează să prelucreze datele cu caracter personal în baza unui temei legal bine fundamentat, inclusiv organele de drept, cărora le este aplicabil art. 15 al Legii 133/2011.

S-a reiterat că, consimțământul nu constituie unicul temei legal de prelucrare a datelor cu caracter personal, iar art. 5 alin. (5) al Legii 133/2011, ar oferi operatorilor de date, inclusiv

persoanelor supuse controlului, legitimitatea de a realiza operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal, prin metoda înregistrării audio și/sau video a inspectorilor ce se află în exercițiul funcției și efectuează controlul de stat, în special în contextul modificării propuse la art. 25 al Legii 131/2012.

În aceste condiții, pentru constatarea, exercitarea sau apărarea unui drept în instanță, fie în cadrul procedurilor judiciare, fie în cadrul unei proceduri administrative, persoanele controlate ar putea avea un interes legitim în prelucrarea datelor cu caracter personal prin metoda înregistrării audio și/sau video a inspectorilor, în condițiile prevăzute de art. 5 alin. (5) lit. e) a Legii nr. 133/2011.

S-a punctat că modificările aduse la art. 25 al Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, prin care se propune a fi completat cu o nouă literă, cu următorul cuprins: „k) să efectueze înregistrări video și/sau audio a acțiunilor inspectorilor pe întreaga durată a activității de control, fără obligația de a informa despre acest fapt sau a obține consimțământul inspectorilor sau organului de control;” ar fi suficiente și deplene în vederea încadrării acțiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal efectuate de către persoanele supuse inspectării, în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

În lumina celor menționate supra, CNPDCP nu a susținut modificările propuse la Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

4. La proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova, CNPDCP a comunicat că potrivit Notei informative, proiectul de lege vine cu o reglementare a obligațiilor și a cadrului juridic privind deținătorii drepturilor de proprietate și/sau operare pe teritoriul Republicii Moldova a sistemelor (platformelor) electronice de management, plasare/recepționare a comenzilor și/sau a plăților în vederea prestării serviciilor de transport rutier în regim de taxi.

S-a menționat că, prin intermediul acestor sisteme/platforme puse la dispoziție persoanelor fizice - clienți/angajați de către deținătorii legali, prin care se intenționează plasarea/recepționarea comenzilor pentru prestarea serviciilor de transport rutier în regim de taxi, vor avea loc procese/operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal.

S-a specificat că prelucrarea datelor cu caracter personal indiferent de mijloacele operate, urmează a fi efectuată cu respectarea prevederilor Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

CNPDCP a reținut că lit. d) alin. (2) art. 81 din Codul Transporturilor Rutiere face referire la „și securitatea datelor cu caracter personal procesate”, însă, în contextul modificărilor propuse, norma statuată/precitată nu este suficientă/adecvată pentru a determina/garanta reguli minime necesare a fi respectate la prelucrarea datelor cu caracter personal.

În această ordine de idei, s-a propus excluderea de la lit. d) alin. (2) art. 81 din Codul Transporturilor Rutiere a textului „și securitatea datelor cu caracter personal procesate” cu completarea aceluiași articol cu un nou alineat sau a alin. (2) cu o nouă literă, cu următorul text:

„La prelucrarea datelor cu caracter personal prin intermediul sistemelor/platformelor electronice de management, se va asigura respectarea condițiilor legale de prelucrare a datelor cu caracter personal, asigurarea măsurilor de confidențialitate și securitate a datelor cu caracter personal prelucrate, garantarea realizării drepturilor subiecților de date, în conformitate cu prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal.”

Totodată, s-a reținut că, în baza prevederilor din proiectul de lege vizat, deținătorii sistemelor (platformelor) electronice de management specificați supra, vor avea obligația înregistrării juridice obligatorii pe teritoriul Republicii Moldova, în vederea prestării serviciului de intermediere a achiziționării serviciului de transport în regim de taxi între beneficiarul final și operatorii de transport în regim de taxi.

În aceeași ordine de idei, în contextul asigurării protecției eficiente a datelor cu caracter personal prelucrate, s-a considerat oportună examinarea posibilității instituirii normei vizând utilizarea sistemelor (platformelor) electronice de management gestionate/păstrate/stocate pe teritoriul Republicii Moldova. Or, ținând cont de prevederile art. 4 și art. 5 alin. (5) lit. b) ale Legii nr. 133/2011, obligațiile/regulile de prelucrare a datelor cu caracter personal (*cum ar fi spre exemplu: utilizarea sistemelor/platformelor electronice de management naționale, precum și păstrarea serverelor pe teritoriul Republicii Moldova, fără a fi admisă transmiterea transfrontalieră de date cu caracter personal*) trebuie să fie prevăzute de lege.

În același context s-a subliniat că, în cazul unor platforme de management a comenzilor de taxi deținute de titulari nerezidenți, dar care își desfășoară activitatea și/sau produc efecte juridice pe teritoriul Republicii Moldova, autoritățile de stat competente vor întâmpina impedimente și/sau nu vor putea exercita un control efectiv asupra acțiunilor eventual prejudiciabile a acestora.

Implicit, CNPDCP nu va avea pârghii suficiente pentru a putea efectua controlul conformității prelucrării datelor cu caracter personal, prin prisma prevederilor Legii nr. 133/2011, în cazul în care datele cu caracter personal ale subiecților de date (clienți/șoferi de taxi) ar fi transmise, în special, către state care nu asigură un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal.

S-a specificat că, în circumstanțele expuse supra, inclusiv subiectul de date cu caracter personal va pierde controlul asupra datelor sale cu caracter personal și va fi în imposibilitate de a-și exercita drepturile consacrate de Legea nr. 133/2011.

În contextul aspectelor reliefate supra, precum și a informațiilor mediatizate vizând utilizarea datelor cu caracter personal prelucrate prin intermediul platformelor internaționale (spre ex. „Yandex Taxi”) în detrimentul subiecților de date sau în alte scopuri decât cele declarate de operator, s-a considerat oportun solicitarea, pe baza proiectului dat, inclusiv a opiniei Serviciului de Informații și Securitate, prin prisma asigurării securității informaționale.

S-a subliniat că în cazul utilizării de operatorii din Republica Moldova a unor sisteme/platforme străine, gestionate/create de operatori nerezidenți, serverele cărora se află în afara țării, survine implicit situația de transmitere transfrontalieră a datelor cu caracter personal, colectate/prelucrate prin intermediul acestor sisteme/platforme, fapt care determină aplicabilitatea obligatorie a prevederilor art. 32 al Legii 133/2011.

5. La proiectul de lege pentru modificarea art. 5 alin. (8) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului CNPDCP a comunicat că, conform informațiilor aferente proiectului, prezentarea actelor de identitate la efectuarea operațiunilor de schimb valutar devine obligatorie, indiferent de sumă, reprezentând o măsură importantă de prevenire a spălării banilor și finanțării terorismului, care ajută la protejarea sistemului financiar și la asigurarea unui mediu financiar sigur și transparent.

În context, CNPDCP a specificat că asemenea modificări aduse Legii nr. 208/2017, generează operațiuni masive/majore de prelucrare a datelor cu caracter personal, care urmează a fi efectuate în strictă conformitate cu prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Or, conform paginii oficiale a Băncii Naționale a Moldovei¹, la data de 01 august 2023, sunt 408 case de schimb valutar (persoane juridice) care dețin licența Băncii Naționale a Moldovei pentru efectuarea operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoanele fizice pe teritoriul Republicii Moldova.

La fel, s-a atestat 747 de birouri de schimb valutar (inclusiv a aparatelor de schimb valutar) ale băncilor licențiate care efectuează operațiuni de schimb valutar în numerar cu persoane fizice pe teritoriul Republicii Moldova și 7 hoteluri care dețin licența Băncii Naționale a Moldovei pentru activitatea de schimb valutar în numerar cu persoane fizice (operațiuni de cumpărare) prin intermediul propriului punct de schimb valutar.

Cifrele menționate supra, generează semne de îngrijorare referitoare la nivelul de conștientizare/pregătire a unităților de schimb valutar și gradul lor de dotare, atât din punct de vedere tehnic, cât și fizic/organizatoric (*reieșind din numărul impunător al acestora care activează pe teritoriul Republicii Moldova*), în aplicarea și implementarea noilor prevederi, pentru a garanta conformitatea prelucrării datelor cu caracter personal, inclusiv respectarea drepturilor subiecților de date și asigurarea confidențialității datelor cu caracter personal² și securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora³.

S-a notat, că art. 5 din Legea nr. 133/2011 statuează temeiurile legale pentru prelucrarea datelor cu caracter personal. Spre exemplu, corespunzător speței, consimțământul subiectului datelor cu caracter personal nu este cerut în cazurile în care prelucrarea este necesară pentru îndeplinirea unei obligații care îi revine operatorului conform legii.

În această situație pentru ca obligația legală să fie valabilă și obligatorie, legea trebuie să fie cunoscută celui cărui se aplică, trebuie să fie accesibilă, să răspundă criteriului previzibilității și trebuie să respecte, de asemenea, legislația în materie de protecție a datelor cu caracter personal, inclusiv cerința necesității și proporționalității în raport cu scopul propus, pentru a exclude orice ingerință nejustificată în viața privată a persoanei fizice, precum și garanții de asigurare a drepturilor subiecților de date, de asigurare a securității prelucrării datelor cu caracter personal și confidențialității acestor date.

De asemenea, urmează a se ține cont de principiile de legiferare, reflectate în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în corespundere cu care, proiectul de act normativ trebuie să fie clar, previzibil și suficient de accesibil.

Or, formatul în care a fost expus alin. (8) de la art. 5 - *operațiunile de schimb valutar în numerar se efectuează numai cu prezentarea actelor de identitate, iar datele din acestea urmează a fi înregistrate de către unitatea de schimb valutar*, determină unele neclarități, în special: ce categorii de date cu caracter personal vor fi prelucrate de la clienți, în calitatea lor de subiect de date, or, sintagma "*datele*" este una generală și interpretativă; care ar fi modalitatea de prelucrare a datelor cu caracter de către unitățile de schimb valutar, electronică/manuală/mixtă; în adresa căror persoane/autorități pot fi dezvăluite aceste date și în ce scopuri etc.

¹ <http://www.bnm.md/ro/content/informatie-afereanta-caselor-de-schimb-valutar://www.bnm.md/content/informatie-afereanta-caselor-de-schimb-valutar.ar>

² Art. 29 alin. (1) al Legii 133/2011, operatorii și terții care au acces la datele cu caracter personal sînt obligați să asigure confidențialitatea acestor date, cu excepția cazurilor: a) prelucrarea se referă la date făcute publice în mod voluntar și manifest de către subiectul datelor cu caracter personal; b) datele cu caracter personal au fost depersonalizate.

³ Art. 30 (1) al Legii 133/2011, la prelucrarea datelor cu caracter personal, operatorul este obligat să ia măsurile organizatorice și tehnice necesare pentru protecția datelor cu caracter personal împotriva distrugerii, modificării, blocării, copierii, răspîndirii, precum și împotriva altor acțiuni ilicite, măsuri menite să asigure un nivel de securitate adecvat în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrare și caracterul datelor prelucrate.

Totodată, potrivit notei informative la proiectul de lege, instituțiile financiare au responsabilitatea legală de a verifica identitatea clienților și de a asigura că activitățile financiare sunt legale, ordine în care s-a remarcat că nu este clar la care activități financiare face referire nota și prin ce pîrghii instituțiile vizate vor asigura că activitățile financiare sunt legale.

Astfel, s-a considerat oportun a suplini art. 5 al Legii nr. 308/2017 cu prevederi clare, prin care se pune în sarcina Băncii Naționale a Moldovei să instituie și să reglementeze un mecanism sigur și uniform de colectare și gestionare a datelor cu caracter personal de către unitățile de schimb valutar – sub formă de registru/sistem, care să asigure garanții suficiente și adecvate pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate, condiții ce ar oferi cetățenilor încrederea că datele lor cu caracter personal sunt prelucrate în siguranță, iar statului un control efectiv asupra datelor ce se conțin în acest registru.

6. La proiectul hotărârii cu privire la aprobarea „Conceptului Sistemului informațional de evidență a resurselor umane în sistemul sănătății (SI ERUSS)” CNPDCP a propus următoarele:

La capitolul IV spațiul organizațional a SI ERUSS, s-a propus a fi determinați/identificați utilizatorii și furnizorii de date, în calitate de participanți la SI ERUSS, în conformitate cu prevederile Legii nr. 71/2007 cu privire la registre, motiv pentru care s-a recomandat nominalizarea expresă a acestora.

La pct. 18 subpct. 1 din proiect, care enumeră caracteristicile obiectului informațional „Salariat”, s-a menționat că datele cu caracter personal privind starea de sănătate constituie categorii speciale de date, ale căror regim juridic de protecție este unul mai sporit și necesită o prelucrare adecvată și conformă, cu respectarea principiilor neexcesivității și proporționalității, iar scopurile și funcțiile trasate în proiect, nu justifică prelucrarea acestor categorii de date.

S-a notat, că potrivit pct. 28, validarea codurilor personale ale salariaților va fi asigurată prin intermediul serviciului guvernamental electronic MConect *pentru extragerea datelor despre codul personal al salariatului*, nume, prenume, adresa, data nașterii și *informații despre copii* (cod personal, nume, prenume, data nașterii).

În acest context, s-a reținut că destinația primordială a SI ERUSS este automatizarea proceselor de gestionare a *resurselor umane în sănătate la nivel de sistem*, crearea registrului unic electronic a personalului din sistemul de sănătate, automatizarea proceselor de evidență și gestionarea personalului medical și *nicidecum colectarea datelor cu caracter personal ale minorilor angajaților/salariaților din sistemul medical/în sănătate*. Astfel, nu poate fi stabilită legătura de cauzalitate a prelucrării datelor cu caracter personal ale minorilor cu scopul statuat în proiectul Conceptului propus spre avizare, fapt ce determină necesitatea de a fi revizuit volumul datelor propus a fi colectate.

La pct. 25 din SI ERUSS s-a specificat că, infrastructura de prezentare a portalului web www.eruss.gov.md urmează să prezinte o interfață interactivă complexă, compusă din mai multe module și nivele de lucru, având capacitatea să opereze cu conținut diferit, textual, fișiere de diferite formate, accesibile utilizatorilor atât *în formă deschisă cât și în formă închisă*, fără a fi specificate care informații vor avea caracter deschis.

În acest context, s-a recomandat autorului proiectului să determine expres categoriile de date cu caracter personal, care vor avea un caracter deschis/public, în vederea excluderii la maximum a prejudicierii intereselor și drepturilor subiecților datelor cu caracter personal vizați.

Nu în ultimul rând s-a atras atenția asupra caracterului problematic al consemnării IDNP-ului cadrelor medicale în documentele aferente acordării asistenței medicale, prin metoda dezvăluirii și includerii acestuia în fișele de observație, rețetele pentru medicamentele compensate etc.

S-a precizat că, numărul de identificare de stat (IDNP) al persoanei fizice cade sub incidența noțiunii de date cu caracter personal, al cărui regim juridic de confidențialitate și securitate urmează a fi respectat de orice persoană, iar prelucrarea acestuia urmează a fi efectuată în strictă conformitate cu legea.

S-a specificat că, prin consemnarea numărului de identificare de stat, a numelui/pre numelui cadrului medical în fișele de observație, rețetele pentru medicamentele compensate etc., aceste date devin publice, circulante, fapt ce generează riscuri sporite pentru viața privată a persoanelor vizate.

În aceste condiții, având în vedere că SI ERUSS este parte componentă a Sistemului Informațional Medical Integrat, precum și a Registrului medical, care va fi responsabil de componenta resurse umane și va asigura controlul funcțional ce ține de evidența și gestiunea resurselor umane din sănătate, s-a propus, la această etapă de dezvoltare/implementare a sistemului informațional de evidență, atribuirea și validarea pentru personalul medical a unui număr de identificare/înregistrare diferit de IDNP, care va fi consemnat pe documentația medicală de profil.

S-a recomandat completarea obiectului informațional „*Medic/farmacist/asistent medical*” cu o nouă literă, fie suplینirea lit. b) pct. 22 subpct. 3) cu norme privind identificarea medicului, inclusiv, în baza unui cod numeric/număr de înregistrare separat/suplimentar, care să înlocuiască IDNP-ul și să fie indicat în fișele de observație, rețetele pentru medicamentele compensate etc.

S-a precizat că, acest mecanism de atribuire aleatorie a unui cod, pentru fiecare cadru medical în parte, diferit de IDNP, care va fi făcut public, nu anulează dreptul operatorului de date de a prelucra IDNP-ul personalului medical, în cadrul SI ERUSS, în scopul controlului funcțional ce ține de evidența și gestionarea resurselor umane.

Acest mecanism vine să asigure conformitatea prelucrării datelor cu caracter personal de către Ministerul Sănătății și să fortifice respectarea dreptului la protecția datelor cu caracter personal.

Subsecvent, s-a reiterat că problematica impunerii subiecților de date cu caracter personal de a-și dezvălui IDNP-ul, către un cerc nedefinit de persoane, a fost supusă controlului constituționalității de către Curtea Constituțională prin hotărârea din 22 mai 2014⁴, în care s-a constatat ingerința nejustificată în viața privată a persoanelor care desfășoară activități liberale.

7. La proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și Codului contravențional), CNPDCP a menționat că potrivit pct. 35 din proiectul remis spre avizare, Codul penal se completează cu art. 177¹ „*Falsul de identitate*”.

În acest sens, s-a specificat că în ordinea art. 15 din Codul penal, gradul prejudiciabil al infracțiunii se determină conform semnelor ce caracterizează elementele infracțiunii: obiectul, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Consecvent, art.126 din Codul penal intitulat „*Proporții deosebit de mari, proporții mari, daune considerabile și daune esențiale*” statuează situațiile când *se consideră proporții mari* și când *se consideră proporții deosebit de mari*, precum și criteriile de stabilire a caracterului considerabil sau esențial al daunei cauzate.

⁴ https://www.constcourt.md/public/ccdoc/hotariri/ro-h_13_2014_ro.pdf

În contextul prevederilor prenotate, pentru pornirea urmăririi penale, o condiție esențială este survenirea urmărilor prejudiciabile sub formă de daune în proporții mari sau deosebit de mari, care la rândul lor se majorează de la an la an, în funcție de salariul mediu lunar pe economie prognozat, stabilit prin Hotărârea de Guvern în vigoare la data săvârșirii faptei.

Analiza noii infracțiuni „*Falsul de identitate*”, care urma a fi introdusă în Codul penal nu denotă că victimele au suferit daune materiale în proporții mari sau deosebit de mari, dar este condiționată doar de acțiunea de a induce sau a menține în eroare în scopul producerii unei consecințe juridice, norme care au un caracter general și interpretabil de la caz la caz.

Din aceste considerente, fapta penală care se intenționează a fi incriminată, în redacția expusă, ar putea crea conflict de norme cu fapta contravențională statuată la art.74¹ Cod contravențional, în corespundere cu care *nerespectarea condițiilor de bază pentru prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (5), se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.*

În acest sens, s-a menționat că, frecvent sunt comise fapte de folosire ilegală a datelor cu caracter personal ale unui subiect de date, fără consimțământul titularului, care are drept scop de a produce consecințe, fie fapte, prin prezentarea sub o identitate falsă ori atribuirea unei asemenea identități altei persoane, în special prin înregistrarea și/sau utilizarea conturilor de utilizatori pe platformele de socializare, portalurilor web, adreselor poștale electronice, numerelor de telefon, a cardurilor de acces sau a altor servicii ale societății informaționale, pentru a induce sau a menține în eroare în scopul producerii unei consecințe juridice - fapte care, în lipsa unui prejudiciu bine determinat, pot fi calificate, inclusiv, prin prisma normei contravenționale prevăzute la art. 74¹ alin. (1) Cod contravențional.

Astfel, există riscul ca o faptă de prelucrare ilegală de date cu caracter personal să fie catalogată drept infracțiune și/sau contravenție în baza unor criterii arbitrare și discreționare de către cei care au competența aplicării legii penale și contravenționale.

Rezumând, s-a conchis că noile fapte penale sunt formulate de o manieră imprecisă și neclară raportat la fapta contravențională și va oferi autorităților care urmează să le aplice o marjă excesivă de discreție, ordine în care, s-a considerat oportun operarea modificărilor în conținutul art. 177¹ din proiect din perspectiva daunelor cauzate, astfel ca, cadrul normativ să ofere posibilitatea investigării eficiente a acestor categorii de infracțiuni și să nu creeze conflicte cu fapta contravențională.

Raționamentele expuse supra au fost prezentate ca valabile și în raport cu infracțiunile prevăzute la art. 259 și art. 260 din proiectul de modificare a Codului penal.

8. În cadrul procesului de consultare publică, CNPDCP a prezentat opinia asupra proiectului de lege privind activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă. Examinând dispozițiile consemnate în proiect prin prisma prevederilor tratatelor internaționale în domeniul drepturilor omului, ratificate de Republica Moldova, dar și ținând cont de jurisprudența CtEDO în domeniu, au fost prezentate următoarele concluzii generale:

- Scopul proiectului poate fi încadrat în excepțiile prevăzute de art.54 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova și din art. 8 alin. (2) al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

- Republica Moldova, în calitate de stat parte la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și la Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, dispune de o anumită marjă de apreciere pentru a stabili cea mai bună politică în domeniul asigurării securității statului;
- Poate fi considerat că proiectul urmărește un scop legitim și adoptarea unor asemenea reglementări ar putea fi necesară într-o societate democratică, **doar în cazul în care sunt respectate anumite garanții de protecție a persoanelor vizate de măsurile de supraveghere secretă și în condițiile în care este posibilă contestarea acestora în fața unei autorități judiciare independente, recomandabil în instanța de judecată.**

Însă, potrivit redacției prevederilor proiectului, la elaborarea acestuia nu s-a ținut cont de prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor omului ratificate de Republica Moldova și nici de jurisprudența CtEDO în domeniu, la general fiind constatate următoarele:

1. Prevederile proiectului admit nu doar restrângerea exercițiului dreptului la viața privată, la inviolabilitatea domiciliului și a secretului corespondenței - dar afectează însăși existența acestor drepturi (*lipsa garanțiilor minime de protecție, lipsa garanțiilor procedurale de contestare a măsurilor de supraveghere secretă, lipsa mecanismelor de control efectiv și permanent efectuat de către o autoritate judiciară independentă*);
2. Conținutul proiectului, inclusiv nota de informare aferentă acestuia, nu consemnează argumente care să justifice rezonabil că, la stabilirea cadrului de reglementare în domeniul securității naționale, nu s-a depășit marja de apreciere a unui stat parte la Convențiile internaționale în domeniul drepturilor omului, ratificate de Republica Moldova;
3. Proiectul de lege nu respectă cerințele de claritate, previzibilitate și accesibilitate, în condițiile în care prevederile acestuia nu definesc clar și exhaustiv natura infracțiunilor susceptibile să permită inițierea măsurilor de supraveghere și nici categoriile de persoane care pot deveni obiect al acestor măsuri;
4. Prevederile proiectului nu conțin garanții suficiente (cel puțin garanțiile minime de protecție) care să elimine abuzurile și să asigure respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
5. Nu este reglementată suficient problema notificării persoanelor vizate de măsurile de supraveghere secretă (*cel puțin a posteriori, atunci când scopul urmărit este atins*);
6. Prevederile proiectului nu asigură pentru persoanele vizate de măsurile de supraveghere o cale de contestare efectivă și nici posibilitatea de reparare a consecințelor acestora;
7. Nu au fost aduse argumente suficiente care să justifice proporționalitatea intenției de a mări termenul măsurilor de supraveghere până la 2 ani în raport cu consecințele ingerinței în viața privată a persoanelor supuse acestor măsuri;
8. Este deficientă reglementarea procedurilor de păstrare, consultare, examinare, utilizare, transmitere și distrugere a datelor interceptate;
9. Nu se regăsesc garanții care să excludă abuzurile și riscurile în legătură cu procedura de autorizare a măsurilor de supraveghere de către conducătorii autorității competente să efectueze aceste măsuri;

10. Proiectul de lege prevede mecanisme de control insuficiente și viciate, în condițiile în care pentru a fi excluse potențialele abuzuri este imperioasă stabilirea unor mecanisme de control efective și permanente, care poate fi realizat în special de către o autoritate judecătorească independentă.

În concluzie, s-a relevat că în cazul neadaptării proiectului de lege privind activitatea informativă și contrainformativă la cerințele și rigorile evocate, va fi adusă atingere existenței drepturilor fundamentale garantate de Constituție și vor apărea premisele condamnării Republicii Moldova în calitate de parte contractantă a tratatelor internaționale în domeniul drepturilor omului.

Ulterior, reprezentantul CNPDCP a participat în cadrul dezbaterilor publice organizate pe platforma Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului Republicii Moldova, venind cu comentarii și propuneri în vederea îmbunătățirii conținutului proiectului.

Cooperarea internațională continuă a fi promotorul obiectivelor de dezvoltare instituțională, succesele la acest capitol fiind înregistrate grație schimbului de experiență, cunoștințe, bune practici cu autoritățile de protecție a datelor, instruirilor oferite de experții UE din cadrul proiectelor TAIEX, Fondului Regional pentru Reforma Administrației Publice în țările din Parteneriatul Estic (GIZ), preluării și aplicării în practică a standardelor internaționale de protecție a datelor cu caracter personal.

Cooperarea, atât la nivel european, cât și la nivel internațional, reprezintă un aspect strategic ce necesită o implicare în toate inițiativele ce se află în curs de dezvoltare.

În 2023, consolidarea colaborării internaționale a fost realizată prin implicarea activă a reprezentanților CNPDCP la ședințele plenare ale Comitetului European pentru Protecția Datelor și Consiliului Europei. Remarcabil este faptul că, începând din 2017, Republica Moldova deține statutul de membru observator în cadrul EDPB.

Pe parcursul anului 2023, ședințele și întâlnirile internaționale au avut loc atât online, cât și cu prezența fizică.

Ședințele plenare ale Comitetului European pentru Protecția Datelor

Pe parcursul anului 2023, reprezentanții CNPDCP au participat la 6 ședințe plenare în format online și 3 cu prezența fizică – la Bruxelles. În cadrul plenarelor Comitetului European pentru Protecția Datelor, au fost adoptate un șir de documente, de o importanță majoră, printre care:

- Orientările 03/2021 privind aplicarea art. 65 alin. (1) lit. a) din GDPR;
- Orientările 05/2021 privind interacțiunea dintre aplicarea articolului 3 și dispozițiile privind transferurile internaționale conform capitolului V din GDPR;
- Orientările 03/2022 privind modelele de design înșelătoare în interfețele platformelor de social media: recomandări practice;
- Orientările 04/2022 privind calcularea amenzilor administrative în conformitate cu GDPR;
- Orientările 07/2022 privind certificarea ca instrument pentru transferuri;
- Declarația 1/2023 privind prima revizuire a funcționării deciziei de adecvare pentru Japonia;
- Notă de informare privind transferurile de date în temeiul GDPR către Statele Unite după adoptarea deciziei de adecvare la 10 iulie 2023;
- Aviz comun cu privire la propunerea de regulament privind euro digital;
- Procedura de adoptare a avizelor Comitetului European pentru Protecția Datelor privind criteriile naționale de certificare și sigilii europene pentru protecția datelor.

Scopul ședințelor menționate este de a stabili modalități de cooperare internațională pentru a facilita implementarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, inclusiv prin notificare, asistență în investigații și schimb de informații, sub rezerva unor garanții adecvate pentru protecția datelor cu caracter personal.

Ședințele plenare în cadrul Consiliului Europei

Comitetul Consultativ al Convenției pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (Convenția 108)

Pe parcursul anului 2023, conducerea CNPDCP a participat cu prezența fizică, la două ședințe plenare a Comitetului Consultativ a Convenției 108.

În cadrul ședințelor s-au abordat diverse subiecte de importanță, printre care Convenția 108+ și stadiul ratificărilor și aderărilor curente, protecția datelor personale în combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, clauzele contractuale în contextul fluxurilor transfrontaliere de date, interpretarea articolului 11 din Convenția 108 modernizată, protecția datelor personale în procesul electoral (inclusiv a datelor biometrice), cooperarea cu alte organisme și entități ale Consiliului Europei, precum și evoluțiile și activitățile majore în domeniul protecției datelor.

Delegația CNPDCP a prezentat stadiul ratificării Protocolului CETS 223 la Convenția 108, menționând că proiectul de ratificare a fost transmis Ministerului Justiției pentru proceduri ce

se impun în vederea asigurării înaintării acestuia de către Guvernul RM în adresa Parlamentului RM. Republica Moldova este în proces de a asigura transpunerea Regulamentului (UE) 2016/679 și a Directivei (UE) 2016/680 în legislația națională.

Delegația a informat și despre evoluțiile și activitățile în domeniul protecției datelor la nivel național.

Totodată, menționăm că, din cele 46 de state membre la Consiliul Europei și 9 state non-membre (total 55 de state), Protocolul de Amendament la Convenția 108 pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal a fost semnat de 45 de state din numărul total și ratificat de 31.

Cooperarea cu Eurojust, cu Autoritățile europene de protecție a datelor și instituțiile naționale pe segmentul protecției datelor cu caracter personal

➤ În conformitate cu prevederile stipulate la articolul 19 alin. (2) din Acordul de cooperare dintre Republica Moldova și Eurojust, potrivit căruia ofițerul de protecție a datelor Eurojust și Autoritatea de protecție a datelor din Republica Moldova își vor raporta reciproc, minim o dată în an, asupra implementării prevederilor acordului menționat supra, CNPDCP a prezentat către Eurojust informația privind activitatea sa, privind implementarea prevederilor legale în materie de protecție a datelor cu caracter personal, cât și privind colaborarea interinstituțională cu Procuratura Generală.

Menționăm că cooperarea cu Eurojust reprezintă un punct-cheie în dezvoltarea raporturilor de asistență juridică internațională în materie penală în concordanță cu standardele europene și în sensul vectorului de integrare europeană a Republicii Moldova.

➤ În perioada 10-12 mai, a avut loc cea de-a 31-a ediție a **Conferinței de primăvară a Autorităților Europene de Protecție a Datelor**, desfășurată în orașul Budapesta, Ungaria.

Pe parcursul sesiunilor de lucru, au fost prezentate subiecte de actualitate din domeniul protecției datelor, precum evaluarea impactului social al utilizării noilor tehnologii în diferite domenii; interacțiunea dintre protecția datelor și Legea concurenței; hotărârile de judecată: rezoluții și

modificări ale Regulamentului de procedură; dar și cele mai bune practici/studii de caz în cooperarea de aplicare a legislației între SEE și țările din afara SEE.

Pentru prima dată în cadrul unei Conferințe de primăvară a Autorităților Europene de Protecție a Datelor, a fost organizată ziua ușilor deschise. Această practică a oferit posibilitatea mai multor instituții, ONG-uri sau altor organizații care și-au manifestat interesul pentru subiectele abordate în cadrul evenimentului, să participe on-line.

La eveniment au participat reprezentanți ai Autorităților pentru Protecția Datelor din Europa Centrală și de Est, Consiliului Europei, CEPD, AEPD, în cadrul căruia au avut oportunitatea de a face schimb de experiență și bune practici în domeniul protecției datelor cu caracter personal, inclusiv în ceea ce privește rolul Responsabilului cu Protecția Datelor în cadrul unei entități publice sau private.

➤ În perioada 01-03 noiembrie 2023, la Ohrid, Macedonia de Nord, s-a desfășurat evenimentul **Internet Freedom Summit 2023**. În cadrul evenimentului au avut loc sesiuni interactive, ateliere de lucru, mese rotunde și sesiuni de formare, axându-se pe probleme de actualitate în domeniul protecției datelor cu caracter personal și confidențialitate, cum ar fi:

- Confidențialitatea într-o lume conectată: Navigarea și provocările legate de protecția datelor în era digitală;
- Standardele internaționale de protecție a datelor și importanța armonizării pentru transferuri transfrontaliere eficiente de date;
- Echilibrul între confidențialitate și inovare tehnologică;
- Rolul organismelor de reglementare în promovarea unei culturi a inovației care ține cont de confidențialitate;
- Strategii de monitorizare și aplicare a reglementărilor privind protecția datelor pe platformele online;
- Rolul autorităților de protecție a datelor în asigurarea conformității și abordarea încălcărilor depistate;
- Viitorul confidențialității: Tehnologii și tendințe emergente, etc.

La eveniment, reprezentantul CNPDCP a abordat tematica „*Echilibrul între confidențialitate și protecția datelor din perspectiva Europei de Sud-Est*”. Totodată, participanții și-au împărtășit opiniile cu privire la strategiile de monitorizare și aplicare a reglementărilor privind protecția datelor pe platformele online, în special, cu privire la viitorul confidențialității într-o eră a inteligenței artificiale, a blockchain și a altor tehnologii noi cu impact asupra confidențialității.

➤ În perioada 08 – 09 noiembrie 2023, a avut loc **Atelierul European de gestionare a cazurilor 2023**, un eveniment care se organizează anual și care reprezintă un forum de dialog participativ între Autoritățile de Protecție a Datelor cu privire la provocările cu care se confruntă și la soluțiile pe care le aplică în practica lor cotidiană.

Scopul evenimentului a fost axarea pe probleme de actualitate în domeniul protecției datelor cu caracter personal și confidențialitate, în special cum ar fi:

- Gestionarea în mod vădit a solicitărilor nefondate sau excesive – conform art. 57 (4) din GDPR;
- Garanțiile esențiale de protecție a datelor cu caracter personal pentru cooperarea în materie de aplicare a legii între autoritățile de protecție a datelor din SEE;
- Urmărirea prin GPS în cadrul relațiilor de muncă;
- Recunoașterea și detectarea facială prin prisma protecției datelor cu caracter personal;

În cadrul Atelierului European de gestionare a cazurilor 2023 au participat 82 de reprezentanți din 29 de țări și 37 de Autorități de Protecție a Datelor.

➤ În perioada 13-15 decembrie 2023, la București, România, a avut loc **întâlnirea la nivel înalt privind Politicile de Securitate Cibernetică și Conferința de Închidere a Proiectului CyberEast**. Evenimentul s-a desfășurat în incinta Palatului Parlamentului din București, în cadrul Conferinței *Octopus 2023*.

Întâlnirea la nivel înalt privind Strategiile de Cybercrime în regiunea Parteneriatului Estic a fost dedicată discuției asupra priorităților regionale și adoptării celei de-a doua Declarații

regionale privind Prioritățile Strategice, la 10 ani de la primul document (Declarația privind Prioritățile Strategice pentru Cooperarea împotriva Cybercrime în regiunea Parteneriatului Estic, adoptată la Kiev în 2013). Conferința de închidere a Proiectului CyberEast a abordat subiecte legate de legislație și politici, dezvoltarea capacităților și cooperarea, din perspectiva partenerilor naționali care demonstrează impactul și relevanța proiectului în îmbunătățirea capacităților lor privind cybercrime și probe electronice.

➤ La data de 25 ianuarie 2023, CNPDCP și Inspectoratul General al Poliției au semnat **Planul de instruire în domeniul protecției datelor cu caracter personal** pentru subdiviziunile Inspectoratului General al Poliției și **Protocolul adițional la Acordul de colaborare** semnat de Părți în anul 2019. Scopul principal al Planului de instruire a fost de a îmbunătăți înțelegerea principiilor de protecție a datelor cu caracter personal în rândul angajaților

din sectorul polițienesc și de a asigura implementarea corectă a prevederilor legale în activitatea cotidiană.

Protocolul adițional are ca obiective consolidarea relațiilor de colaborare și schimb de informații în domeniul protecției datelor, organizarea de instruirii și evenimente comune, precum și asigurarea continuă a eforturilor pentru îmbunătățirea protecției drepturilor și libertăților cetățenilor în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal conform standardelor naționale și internaționale.

➤ La data de 17 octombrie 2023, reprezentanții CNPDCP au participat la Conferința **“GDPR4BUSINESS”**, organizată de către Asociația Națională a Companiilor din domeniul TIC în cadrul Proiectului ABA Rule of Law Initiative “Protecția datelor cu caracter personal – drepturi și obligații în Republica Moldova” în parteneriat cu Asociația Businessului European (EBA Moldova).

La sesiunea de deschidere, Directorul adjunct al CNPDCP, Angela Colomienco, a mulțumit Asociației Naționale a Companiilor din domeniul TIC și partenerilor săi pentru contribuția pe care a avut-o la inițierea și organizarea acestei conferințe, salutând participarea la eveniment a mediului de afaceri, societății civile și reprezentanților instituțiilor publice, fapt calificat drept mărturie a consolidării relațiilor de cooperare în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

În calitate de expert din partea CNPDCP, la conferință a participat șeful Direcției Prevenire, Supraveghere și Evidență, care a abordat tematica **„Persoana Responsabilă cu Protecția Datelor” (RPD)**, punctând cele mai noi și importante aspecte impuse de prevederile Legii 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal: desemnarea RPD; funcția RPD; sarcinile RPD.

Totodată, în cadrul conferinței practice cu conținut aplicativ pentru mediul de afaceri și reprezentanți ai autorităților publice au fost prezentate:

- aspecte cheie din proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal;
- experiența internațională și regională în domeniul GDPR;
- soluții și răspunsuri la situații, spețe și provocări cu care se confruntă business-ul și autoritățile publice în implementarea cadrului legal armonizat.

În cadrul evenimentului, în calitate de vorbitori, au participat funcționari și demnitari de stat, experți naționali și internaționali de specialitate.

Proiecte UE

Pe parcursul anului 2023, CNPDCP a aplicat, a câștigat și a beneficiat de suport din partea proiectului **TAIEX – Instrumentul de asistență tehnică și schimb de informații** în organizarea conferințelor naționale, vizitelor de studiu și misiunilor de experți pentru sectorul public, și anume:

**Misiunea de experți
„Prelucrarea datelor cu caracter personal în scopuri statistice”**

În perioada 29-30 martie, în colaborare cu experții proiectului TAIEX, CNPDCP a organizat **Misiunea de experți în format online cu genericul "Prelucrarea datelor cu caracter personal în scopuri statistice"**. Obiectivul misiunii a cuprins prezentarea celor mai bune practici europene privind mecanismele de prelucrare și stocare a datelor cu caracter personal în scopuri statistice de către Biroul Național de Statistică (BNS). Evenimentul s-a desfășurat timp de două zile, încorporând discuții între experții UE, CNPDCP și BNS pentru identificarea problemelor legate de prelucrarea datelor în scopuri statistice, asigurând în același timp securitatea și respectarea drepturilor subiecților de date. În a doua zi, s-a desfășurat un curs de instruire pentru reprezentanții mai multor instituții publice. Misiunea de experți a fost moderată de specialiști în protecția datelor cu caracter personal din România și Grecia, abordând teme precum condiții generale de prelucrare a datelor, stocarea acestora în scopuri statistice, accesul la sistemele informaționale și reglementările privind protecția datelor în acest context. La eveniment au participat 24 de reprezentanți ai sectorului public.

**Conferința națională „Evaluarea Impactului asupra Protecției Datelor
și rolul Responsabilului cu protecția datelor”**

La data de 10 iulie, CNPDCP a organizat Conferința națională **„Evaluarea Impactului asupra Protecției Datelor și rolul Responsabilului cu protecția datelor”**.

Conferința a avut ca scop preluarea celor mai bune practici legale și operaționale de către instituțiile publice în ceea ce privește Evaluarea Impactului asupra Protecției Datelor (DPIA), operațiuni de prelucrare care necesită DPIA și rolul Responsabilului cu Protecția Datelor (DPO) în sectorul public.

Evenimentul, a fost deschis de către Directorul CNPDCP, Victoria Muntean, care a subliniat necesitatea protecției solide a datelor cu caracter personal în contextul creșterii digitizării societății.

Conferința, moderată de experți în protecția datelor din Italia și Malta, a abordat teme precum necesitatea și proporționalitatea DPIA, scenariile de evaluare a impactului asupra protecției datelor, consultări prealabile în situații de risc sporit, mijloace necesare unui Responsabil cu Protecția Datelor, la fel și exemple de bune practici pentru numirea și sprijinirea DPO-ului. La eveniment au participat aproximativ 60 de reprezentanți ai sectorului public.

Vizită de studiu „Reconcilierea dreptului de acces la informație și protecția datelor cu caracter personal”

În perioada 18-19 octombrie, reprezentanții CNPDCP au efectuat o vizită de studiu cu tema **“Reconcilierea dreptului de acces la informație și protecția datelor cu caracter personal”**. Evenimentul a fost găzduit de Comisia Națională pentru Informatică și Libertăți din Franța (CNIL).

Scopul vizitei a fost preluarea celor mai bune practici legale și operaționale de către CNPDCP privind mecanismele de reconciliere a dreptului de acces la informație și protecția datelor cu caracter personal. Vizita, moderată de experți în protecția datelor din CNIL și CADA (Comisia pentru Acces la Documentele Administrative), a acoperit subiecte importante precum protecția datelor în exercitarea dreptului de acces la informație, distingerea între cererile de acces

la documente administrative și exercitarea dreptului de acces la datele cu caracter personal de către subiectul de date, impactul publicării și reutilizării datelor de interes public și reutilizarea acestora în scopuri de cercetare științifică.

Colaborare cu Fondul Regional pentru Reforma Administrației Publice în țările din Parteneriatul Estic (GIZ)

În anul 2023, datorită parteneriatului de colaborare fructuoasă cu „Fondul Regional pentru Reforma Administrației Publice în Parteneriatul Estic” implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și finanțat de Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), colaboratorii CNPDCP au participat la patru Academii cu genericul „Proiectarea și furnizarea serviciilor în era digitală”. Aceste Academii au contribuit la consolidarea cunoștințelor în domenii precum: serviciile publice digitale centrate pe utilizatori, transformare digitală, sistemele de management al calității și cultura calității, colectarea informațiilor și feedback-ul utilizatorilor.

Pe parcursul anului 2023, CNPDCP a înregistrat progrese remarcabile în partea ce ține de activitățile de informare și sensibilizare a publicului larg cu domeniul protecției datelor cu caracter personal. Au fost organizate instruirii cu prezență fizică, precum și în format on-line sau mixt pentru un număr record de instituții publice. De asemenea, instruirii au fost organizate pentru subdiviziunile Inspectoratului General al Poliției și pentru instituțiile medicale atât din Chișinău, cât și din țară.

Totodată, în aceeași perioadă a fost continuată campania de informare și sensibilizare în comunitatea școlară, cu genericul: „**Protecția datelor cu caracter personal și siguranța copiilor în mediul on-line**”. La fel, în perioada de referință, CNPDCP a organizat și acțiuni stradale cu diferite tematici în contextul mai multor evenimente.

ACȚIUNI DE SENSIBILIZARE

Pe parcursul anului 2023, a fost continuată campania de informare și sensibilizare pentru comunitățile școlare cu genericul: „**Protecția datelor cu caracter personal și siguranța copiilor în mediul on-line**”. Scopul campaniei a fost de a oferi comunității școlare o vizibilitate ridicată cu privire la protecția datelor cu caracter personal și siguranța copiilor în mediul on-line la nivel local și național prin promovarea responsabilizării și a celor mai bune practici de intervenție și sprijin. Tematicile abordate în cadrul instruirilor au vizat: noțiuni generale privind datele cu caracter personal; utilizarea corectă a pozelor/video în mediul online; riscurile și amenințările în mediul online; comunicarea pe rețelele de socializare, etc. Au fost organizate patru sesiuni de instruire în cadrul comunității școlare, și anume:

27 ianuarie - Instituția Publică Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi”

17 mai - Instituția Publică Liceul Teoretic „Mircea Eliade”

18 mai - Instituția Publică Liceul Teoretic „Ion Creangă”

07 decembrie - Instituția Publică Liceul Teoretic „Dante Alighieri”

În total, au fost instruiți circa **160** de elevi.

➤ La data de 27 ianuarie 2023, a fost desfășurată acțiunea stradală organizată de reprezentanții CNPDCP în contextul celebrării Zilei Europene a Protecției Datelor. În acest context, un grup de angajați ai CNPDCP au distribuit materiale informative trecătorilor, în fața Arcului de Triumf din mun. Chișinău. Publicul a fost informat despre semnificația „Zilei Protecției Datelor”, noțiunea de date cu caracter personal, drepturile subiecților de date, măsurile de securitate și confidențialitate a datelor, precum și despre principiile de protecție a datelor cu caracter personal. Totodată, cetățenii au fost informați cu privire la posibilele situații de prelucrare neconformă a datelor cu caracter personal, fiindu-le oferite îndrumări și recomandări practice care ar trebui întreprinse în astfel de cazuri.

➤ La data de 13 mai 2023, CNPDCP s-a alăturat inițiativei Delegației Uniunii Europene, de a participa la evenimentul de inaugurare al Orașelului European, organizat anual cu prilejul Zilei Europei. Ediția din acest an a fost desfășurată sub sloganul „Moldova Europeană”, evenimentul având loc în Piața Marii Adunări Naționale din Chișinău. Participanții la eveniment au avut posibilitatea să interacționeze cu reprezentanții instituțiilor publice, a misiunilor diplomatice ale statelor membre ale UE acreditate la Chișinău, să facă cunoștință cu proiectele desfășurate

cu suportul Uniunii Europene, să participe la diverse activități educative, creative și interactive, să deguste bucătăria europeană și să participe în cadrul sesiunilor informative pe subiecte de actualitate. Reprezentanții CNPDCP, au amenajat un stand cu materiale educativ-informative și articole promoționale, iar publicul larg a fost informat despre domeniul protecției datelor cu caracter personal. Printre subiectele abordate care au prezentat un interes sporit, atât pentru maturi cât și pentru copii, pot fi enumerate: noțiunea de date cu caracter personal, drepturile subiecților de date, măsurile de securitate și confidențialitate a datelor, principiile de protecție a datelor cu caracter personal, etc.

De asemenea, pe parcursul anului 2023, CNPDCP a elaborat și publicat pe pagina web oficială www.datepersonale.md 119 comunicate. La fel, au fost elaborate și publicate buletine informative cu referire la informații ce vizează activitatea CNPDCP, precum și alte informații utile la nivel național și internațional în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

ACTIVITĂȚI DE INSTRUIRE

Pe parcursul anului 2023, CNPDCP a organizat un număr record de instruiți pentru reprezentanții instituțiilor publice, pentru subdiviziunile Inspectoratului General al Poliției și pentru instituțiile medicale atât din Chișinău, cât și din teritoriu.

➤ La data de 25 ianuarie 2023, a fost aprobat și semnat de către conducătorii CNPDCP și Inspectoratul General al Poliției (IGP) planul de instruire în cadrul subdiviziunilor IGP, astfel organizându-se mai multe cursuri de instruire pe parcursul anului. Scopul acestora, a fost de a spori gradul de percepție a angajaților subdiviziunilor IGP asupra principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, precum și asupra asigurării aplicării corecte a prevederilor legale din domeniu, în activitatea pe care o desfășoară. În cadrul evenimentelor au fost abordate subiecte de importanță, cum ar fi: definirea noțiunilor generale aferente domeniului protecției datelor cu caracter personal; modalitatea legală de prelucrare a datelor cu caracter personal în activitatea desfășurată de către angajații subdiviziunilor IGP; cerințele privind protecția datelor cu caracter personal, în exercitarea atribuțiilor de serviciu; obligațiile organului de poliție în calitate de operator de date în raport cu subiectul de date; procedura corectă de accesare a datelor cu caracter personal prin intermediul sistemelor informaționale de stat, precum și ducerea evidenței corecte a auditului acestor accesări; asigurarea securității și confidențialității datelor cu caracter personal prelucrate, etc. Astfel, cursurile de instruire au fost organizate pentru următoarele subdiviziuni:

- 01 februarie - Inspectoratul de Poliție Anenii Noi al IGP;
- 06 martie – Inspectoratul Național de Investigații (INI) al IGP;
- 24 martie – Centrul pentru combaterea traficului de persoane al INI;
- 07 aprilie – Inspectoratul Național de Securitate Publică (INSP) Direcția Centru al IGP;
- 25 aprilie - Inspectoratul de Poliție Buiucani al DP Chișinău;
- 05 mai – Inspectoratul de Poliție Ciocana al Direcției de Poliție;
- 22 mai – Inspectoratul de Poliției Râșcani al Direcției de Poliție;
- 05 iunie – Direcția Generală de Urmărire Penală al IGP;
- 23 iunie – Direcția de Poliție a UTA Găgăuzia;
- 11 iulie – Inspectoratul de Poliție Ialoveni al IGP;
- 17 iulie – Inspectoratul Național de Securitate Publică (INSP), Direcția Sud al IGP;
- 03 august – Inspectoratul de Poliție Botanica al Direcției de Poliție;
- 29 august – Inspectoratul Național de Securitate Publică (INSP), Direcția Nord al IGP;
- 05 septembrie – Inspectoratul de Poliție Sângerei al IGP;
- 19 septembrie – Inspectoratul de Poliție Strășeni al IGP;
- 03 octombrie – Inspectoratul de Poliție Telenești al IGP;
- 10 octombrie – Inspectoratul de Poliție Taraclia al IGP;
- 07 noiembrie – DAI, DCPI Interpol al IGP, DPC și DPI al IGP;
- 27 noiembrie – Inspectoratul de Poliție Centru al Direcției de Poliție;
- 05 decembrie – Direcția de Poliție a municipiului Chișinău.

În acest context au fost instruiți circa **1200** de reprezentanți ai subdiviziunilor IGP.

✓ Totodată, au fost organizate cursuri de instruire pentru o serie de instruiții medicale cu genericul **„Prevederi legale în domeniul protecției datelor cu caracter personal”**. Scopul cursurilor de instruire a fost de a consolida capacitățile personalului medical prin familiarizarea, sensibilizarea și informarea acestora cu domeniul protecției datelor cu caracter personal. Cursurile de instruire au avut loc la:

- 09 iunie – IMSP Centrul Medicilor de Familie municipiul Bălți;
- 21 iunie – IMSP Asociația Medicală Teritorială Centru;
- 28 iunie – IMSP Clinica Universitară de Asistență Medicală Primară a USMF „Nicolae Testemițanu”;
- 27 septembrie – Spitalului Clinic Municipal pentru Copii nr. 1;
- 04 octombrie – IMPS „Spitalul Raional Ungheni”;
- 16 octombrie – IMPS „Spitalului Raional Glodeni”;
- 03 noiembrie – IMPS de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”.

În acest context au fost instruiți circa **550** de reprezentanți ai instituțiilor medicale.

✓ Pe întreg parcursul anului 2023, CNPDCP a manifestat deschidere și spirit de colaborare, organizând multiple cursuri de instruire pentru reprezentanții instituțiilor publice, la solicitarea acestora. Cursurile de instruire au avut drept scop familiarizarea funcționarilor publici cu aspectele ce țin de domeniul protecției datelor cu caracter personal în serviciul public, reglementarea procedurilor de prelucrare, precum și cu regimul de confidențialitate și securitate a datelor cu caracter personal în conformitate cu legislația în vigoare. Cursurile de instruire au fost organizate pentru următoarele instituții:

- 31 ianuarie - reprezentanții bibliotecilor din mun. Chișinău și altor raioane ale Republicii;
- 12 mai – Compania Națională de Asigurări în Medicină;
- 26 mai - Direcția Generală de Învățământ Cahul;
- 29 mai - Serviciul Fiscal de Stat;
- 14 iunie - Ministerul Afacerilor Interne;
- 16 iunie - Agenția Națională Transport Auto;
- 13 septembrie – Ministerul Finanțelor;
- 28 septembrie – Centrul Național Anticorupție;
- 29 septembrie – Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești, regiunea Sud;
- 02 octombrie - Inspectoratul General de Carabinieri;
- 06 octombrie – Centrul de Instrucție al Inspectoratului General de Carabinieri;
- 11 octombrie – Direcția regională „Centru” al Inspectoratului General de Carabinieri;
- 12 octombrie - Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești, regiunea Nord;
- 13 octombrie - Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești, regiunea Centru;
- 18 octombrie - Direcția regională „Centru” a Inspectoratului General de Carabinieri;
- 20 octombrie - Direcția regională „SUD” a Inspectoratului General de Carabinieri;
- 25 octombrie - Direcția regională „NORD” a Inspectoratului General de Carabinieri;
- 31 octombrie - Ministerul Energiei;

- 01 noiembrie - Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului Municipal Chișinău;
- 09 noiembrie – Autoritatea Națională de Integritate;
- 16 noiembrie – Cancelaria de Stat;
- 17 noiembrie - Directorii instituțiilor de educație timpurie din municipiul Chișinău;
- 22 noiembrie - Directorii instituțiilor de învățământ din municipiul Chișinău;
- 23 noiembrie - Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;
- 28 noiembrie – Ministerul Muncii și Protecției Sociale;
- 29 noiembrie - Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică;
- 06 decembrie - Serviciul de Protecție și Pază de Stat;
- 08 decembrie – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
- 18 decembrie - Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

În cadrul evenimentelor au fost instruiți circa **2000** de reprezentanți ai autorităților publice.

Totodată, CNPDCP a organizat **5** cursuri de instruire pentru persoanele desemnate de către operator sau persoana împuternicită de către operator, în calitate de Responsabil cu Protecția Datelor.

Această obligație este statuată de prevederile Legii nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, prin care este instituită sarcina operatorului și a persoanei împuternicite de operator de a desemna un Responsabil cu protecția datelor cu caracter personal, în cazurile prevăzute de art. 25 al legii precitate. Scopul cursurilor de instruire a constat în dezvoltarea cunoștințelor teoretice în domeniul protecției datelor cu caracter personal și a deprinderilor practice privind aplicarea actelor normative și cerințelor legislației din domeniu. În cadrul evenimentelor au fost discutate subiecte de importanță, cum ar fi: definirea noțiunilor generale aferente domeniului protecției datelor cu caracter personal; drepturile subiecților de date cu caracter personal; prelucrarea categoriilor speciale de date cu caracter personal; principii și temeuri legale pentru prelucrarea datelor cu caracter personal; asigurarea securității și confidențialității datelor cu caracter personal prelucrate; aspecte ce țin de Responsabilul cu protecția datelor (DPO); aspecte ce țin de Evaluarea Impactului asupra Protecției Datelor, etc. Până în prezent au fost instruiți circa **45** de DPO atât din cadrul sectorului public, cât și a mediului privat.

CAPITOLUL X

ACTIVITATEA MANAGERIALĂ A CNPDCP

X

ACTIVITATEA MANAGERIALĂ A CNPDCP

Managementul resurselor umane

Resursele umane reprezintă elementul vital în cadrul oricărei instituții, contribuind semnificativ la atingerea obiectivelor entității, având un impact semnificativ asupra performanțelor acesteia.

Gestionarea eficientă a resurselor umane nu numai că contribuie la succesul pe termen lung al autorității, ci și la crearea unui mediu de lucru motivant și echitabil pentru angajați.

În exercitarea atribuțiilor sale, CNPDCP este constituit din 8 subdiviziuni structurale (direcții și servicii), în conformitate cu structura aprobată prin Legea nr. 182/2008, care rămâne neschimbată din anul 2017.

Autoritatea națională de control a prelucrării datelor cu caracter personal își desfășoară activitatea prin personal licențiat în drept, fiind completat de specialiști în domeniul relațiilor internaționale, administrație publică, economiști, precum și de personal auxiliar, cu un număr de 45 de unități potrivit statelor de personal, conform următoarelor categorii de funcții:

- 2 funcții de demnitate publică (director și director adjunct);
- 42 funcții publice, inclusiv 11 funcții publice de conducere și 31 funcții de execuție;
- 1 funcție auxiliară (conducător auto).

Astfel, la începutul perioadei de raportare, în cadrul instituției activau efectiv 33 de angajați, iar la sfârșitul perioadei, corespunzător - 32.

Gradul de acoperire cu personal pentru anul 2023

	Funcții de demnitate publică	Funcții publice de conducere	Funcții publice de execuție	Personal auxiliar	Total efectiv persoane
Efectivul-limită de personal la 31.12.2023, unități	2	11	31	1	45
Funcții publice / posturi ocupate la 31.12.2023, persoane	2	11	18	1	32
Gradul de ocupare a funcțiilor publice / posturilor, %	100	100	58,1	100	71

În cadrul autorității naționale de protecție a datelor se aplică o politică de egalitate de gen în procesul de recrutare și gestionare a resurselor umane, constatându-se, totuși, o prevalare a angajaților de sex feminin vizavi de cei de sex masculin, respectiv, ponderea femeilor în anul 2023 fiind de 69% (22), iar a bărbaților de 31% (10).

Vârsta medie a angajaților pe autoritate constituie 39 de ani. În structura pe vârste, se menține tendința din ultimii ani privind încadrarea persoanelor cu vârsta cuprinsă între 35-45 ani, având cea mai mare pondere - 43,8% din numărul total de angajați real încadrați.

În tabelul de mai jos vizualizăm ponderea angajaților CNPDCP pe categorii de vârstă și gen, pe tipuri de funcții.

Personalul CNPDCP pe categorii de vârstă și gen

Anul 2023	Total efectiv persoane		Funcție de demnitate publică		Funcție publică de conducere		Funcție publică de execuție		Personal auxiliar	
	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați
Numărul de persoane	22	10	2	-	9	2	11	7	-	1
< 25 ani	4	1	-	-	-	-	4	1	-	-
25-35 ani	3	3	-	-	1	-	2	3	-	-
35-45 ani	11	3	1	-	7	2	3	1	-	-
45-55 ani	3	1	1	-	1	-	1	1	-	-
55-63 ani	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-
> 63 ani	1	1	-	-	-	-	1	-	-	1

Deși cadrul național de reglementare a politicilor salariale din sectorul bugetar, existent în anul 2023, a condiționat plecarea mai multor specialiști din cadrul CNPDCP în instituții bugetare cu condiții de salarizare mai atractive, în anul de raportare rata de fluctuație a personalului a constituit 18%, fiind semnificativ mai mică decât cea înregistrată în anul 2022 (37%).

Fluctuația personalului

Anii	Nr. mediu de angajați	Nr. de persoane care au încetat raporturile de serviciu/relațiile de muncă	Fluctuația %
2018	32	8	23
2019	33	8	24
2020	36	6	18
2021	39	13	35
2022	32	13	37
2023	32	6	18

Pe parcursul anului 2023 au demisionat 6 salariați, iar 8 persoane au fost angajate, dintre care 5 fiind debutanți. Totodată, trebuie de menționat că, pe parcursul anului de raportare au fost suspendate raporturile de serviciu ale 3 funcționari publici, în legătură cu solicitarea de către aceștia a concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

Astfel, la sfârșitul anului de raportare, gradul de ocupare a funcțiilor în cadrul CNPDCP a constituit aproximativ 71,1%, fiind la același nivel cu anul 2022.

Gradul de ocupare cu personal în perioada 2018-2023

Anul	Unități aprobate	Efectiv, angajați	Ponderea, %
2018	45	32	71
2019	45	33	73
2020	45	35	78
2021	45	39	89
2022	45	32	71
2023	45	32	71

În procesul de asigurare cu personal necesar, în anul 2023, CNPDCP s-a bazat pe procedurile de ocupare a funcțiilor publice prin concurs și transfer. Dintre procedurile de ocupare a funcțiilor publice a prevalat procedura de ocupare a funcțiilor publice prin concurs.

În acest sens, pe parcursul anului 2023 au fost organizate și desfășurate 3 concursuri, dintre care 2 fiind prelungite de nenumărate ori, pentru suplینirea a 8 funcții publice vacante, la care au fost depuse și acceptate 37 de dosare ale candidaților. Prin transfer extern a fost ocupată 1 funcție publică de execuție.

În anul de raportare, CNPDCP s-a confruntat cu o insuficiență de personal calificat. Cauzele capacității reduse a autorității de a acoperi necesarul de personal s-au datorat nivelului de salarizare neconcordanț complexității atribuțiilor și competențelor solicitate de activitatea ce urmează a fi desfășurată, volumului mare de muncă pentru personalul existent și un număr redus de candidați la concursurile pentru funcțiile publice de execuție.

Fluctuația sporește riscul de continuitate a activității instituției și generează riscul de pierdere a memoriei instituționale. Pe parcursul anului 2023 s-a constatat o sporire esențială a ponderii personalului cu vechimea în muncă în cadrul CNPDCP între 1 și 2 ani, fiind de 31%.

Astfel, după o bună pregătire profesională și asimilare a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor de muncă necesare, angajații decid să plece în alte autorități publice pentru un pachet salarial mai atractiv.

Fenomenul fluctuației cadrelor prezintă o serie de dezavantaje semnificative pentru activitatea CNPDCP, iar procedura de selectare și angajare a noului personal este una anevoioasă și complicată din motivul lipsei specialiștilor competenți și cu experiență în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Instruirea profesională

În vederea consolidării capacităților instituționale, CNPDCP acordă o atenție deosebită dezvoltării resurselor umane ca vector important în creșterea nivelului calității activității desfășurate.

În acest sens a fost elaborat Planul anual de dezvoltare profesională continuă, potrivit căruia 33 de angajați au beneficiat de cursuri de instruire, inclusiv și dintre cei care au demisionat.

Activitățile de instruire au avut loc sub diferite tipuri și forme fiind organizate în scopul aprofundării și actualizării cunoștințelor, dezvoltării abilităților și modelării aptitudinilor/comportamentelor necesare pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor de serviciu.

Astfel, pe parcursul anului 2023, angajații CNPDCP au participat la 20 sesiuni de instruire, dintre care:

- 14 sesiuni de instruire externe, organizate și desfășurate preponderent de către Institutul de Administrație Publică, fiind centrul elitar de promovare a politicii de stat în domeniul instruirii și dezvoltării profesionale a funcționarilor publici de toate nivelurile;
- 6 sesiuni de instruire internă, moderate de către formatorii interni ai instituției.

În dezvoltarea profesională continuă a angajaților, un rol esențial l-a avut vizita de studiu la Autoritatea de Protecție a Datelor din Franța (CNIL), organizată prin intermediul proiectului de asistență tehnică (TAIEX), în cadrul proiectului „Reconcilierea dreptului de acces la informație și protecția datelor cu caracter personal”. Astfel, 5 angajați ai CNPDCP au avut posibilitatea de a prelua cele mai bune practici legale și operaționale privind mecanismul de reconciliere a dreptului de acces la informație și protecția datelor cu caracter personal.

Nu în ultimul rând, ținem să menționăm că, în scopul implementării prevederilor legislației naționale privind securitatea și sănătatea la locul de muncă, în cadrul CNPDCP au fost instituite un șir de măsuri privind asigurarea securității și sănătății personalului la locul de muncă. În acest scop, pentru prevenirea riscurilor profesionale, la angajare, precum și periodic pe parcursul anului, au fost organizate și petrecute instruirii, cum ar fi instruirea introductiv-generală și instruirea la locul de muncă, privind acordarea primului ajutor medical, asigurarea securității antiincendiară etc.

Activitatea economico-financiară

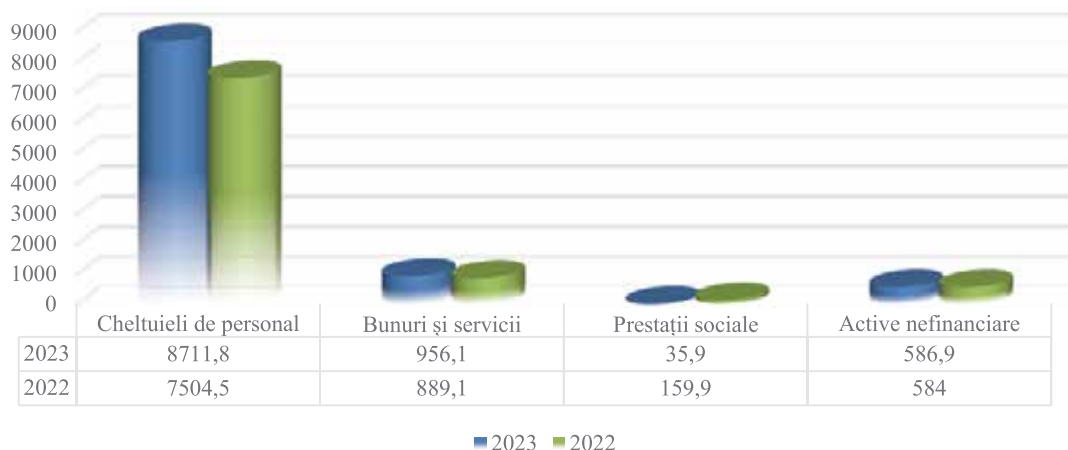
În conformitate cu art. 19 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, activitatea CNPDCP este finanțată integral de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală.

Limitele precizate în anul 2023 pentru CNPDCP conform Legii nr. 359/2023 bugetului de stat pentru anul 2023, a constituit 11 137,6 mii lei.

Potrivit situației la data de 31 decembrie 2023, bugetul CNPDCP a fost executat în mărime de 10 290,7 mii lei, ceea ce constituie 92,4%, fiind în creștere în comparație cu perioada anului precedent.

Executarea bugetului pentru anul 2023 în raport cu anul 2022 (mii lei)

Reieșind din cadrul de resurse financiare aprobat/precizat, repartizarea alocațiilor pe categorii de cheltuieli a fost efectuată în conformitate cu necesitățile CNPDCP ce țin de exercitarea atribuțiilor în sfera sa de competență, conform tabelului:

Indicatori	Aprobat	Precizat	Executat 31.12.2023	Rata executării, %
TOTAL	11 137,6	11 137,6	10 290,7	92,4
Cheltuieli	10 457,7	10 457,7	9 703,8	92,8
<i>Cheltuieli de personal</i>	<i>9 107,6</i>	<i>9 107,6</i>	<i>8 711,8</i>	<i>95,6</i>
<i>Bunuri și servicii</i>	<i>1 230,1</i>	<i>1 230,1</i>	<i>956,1</i>	<i>77,7</i>
<i>Prestații sociale</i>	<i>120,0</i>	<i>120,0</i>	<i>35,9</i>	<i>29,9</i>
Active nefinanciare	679,9	679,9	586,9	86,3
<i>Mijloace fixe</i>	<i>351,4</i>	<i>351,4</i>	<i>338,7</i>	<i>96,4</i>
<i>Stocuri de materiale circulante</i>	<i>328,5</i>	<i>328,5</i>	<i>248,2</i>	<i>75,5</i>

Astfel, ponderea majoră de cheltuieli revine capitolului „Cheltuielile de personal”, în acest sens, au fost alocate mijloace financiare în mărime de 9 107,6 în proporție de 81,8% din totalul bugetului CNPDCP, destinate pentru retribuirea muncii personalului și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.

Mijloacele financiare aprobate la capitolul „Bunuri și servicii” a constituit 1 230,1 mii lei în proporție de 11,0% din totalul bugetului CNPDCP. Cheltuielile executate la această categorie au fost în sumă de 956,1 mii lei, care cuprind: cheltuielile de locațiune a sediului, întreținere a echipamentului tehnic și a programelor informaționale, a mijloacelor de transport necesare în procesul de efectuare a controalelor, asigurarea securității sediului instituției, cheltuielile destinate asigurării participării reprezentanților CNPDCP în grupurile de lucru, forumurile și conferințele internaționale.

Pentru capitolul „Prestații sociale”, au fost prevăzute mijloace financiare în mărime de 120,0 mii lei sau 1,1% din bugetul total alocat, fiind executată suma de 35,9 mii lei.

Cu referire la capitolul „Active nefinanciare” menționăm că, a fost alocată suma de 679,9 mii lei în proporție de 6,1% din totalul bugetului CNPDCP, astfel fiind executate cheltuieli în sumă de 586,9 mii lei, fiind achiziționată tehnica de calcul, fotolii și alte bunuri indispensabile pentru buna desfășurare a activității.

Conform obiectivului privind realizarea Planului anual și trimestrial de efectuare a procedurilor de achiziție publică pentru anul 2023, precum și implementarea acestuia prin organizarea și desfășurarea procedurilor de achiziție publică, pentru perioada de referință au fost întocmite contracte de valoare mică privind achiziționarea de bunuri și servicii cu înregistrarea acestora, după necesitate, la Trezoreria de Stat, de asemenea, organizarea achizițiilor conform necesităților cu solicitarea cererii ofertelor de preț - pentru bunuri și servicii de valoare mică.

Cheltuielile bugetare s-au efectuat cu respectarea principiilor privind legalitatea, oportunitatea, continuitatea și eficiența. Toate documentele care intră sub incidența controlului financiar preventiv propriu au fost verificate și vizate pentru conformitate/încadrare în limitele bugetare.

În perioada septembrie-decembrie 2023, echipa de audit din cadrul Curții de Conturi a Republicii Moldova a efectuat misiunea de audit public extern. Misiunea a fost realizată conform Programului activității de audit a Curții de Conturi pentru anul 2023, având drept

scop evaluarea conformității modului de formare, administrare și întrebuințare a resurselor financiare publice și a patrimoniului public de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în perioada 2018-2022.

Recomandările echipei de audit a Curții de Conturi asupra unor practici în activitate vor servi pentru a revizui/îmbunătăți unele procese interne privind utilizarea mijloacelor bugetare, or, o parte din recomandări au fost implementate până la finalizarea misiunii de audit.

Ca o concluzie asupra gestionării fondurilor bugetare alocate, putem preciza că acestea au fost utilizate cu o eficiență maxim posibilă într-o perioadă ce a continuat să fie plină de provocări și că sumele cuprinse în bugetul instituției au făcut obiectul unei atente administrări.

Activitatea Serviciului audit intern

Serviciul audit intern este o subdiviziune internă din cadrul CNPDCP, care asigură realizarea misiunii și funcțiilor de bază în următoarele domenii:

- efectuarea misiunilor de audit;
- evaluarea sistemului de control intern managerial.

Misiunea Serviciului audit intern constă în efectuarea misiunilor de audit intern, acordarea consultanței și furnizarea asigurării obiective privind eficacitatea sistemului de control intern managerial, oferind recomandări pentru perfecționarea acestuia și contribuind la îmbunătățirea activității CNPDCP.

În vederea realizării misiunii Serviciului audit intern, în obiectul activității auditului intern sunt incluse toate sistemele, procesele și activitățile CNPDCP.

Serviciul audit intern al CNPDCP a desfășurat activitatea sa conform Planului de activitate de audit intern pentru anul 2023, realizând cele **4** misiuni de audit planificate.

Misiunile de audit efectuate au acoperit principalele domenii de activitate ale CNPDCP, și anume:

- *executarea bugetului CNPDCP pentru anul 2022;*
- *lichidarea Registrului de evidență al operatorilor de date cu caracter personal;*
- *conformitatea achizițiilor publice a bunurilor și serviciilor în anul 2022;*
- *arhivarea dosarelor CNPDCP.*

Rapoartele de audit intern au fost prezentate Directorului CNPDCP și managerilor operaționali ai subdiviziunilor auditate pentru luare de atitudine, conform competențelor.

Pe parcursul anului 2023, Serviciul audit intern a monitorizat implementarea a **13** recomandări înaintate urmare a misiunilor de audit, inclusiv din misiunea de audit de la finele anului 2022.

Gradul de implementare a **9** recomandări din misiunile de audit al căror termen de implementare a expirat, a fost de **100%**.

Implementarea a **4** recomandări din ultima misiune de audit efectuată, la care termenul de raportare este luna mai 2024, este în proces.

Monitorizarea implementării recomandărilor este ținută la control permanent.

Evaluarea Raportului anual privind controlul intern managerial (CIM), pentru anul 2022 a fost efectuată în termenul stabilit.

Ca rezultat al evaluării raportului privind CIM, precum și instruirii interne pe domeniul dat, în scopul dezvoltării și perfecționării sistemului de CIM, în cadrul Direcției generale supraveghere și conformitate și Serviciului economico-financiar al CNPDCP, în anul de raportate, au fost identificate și descrise mai multe procese de bază.

Concomitent, întru realizarea propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de evaluare a sistemului de control intern managerial, în cadrul autorității au fost elaborate/actualizate și aprobate 3 regulamente interne:

- *Actualizat Regulamentul intern a DGSC prin excluderea din ultimul a prevederilor referitoare la RODCAP;*
- *Actualizat Regulamentul intern a CNPDCP;*
- *Elaborat și aprobat Regulamentul intern cu privire la evaluarea performanțelor profesionale, precum și modul de stabilire a sporului pentru performanță angajaților CNPDCP.*

În procesul de implementare și dezvoltare a sistemului de CIM și a propunerilor expuse în raport, au fost acordate consultări managerilor operaționali referitor la responsabilitățile de control intern managerial ale șefilor de subdiviziuni a CNPDCP.

Totodată, pe parcursul anului, în peste **70** de cazuri a fost acordată consultanță și consiliere personalului CNPDCP pe domeniul controlului financiar public intern.

Procedura de management al riscurilor în cadrul CNPDCP este aprobată.

Riscurile se actualizează și se evaluează în dependență de obiectivele și acțiunile de activitate aprobate. Măsurile de control privind gestionarea riscurilor asigură un nivel acceptabil, corespunzător toleranței la risc. Monitorizarea măsurilor de control în cadrul subdiviziunilor autorității se efectuează periodic, în funcție de tipul de risc.

În scopul realizării Planului anual de instruire a personalului CNPDCP, Serviciul audit intern a elaborat material instructiv-metodologic și a petrecut 2 ședințe de instruire internă pe domeniul implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial (CIM).

Instruirea respectivă a oferit îndrumări și tehnici pentru manageri și angajați, în diverse aspecte precum: responsabilitățile de control managerial, stabilirea obiectivelor, documentarea proceselor, managementul riscurilor, activitățile de control, precum și instrumente importante pentru o gestionare corectă și transparentă, în conformitate cu legislația și reglementările în vigoare a resurselor.

La ședințele de instruite internă au participat peste 80% din numărul funcționarilor publici ai CNPDCP.

PROBLEME ȘI OBIECTIVE ÎN ACTIVITATEA CNPDCP

Analizând perioada la care face referire prezentul raport de activitate, se constată că aceasta a fost marcată de un șir de activități și evenimente având drept scop să promoveze domeniul protecției datelor cu caracter personal și să realizeze angajamentele CNPDCP, precum și să consolideze capacitățile sale instituționale și relațiile cu partenerii interni din sectorul public și privat, cât și cu partenerii externi, în vederea cooperării tehnice.

Totodată, preocupările reflectate anterior, denotă caracterul practic neschimbat de la an la an al acestora și generează dificultăți tot mai accentuate atât în activitatea instituțională și organizatorică, cât și în asigurarea conformității prelucrării datelor cu caracter personal și crearea unui climat de încredere persoanelor fizice pentru a-și exercita controlul asupra propriilor date cu caracter personal și o securitate juridică și practică pentru persoane fizice, operatori economici și autorități, la nivel național. Or, ținând cont de faptul că soluționarea problemelor stringente cu care se confruntă CNPDCP, în mare parte, depășește limita competenței acestei autorități, devine și mai dificilă depășirea/realizarea acestora.

Astfel, la nivel de țară, rămâne a fi de o prioritate stringentă armonizarea cadrului juridic național la acquis-ul comunitar din domeniu, și anume, la Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE și la Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului.

În acest sens se va nota că, în vara anului 2022, la inițiativa CNPDCP, pe platforma Ministerului Justiției, care este autoritate responsabilă de promovarea proiectelor, or, CNPDCP nu este subiect cu drept de inițiativă legislativă, a fost creat grupul de lucru inter-instituțional, în vederea analizei suplimentare și definitivării/elaborării proiectelor de acte normative care vor asigura alinierea legislației naționale la ultimele standarde în domeniul protecției datelor cu caracter personal consacrate la nivelul Uniunii Europene.

În componența Grupului de lucru au fost incluși reprezentanți din partea Parlamentului RM, Cancelariei de Stat, Consiliului Economic pe lângă Prim-ministrul RM, CNPDCP, Ministerului Justiției, Ministerului Economiei, Ministerului Afacerilor Interne, Procuraturii Generale, Centrului Național Anticorupție, Camerei de Comerț Americane din Moldova, Asociației Businessului European, Asociației Investitorilor Străini, Asociației Naționale a Companiilor din Domeniul TIC.

Participarea activă și constructivă la lucrările grupului de lucru a reprezentanților CNPDCP, Ministerului Justiției, precum și a reprezentanților din sectorul privat și public, califică acest fapt ca mărturie a dorinței actorilor implicați în vederea alinierii, cât mai rapide, a legislației naționale la standardele europene și a consolidării relațiilor de cooperare dintre aceștia în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

În cadrul grupului de lucru au fost elaborate două proiecte documente:

- *proiectul legii privind protecția datelor cu caracter personal, care conține, inclusiv norme privind instituirea, competențele și sarcinile Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și personalul autorității, și*
- *proiectul legii privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor.*

Proiectul legii privind protecția datelor cu caracter personal a trecut două proceduri de avizare și urmează a fi transmis Guvernului RM.

Accelerarea procesului adoptării acestor proiecte de legi și readucerea lor pe agenda de lucru a Parlamentului Republicii Moldova, este imperativă, întrucât acestea vor asigura implementarea unui cadru legal complex și nefragmentat, cu înglobarea tuturor regulilor și abordărilor statuate în prezent de reglementările europene din domeniu. Or, neconcordanța între cadrul legal național din domeniul protecției datelor cu caracter personal și reglementările existente la nivel european, generează o multitudine de deficiențe și impedimente atât în ceea ce privește dezvoltarea domeniului la nivel național, cât și în implementarea corectă și fără echivoc a cerințelor aferente prelucrării datelor cu caracter personal.

Această armonizare legislativă este necesară pentru a păstra linia de ascensiune a protecției datelor cu caracter personal și a nu permite o regresie a domeniului, cât și pentru a asigura în continuare o respectare autentică a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal, dar și un teritoriu securizat juridic pentru operatorii de date cu caracter personal.

Republica Moldova trebuie să dispună de norme echilibrate și clare, fără devieri de la cadrul normativ european în domeniu, de un cadru legislativ amplu în materie de protecție a datelor cu caracter personal, deoarece ultimele schimbări în sfera socială au demonstrat că complexitatea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal depinde de diverse circumstanțe noi legate de dezvoltarea tehnologiilor informaționale pe care statul adesea nu reușete să le reglementeze.

Se notează că, în prezent, se atestă tendința majoră a companiilor de a pune un accent tot mai mare pe nivelul de protecție a datelor cu caracter personal, inclusiv la luarea deciziei de a se stabili economic într-o țară membră a UE. Astfel că, existența unui cadru legal în domeniul protecției datelor cu caracter personal echivalent cu cel al Uniunii Europene va constitui un garant pentru agenții economici străini și naționali, dar și pentru clienții acestora, ale căror date stocate în Republica Moldova să fie prelucrate în condiții adecvate de securitate și transferate în baza unor principii și rigori unanim recunoscute în cadrul Uniunii Europene.

Armonizarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal la legislația Uniunii Europene, va constitui un pas progresiv în vederea obținerii recunoașterii Republicii Moldova ca fiind stat care asigură un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal, realizare care, va spori credibilitatea Republicii Moldova, va crea condiții optime pentru atragerea investițiilor și pentru dezvoltarea unor relații economice durabile.

O altă problemă care a marcat activitatea CNPDCP este criză instituțională profundă cu care se confruntă pe parcursul ultimilor ani, condiționată de fluctuația majoră a cadrelor din motivul salariului neatractiv în raport cu competențele, volumul și specificul activităților desfășurate.

Or, o analiză a informațiilor și datelor statistice reflectate în prezentul raport, denotă faptul sporirii considerabile a specificului și volumului activităților în care sunt implicați angajații CNPDCP, ceea ce a impus și impune în mod stringent și imperios consolidarea și asigurarea funcționării eficiente a autorității de supraveghere a conformității prelucrării datelor cu caracter personal.

Stringența majorării salariului pentru angajații CNPDCP a fost abordată cu regularitate în multitudinea de întrevederi desfășurate și demersuri adresate Parlamentului Republicii Moldova, Guvernului Republicii Moldova și Ministerului Finanțelor.

Remedierea crizei instituționale din cadrul CNPDCP a fost abordată inclusiv în Plenul Parlamentului Republicii Moldova, în cadrul căruia deputații au remarcat și susținut faptul că, pentru asigurarea exercitării independente a competențelor de care dispun, angajații CNPDCP trebuie să fie remunerați în mod corespunzător, deopotrivă cu alți angajați ai instituțiilor independente, și să dispună de un salariu egal cu cel existent în autoritățile ce intră în sfera de activitate a CNPDCP, fiind supuse verificării din partea CNPDCP pe aspectul legalității prelucrării datelor cu caracter personal.

Astfel, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 103 din 28 aprilie 2023, în sarcina Guvernului s-a pus întreprinderea acțiunilor necesare pentru soluționarea problemelor aferente sistemului de salarizare a personalului instituției și ajustarea cadrului normativ în domeniul protecției datelor cu caracter personal în conformitate cu reglementările europene, în vederea consolidării capacităților instituționale ale CNPDCP.

Se va nota că, în contextul aspirațiilor de integrare europeană, domeniul protecției datelor cu caracter personal rămâne o prioritate pe agenda Republicii Moldova, care este condiționată nu doar de armonizarea cadrului juridic național la acțius-ul comunitar din domeniu (care la moment este în proces de definitivare la Ministerul Justiției), dar și de existența unor specialiști calificați pentru monitorizarea aplicării corecte a legislației în domeniu.

De menționat că, atât Legea privind protecția datelor cu caracter personal, cât și viitorul cadru regulatoriu care vine să transpună fidel Regulamentul (UE) 2016/679 și Directiva (UE) 2016/680, cadru legal care este unul foarte complex, vizează toate domeniile care implică prelucrarea datelor cu caracter personal: sectorul public, financiar-bancar, tehnologii informaționale, educațional, al sănătății, comercial, activitatea organelor de drept etc., iar aplicarea și implementarea corectă a normelor legale de domeniu este esențială pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.

Din motivele expuse, pe parcursul anului 2023, CNPDCP nu a putut angaja și menține specialiști calificați, în special în domeniul tehnologiilor informaționale, care sunt indispensabili în activitatea autorității, reieșind din multiplele competențe care impun cunoștințe avansate în acest domeniu pentru a putea face față provocărilor actuale.

Sporirea considerabilă a volumului activităților în care sunt implicați angajații CNPDCP a crescut fluxul de personal, cauzat **de nivelul de salarizare precar în raport cu complexitatea și volumul activităților**. Astfel, s-a impus, în mod stringent și imperios consolidarea și asigurarea funcționării eficiente a Autorității de control a prelucrării datelor cu caracter personal.

Pe parcursul anului 2023, dezechilibrul și decalajul între nivelul de salarizare a angajaților CNPDCP și cel al angajaților altor instituții a fost substanțial, menținându-se același nivel diferențiat al salariului, fapt care a generat fluctuația majoră de personal în cadrul CNPDCP, fiind absolut necesară creșterea salariului angajaților.

În circumstanțele descrise supra, întru remedierea crizei instituționale prin pârghii legislative, care să garanteze un nivel adecvat de salarizare a angajaților instituției vizate, la finele anului 2023, prin Legea bugetului de stat pentru anul 2024, a fost majorată valoarea de referință a personalului din cadrul CNPDCP.

Astfel, **problemele cu care s-a confruntat CNPDCP pe parcursul anilor, au persistat și în perioada de raportare**, fiind reflectate detaliat în conținutul prezentului raport – acestea fiind de ordin legal, instituțional, de percepție și de aplicabilitate și necesită o soluționare stringentă întru dezvoltarea domeniului protecției datelor cu caracter personal la nivel național și care, în mare parte rezumându-le, constituie următoarele:

- **neconcordanța între cadrul legal național și reglementările existente la nivel european în domeniul protecției datelor cu caracter personal;**

- **nivelul discriminatoriu al salarizării funcționarilor din cadrul CNPDCP** în raport cu cel prevăzut pentru alte organe de control cu statut similar sau autorități care, ținând cont de specificul activității desfășurate, prelucrează volume considerabile de date cu caracter personal, fiind supuse verificării legalității prelucrării datelor de către CNPDCP, circumstanțe care generează **fluctuația cadrelor** și insuficiența/lipsa la nivel național a specialiștilor calificați în domeniul protecției datelor cu caracter personal;

- **numărul mic de angajați în raport cu specificul și volumul tot mai mare de lucru**, în special în subdiviziunile de bază ale autorității: Direcția generală supraveghere și conformitate și Direcția juridică, mai ales în contextul în care aceiași angajați examinează petiții, participă la elaborarea și avizarea proiectelor de acte normative, efectuează controale/investigații ale conformității prelucrării datelor cu caracter personal, realizează atribuțiile de agent constatat, participă în calitate de formatori la instruirii, reprezintă CNPDCP în instanțele de judecată în ordine de contencios administrativ și în ordinea procedurii contravenționale, fără fi create/asigurate și mecanisme instituționale fiabile întru realizarea sarcinilor prescrise;

- **inexistența garanțiilor corespunzătoare pentru colaboratorii CNPDCP** în ceea ce privește riscurile generate de activitatea de control și acțiunile de imixtiune a unor organe de drept supuse controlului din partea CNPDCP, având scopul de a intimida angajații CNPDCP;

- **ineficiența și insuficiența pârghiilor coercitive pentru prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal**, motivul fiind caracterul dublu, contradictoriu și susceptibil a procedurilor de examinare a constatărilor rezultate în urma verificării legalității prelucrării datelor cu caracter personal, manifestat prin dublarea examinării în instanțele de judecată, în aceeași perioadă, a aceluiași acte și constatări emise de CNPDCP, atât în ordine de contencios administrativ, cât și în procedură contravențională (informația detaliată reflectată la capitolul Activitatea de reprezentare în instanțele de judecată);

- **utilizarea abuzivă a prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal**, în special de către reprezentanții autorităților publice, la pretinsa argumentare a refuzului în prezentarea informațiilor solicitate prin prisma realizării dreptului de acces la informație;

- **numărul mare al operațiunilor de accesare a datelor cu caracter personal stocate în resursele informaționale automatizate de stat cu utilizarea tehnologiei SIC „Acces-Web” și COI, ceea ce crează dificultăți la identificarea utilizatorului ce a accesat datele cu caracter personal și, respectiv, a scopului și temeiului legal al accesării, or, la caz, survine necesitatea asigurării acordării accesului la registrele/sistemele informaționale de stat prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).**

Obiectivele CNPDCP pentru anul 2024 se rezumă în esență la întreprinderea acțiunilor de rigoare în vederea remedierii preocupărilor reliefate supra. Astfel, obiectivele de bază trasate pentru perioada imediat următoare, dar fără a se limita la cele descrise în continuare, se vor centra în vederea asigurării:

- **conformării cadrului legal național din domeniul protecției datelor cu caracter personal la reglementările noi existente la nivel european**, prin aprobarea de către Parlamentul Republicii

Moldova a proiectelor de legi: privind protecția datelor cu caracter personal și privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor;

- **consolidarea capacităților administrative și instituționale ale CNPDCP** atât în ceea ce privește resursele financiare, cât și cele umane, inclusiv prin desfășurarea activităților pentru îmbunătățirea abilităților și cunoștințelor angajaților.

- **realizării în continuare a sarcinilor ce derivă din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027;**

- continuării și amplificării acțiunilor de **sensibilizare a societății privind importanța domeniului protecției datelor cu caracter personal**, atât din perspectiva respectării/cunoașterii drepturilor subiecților de date, cât și asigurării exercitării obligațiilor aferente operatorilor de date cu caracter personal;

- contribuiri la **ridicarea nivelului de interpretare corectă și aplicare conformă a prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal** de către actorii implicați în prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv prin asigurarea echilibrului între prevederile legale aferente drepturilor de acces la informație, libertății de exprimare și protecției datelor cu caracter personal;

- **sensibilizării partenerilor de dezvoltare în realizarea proiectelor comune**, în vederea asigurării nivelului adecvat de protecție a datelor cu caracter personal în Republica Moldova.